דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום שני, כ"ח בניסן תשמ"ז, 27 באפריל 1987 • גליון 19104

היום 12 עמודים • המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר

- כשקופת הדולרים עולה על גדותיה / טדי פרויס
- לפעול להקדמת הבחירות / יעקב צור
- הרפיון האמריקאי / גדעון רפאל
- להביט ביריב ולהבין / מאיר בראלי
- שופרות וסילונים / מירי פז
- בורסה וכלכלה (4־5); עכשיו (9); ספורט (11); בידור (12)

מזג האויר

מעונן חלקית
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 17–11, רמת־הגולן: 18–11, צפת: 15–9, חיפה: 21–16, טבריה: 25–16, נצרת: 18–13, עפולה: 23–15, שומרון: 19–13, תל־אביב: 22–16, לוד: 23–14, יריחו: 28–17, עזה: 21–16, באר־שבע: 24–15, אילת: 29–17.

פרס נפרד משמיר במחאה על נסיעת ארנס אך המשבר על הוועידה קיבל פסק־זמן נוסף

מנהיגי הארגונים הפלשתינים משתתפי המועצה הפלשתינית ונציג מארחיהם האלג'ירים נועלים את מושב המועצה בתשואות. מימין לשמאל: נאיף חוואתמה, ראש ארגון החזית הדמוקראטית לשחרור פלשתין, שריף מסעאדיה, מזכיר מפלגת השלטון האלג'ירית, ג'ורג' חבש, ראש ארגון החזית העממית לשחרור פלשתין, סאלח חאלף, מעוזריו הבכירים של ערפאת, וראש אש"ף יאסר ערפאת. (צילום: א.פ.)

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

המתיחות בין שתי המפלגות הגדולות בקשר לתוכנית הוועידה הבין־לאומית שוב רפתה מעט וקיבלה פסק־זמן, על רקע נסיעתו הבוקר של ראש הממשלה לצרפת ובגלל העובדה שהנושא לא הועלה כלל בישיבתה השבועית של הממשלה.

עם זאת טרח אתמול שר החוץ שמעון פרס להביע את מחאתו בפני ראש הממשלה יצחק שמיר על נסיעתו של השר משה ארנס לארה"ב. שמעון פרס נועד אתמול ביוזמתו, לפני ישיבת הממשלה לשיחה של כמה דקות עם יצחק שמיר. בשיחה הביע פרס תרעומת על כך, שמטרתה האמיתית של נסיעת ארנס לא נמסרה לו ולא לשאר השרים שאישרו אותה.

מקורביו של ראש הממשלה טענו בתגובה, כי הוא דחה את טענותיו של פרס. הם הביאו כדוגמה את העובדה ששר החקלאות אריק נחמקין נועד בקהיר עם הנשיא חוסני מובארק בלי שקיבל אישור לכך מראש הממשלה. השר ארנס ישוב היום מביקורו בארה"ב.

שר החוץ שמעון פרס סבור, כי שנת 1987 היא „שנה מכרעת" להשגת שלום. בפגישה אתמול בירושלים עם נציגים של המועצה ליחסי חוץ בניו יורק, הוא ציין עוד כי „יש עתה הזדמנות יוצאת דופן להשגת שלום וכמדינאי אחראי אעשה הכל כדי לא להחמיצה".

שר החוץ העריך, כי בעקבות התלסות המועצה הלאומית הפלשתינית ילכו מדינות ערביות נוספות בעקבות ירדן, סוריה ומצרים בהתנגדותן לאש"ף. „אנו מוכנים ויכולים להתחיל במשא־ומתן ישיר עם ירדן בפתיחה בין־לאומית" אמר.

לעומתו הדגיש ראש הממשלה יצחק שמיר, שנועד גם הוא עם חברי המשלחת, כי „הדרך הטובה ביותר היא משא־ומתן ישיר, אך המלך חושש לבוא לבדו ללא תמיכה".

לדעת ראש הממשלה הוא יכול לקבל באזורנו תמיכה כזו מן המצרים ומפלשתינים, שאינם חברי אש"ף. יצחק שמיר הדגיש, כי הפתרון המידי האפשרי יושג תוך ביצוע תוכנית האוטונומיה והזהיר מפני „אשליה" לחשוב, כי „בחזור לגבולות 1967 או נפנה ישובים".

ערפאת קורא לאסד להתפייסות; את וייצמן מוכן לפגוש רק באו"ם

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

יאסר ערפאת אמר אמש כי הוא מוכן להתפייס בכל עת עם הנשיא אסד במגמה לקיים את המשאבים המשותפים של אש"ף וסוריה למלחמה בישראל. בראיון לרדיו מונטה־קרלו אמר ערפאת, כי הוא התאכזב מכך שהנשיא אסד לא נענה להזמנתו להשתתף בכינוס המועצה הלאומית הפלשתינית שנערך לאחרונה באלג'יריה. הוא גם הביע אכזבה מכך שאסד הציב תנאים לביקורה של משלחת בכירה מטעם ארגון הפתח בסוריה

(המשך בעמ' 2)

המפלגות מתחילות להיערך לקראת מערכת בחירות:

פרסום „טל" ימכור את המפד"ל ופרסום „דחף" יריץ את הליכוד

מאת עליזה וולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

התחושה שהבחירות לכנסת ה־12 יתקיימו בסוף השנה הזאת מדרבנת את המפלגות, הקטנות בעיקר, להיערכות לקראתן.

בימים הקרובים יגיש פרסום טל למפד"ל הצעה מגובשת למערכת בחירות. מהמפד"ל נמסר ל„דבר" כי ועדת הבחירות, שבראשה עומד הח"כ לשעבר יהודה בן־מאיר, קיבלה באחרונה פניות מארבעה גורמים המעוניינים לנהל את מערכת התעמולה שלה.

(המשך בעמ' 2)

על מותו של גלעד בורשטיין נמסר על־ידי חובב רדיו מב"ש

משרד החוץ התייחס אלינו כמו לאסקימוסים – קובלים הוריו

גלעד בורשטיין כקצין בצה"ל

חובב הרדיו שלום בייטשר

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

הוריו של גלעד בורשטיין, אחד משני המטיילים הישראליים שנהרגו בנפילה לנקיק הר־געש בצ'ילה, טוענים, כי משרד החוץ לא עדכן אותם במה שקרה וכי הם נאלצו להיעזר במידע שהגיע אליהם, בין היתר, מחובב רדיו בבאר־שבע.

ההורים, שושנה ואהרן בורשטיין, טוענים עוד, כי בשל העדר קשר עם משרד החוץ הגיעו לבני המשפחה בארץ ידיעות סותרות על גורלו של גלעד.

האב, עובד משרד הבטחון, סיפר אתמול: „את ההודעה

(המשך בעמ' 2)

עדיין לא ברור מתי יגיעו ארונות השניים

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

ארונותיהם של שני הצעירים, גלעד בורשטיין מבאר־שבע ואמיר ברקן מקיבוץ מגידו, שניהם בני 23 שנהרגו בשבוע שעבר במהלך הטיול בצ'ילה עדיין נמצאים בעיירה סאמוקן שלרגלי הר־הגעש „ויהדיקה", שבו מצאו השניים את מותם.

הקהילה היהודית הקטנה בעיירה ובאיזור ושגרירות ישראל בסאנטיאגו, בירת צ'ילה, עושות מאמץ להתגבר על הקשיים הטכניים ולהעביר את הארונות מהר ככל האפשר לארץ. עדיין לא ברור מתי ייערכו הלוויות, אך נראה שלא לפני יום ד'.

מזכיר קיבוץ מגידו דוד ראובן מסר אמש לסופר „דבר", כי הקיבוץ נמצא בקשר מתמיד עם משרד החוץ בירושלים, העושה מאמץ לסייע בהעברת הארונות. הוא ציין, כי משך יום אתמול קיבלו במשק דיווחים מהשגרירות בצ'ילה על הדרכים להעברת הגופות, אך יש

(המשך בעמ' 2)

אמיר ברקן (צילום: יניר אלפיה/חדשות)

בעקבות סעיף חוק שהוכנס ברגע האחרון

רבבות אזרחים יהיו זכאים להחזרי ארנונות עירוניות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

עיריות רבות מאוד בארץ יאלצו בתוך זמן קצר להחזיר לעשרות ואולי אף למאות אלפי אזרחים סכומי כסף גדולים על חשבון גבייה מוגזמת של ארנונות – הודיע יו"ר ועדת הכספים של הכנסת דן תיכון, שגילה כי בחוק יציבות המשק שהתקבל באחרונה הוכנס ברגע האחרון סעיף, שלפיו העיריות חייבות להעניק לאזרחים אותה ההנחה שהעניקו בשנה הקודמת.

משמעות הדבר היא שעיריות רבות שהעלו את הארנונה במידה רבה ושביקשו להרוויח גם מביטול הנחות או מצמצומן יחוייבו להחזיר סכומי עתק. כך, למשל, יחוייבו גם עיריות גדולות כמו ירושלים בהפרשים גדולים, משום שהורידו את ההנחה למשלמים מראש מ־27 אחוזים ל־5. תיכון ציין כי העיריות מצפצפות על הכנסת בעניין הארנונה אף שאין להן ברירה ושהן יחוייבו להחזיר כספים רבים.

בתוך כך גילה מרכז המערך בוועדת הכספים חיים רמון, כי עיריית תל־אביב העלתה את שיעורי הארנונה לתושבי שכונות העוני פי ארבעה, בעוד שלשכונות מבוססות יותר היא העלתה את הארנונה בכ־150 אחוזים ואילו לשכונות היוקרה בכ־20 אחוזים בלבד, כלומר בשיעור המינימלי. העובדות נודעו לו מבדיקה שערך לאחר שקיבל נתונים רבים מתושבים נזעמים.

ילדי בית־ספר במוזיאון „יד ושם" בירושלים (ראה ידיעה בעמ' 2). (צילום: אפי שריר)

כל הקואופרטיבים דורשים ההטבות שניתנו לאגד ודן

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

כל הקואופרטיבים בארץ דורשים עתה את הטבת המס שקיבלו בימים אלה חברי „אגד" ו„דן". הדרישה היתה צפויה, ובכל זאת התאחדו הליכוד והמערך להעניק את ההטבה מסיבות פוליטיות מוחרות.

המדובר בפטור מן המס על רווחי הון, שהוענק לחברי „אגד" ו„דן" לעת פרישתם ולמפרע ארבע שנים לאחור. הפטור הוא על מניית החברות בקואופרטיב.

הליכוד והמערך אישרו את הפטור יוצא הדופן ביוזמת חברי הכנסת קאופמן ורמון משום שראשי המפלגות פרס ושמיר הבטיחו זאת בכתב, ישירות ובעקיפין, לראשי „אגד" ו„דן" ערב הבחירות האחרונות. ההטבה נאמדת בכ־5 מיליון דולאר.

כעת החליטו, כאמור, 89 קואופרטיבים נוספים הפועלים בישראל לדרוש אותה ההטבה, העשוייה להכניס לכל בעל מניה בהם סכומים הנעים בין אלפי שקלים בודדים ועשרות אלפי שקלים.

בסוף השבוע התכנסו מנהלי הקואופרטיבים וקבלו על העוול שנעשה להם, לדבריהם, על־ידי הכנסת. הם טוענים כי הובטח להם שייכללו בהטבה. הם יתכנסו שוב באמצע השבוע, ובדעתם לדרוש בתקיפות מן ההסתדרות ומן הכנסת לשתפם בתיקון זה.

יצויין כי חברי „אגד" ו„דן" מהווים רוב מכריע של יותר משלושה רבעים מסך חברי הקואופרטיבים בארץ. שלטונות מס הכנסה צפו מצב זה והתנגדו בעבר בחריפות רבה למתן ההטבה החריגה.

חריש עוד לא קיבל גירסת שב"כ בקשר לפרשת נפסו

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש לא קיבל עדיין לידיו את הגירסה הרשמית הפורמאלית של השב"כ, באשר לחקירות שהיו בטיפול בתיק נפסו. חריש ממתין לגירסה הרשמית ורק אז יתחיל הדיון הסופי בתשובת המדינה לערעור.

מקור משפטי בכיר אמר אתמול, כי לא נפסלה עדיין האפשרות, שהמדינה לא תשיב על חלק מסעיפי הערעור, ובכך תביא לזיכויו של העותר.

בימים אלו מתקיימים מגעים בנושא זה עם פרקליטיו של נפסו, עורכי־הדין אריה ומשה קסר. „המטרה היחידה שהציב לעצמו נפסו היא זיכויו והוא יקבל כל טכניקה שתאפשר זאת", אמרו אתמול פרקליטיו.

בית־המשפט הגבוה לצדק ידון ב־16 במאי, בהרכב של שלושה, בעתירתו של עזאת נפסו, שביקש באמצעות עורך־דינו אריה קסר להסיר את

(המשך בעמ' 2)

טאס: גורבאצ'וב יבקר בסוריה; לישראל חסר מידע על השיחות

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

לישראל אין עדיין מידע ברור על תוצאות שיחותיו של מנהיג סוריה חאפז אסד במוסקווה. מקורות בכירים בירושלים, העוקבים אחר הביקור, הדגישו אתמול, כי אין כל ודאות שברית־המועצות אכן הסכימה לספק כלי נשק חדישים לדמשק. הם ציינו גם, כי מנהיג ברית־המועצות מיכאיל גורבאצ'וב הדגיש בשיחות את הצורך בוועידה בין־לאומית בהשתתפות סוריה לפתרון הסכסוך במזרח־התיכון.

(רויטר). – מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבאצ'וב קיבל את הזמנת נשיא סוריה חאפז אסד ויבקר בסוריה, מסרה אתמול סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית „טאס" בהודעה משותפת של ראשי שתי המדינות לסיכום ביקורו של אסד בברה"מ. מועד הביקור לא נמסר. בהודעתם קראו שני המנהיגים לשיקום האחדות בשורות המחנה הפלשתיני ואמרו, כי על מדינות ערב לחדול מיריבותיהם כדי שיוכלו להדוף את אויביהן. לדברי הסוכנות „שני הצדדים הדגישו את הצורך לחדש את האחדות בשורות תנועת ההתנגדות הפלשתינית על בסיס עקרוני ואנטי־אימפריאליסטי".

חרב עתיקה מארד מתקופת מלכות יהודה וענף זית מכסף – זו מתנת ראש הממשלה יצחק שמיר לנשיא צרפת פראנסואה מיטראן. (צילום: יעקב סער/לע"מ)

שמיר ינסה לשכנע את הצרפתים נגד ועידה

מאת יוסי מלמן וגדעון קוץ, סופרי „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר יוצא הבוקר לביקור של ארבעה ימים בצרפת, כאורחו של ז'אק שיראק ראש ממשלת צרפת. במהלך הביקור הוא ייפגש גם עם הנשיא פרנסואה מיטראן ועם שרים נוספים. במוקד השיחות יעמדו ההתפתחויות האחרונות במזרח־התיכון.

יצחק שמיר ינסה לשכנע את מארחיו להסיר את תמיכתם ברעיון הוועידה הבין־לאומית לשלום במזרח־התיכון. כמו כן ידון בנושאי כלכלה, מדע וטכנולוגיה המשותפים לשתי המדינות, ובשיפור המאבק בטירור הבין־לאומי.

זה יהיה הביקור הרשמי השני של ראש ממשלה ישראלי בפאריס בתוך שנתיים וחצי. מקורות דיפלומטיים ישראלים אמרו, כי תכיפות הביקורים מצביעה על נכונות הדדית להדק היחסים הדו־צדדיים בכל התחומים – הכלכלי, התרבותי ובתחום הלוחמה בטרור.

מפלגת האופוזיציה בהודו רוצה להגביר השיתוף עם ישראל

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

מפלגת האופוזיציה ההודית ג'אנאטה מעוניינת להגביר את שיתוף הפעולה שלה עם ישראל. מזכיר המפלגה פאטיל, העומד בראש משלחת מפלגתו, המבקרת בארץ, אמר אתמול בירושלים, כי „אנו מעריצים את העם היהודי ומעוניינים להגביר את שיתוף הפעולה עם ישראל".

מפלגתו שולטת בכמה חבלים ומדינות אזוריות בהודו שבאחדות מהן שוררים תנאי בצורת קשים. המנהיג מהודו אמר, כי הם מעוניינים ללמוד מהניסיון הישראלי בתוכניות פיתוח חקלאי, והבטיח כי אם תזכה מפלגתו בנצחון בבחירות הכלליות בהודו, תעשה לשיפור הקשרים בין שתי המדינות.

2 נסיונות להתנקש בחיי הנשיא אסד

מאת מרים סוקר, סופרת „דבר" בארה"ב

ניו־יורק (מיוחד ל„דבר"). – לאחרונה נעשו שני נסיונות התנקשות בחייו של נשיא סוריה חאפז אסד, כך מסרו מקורות מודיעין אמריקאיים.

הנסיון האחרון להתנקש בחייו של הנשיא הסורי נעשה לפני כחודש ימים. בעקבות נסיונות אלה נערכו מעצרים רבים בדמשק והוצאות להורג בקרב האחים המוסלמים ובקרב נאמניו של ריפעת אסד, אחיו של הנשיא.

רוב הבכירים באוצר יפרשו עד סוף השנה

מאת אמנון אמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

מרבית בכירי האוצר אמורים לפרוש מתפקידם עד סוף השנה. בחודשים הקרובים יפרוש מתפקידו הממונה על התקציבים אהרון פוגל. באוקטובר יעזוב את האוצר מנכ"ל המשרד ד"ר עמנואל שרון, לטובת משרד ייעוץ בבנק העולמי בוואשינגטון.

בסוף השנה תסתיים גם תקופת כהונתו של הממונה על הכנסות המדינה, ישראל ברון. ברון הודיע כבר על כוונתו לחזור לעסקים פרטיים.

בנוסף לכך נותרה נציבות שירות המדינה ללא נציב. הנציב הקודם אברהם נתן פרש מתפקידו ומאז פרישתו מילא את תפקידו מנכ"ל האוצר עמנואל שרון. שרון חדל לשמש בתפקיד זה בסוף מארס ואילו הנציב החדש, מאיר גבאי ייכנס לתפקידו רק בתחילת מאי.

גם תפקיד הממונה על השכר פנוי לפי שעה וככל הנראה ימונה לתפקיד זה יעקב דנון, שהיה בעבר חשב מוזיאון ישראל.

בנק הפועלים יוצא במדיניות ריבית־פריים גמישה כנהוג בעולם

מאת סופרת „דבר"

בנק הפועלים עומד להפעיל מדיניות חדשה של ריבית חובה ללקוחות, המבוססת על ריבית „פריים" גמישה.

מערכת של „פריים" גמיש מהווה חידוש במערכת הבנקאות בישראל, אך נהוגה בעולם כאשר הבנקים המסחריים משנים את שערי ריבית החובה הניידים על פי ההתפתחויות בכלכלה ובשוקי הכספים, ולאו דווקא כאשר הבנק המרכזי משנה את ריבית נכיון המישנה.

בישראל קובעים כיום הבנקים את ריבית החובה הבסיסית ללקוחות עסקיים, ה„פריים", בהתאם לשינויים בריבית החובה שקובע בנק ישראל. הליכת הבנקים עקב בצד אגודל עם בנק

(המשך בעמ' 2)

ניסו להצית ביתו של פעיל השמאל קמינר

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

אלמונים ניסו אתמול להצית בשעה 9.30 בערב את ביתו של פעיל השמאל ראובן קמינר בשכונת קרית יובל בירושלים. ראובן קמינר סיפר אתמול, כי בשעה 9.30 שפכו אלמונים חומר דליק מתחת לדלת ביתו בעת שבני המשפחה שהו בו וניסו להציתו.

„ראינו אש", סיפר קמינר, „וכיבינו אותה במים. דלת הכניסה מפוייחת, ויש סימני שריפה על אריחי הכניסה. האלמונים לא השאירו כל מכתב".

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון ביקר אתמול באיזור הבטחון בדרום־לבנון ושמע סקירות מפי אלוף הפיקוד וקצינים בכירים. אחר־כך ביקר במוצבי צד"ל ושוחח עם אנשיהם — בתמונה. (צילום: דו"צ)

'כוננות ספיגה' באיזור צור מחשש לתקיפת חיל־האוויר

צור (רויטר). — לוחמי המיליציות המוסלמיות שבצור ובסביבותיה היו אתמול בכוננות מחשש להתקפת גמול ישראלית בעקבות האירועים האחרונים ברצועת הבטחון ובצפונה של ישראל.

עדי ראייה סיפרו, כי תושבי האיזור הכשירו מקלטים מחשש להתקפה ישראלית מן האוויר במגמה לבצוע נסיונות חדירה נוספים לצפון הארץ מתוך רצועת הבטחון.

מנהיגי המיליציות הפלשתיניות במחנה הפליטים עין אל־חילווה הסמוך לצידון אמרו אתמול, כי בדעתם להמשיך בהתקפותיהם אל תוך שטחה של ישראל. כזכור נפגעו 16 בני אדם במחנה פליטים זה ביום ה' שעבר בהתקפת חיל־האוויר הישראלי.

אתמול ירו חיילי צד"ל לעבר מוצב או"ם של היחידה מנפאל בכפר יעתר, ואשה לבנונית כבת 50 נפגעה מכדוריהם ונהרגה. לדברי משטרת לבנון שמסרה על כך לא נגרמו כל אבידות לחיילי האו"ם.

בביירות מסרה אתמול המשטרה, כי 60 בני אדם נעצרו לאחרונה במערב העיר בקשר להתפוצצויות האחרונות שהיו שם בחודשים האחרונים.

שעות ספורות לאחר פרסום הודעת המשטרה התפוצץ מטען חבלה נוסף ברובע באסטה, שהעלה את מספר הפיגועים מאז כניסת הסורים לעיר ל־67.

הממשלה העבירה ההכרעה על גובה שכר־הלימוד — לממשלה

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

הממשלה קיבלה אתמול את הצעת שר החינוך יצחק נבון כי הפורום שיקבע את גובה שכר הלימוד באוניברסיטאות יהיה — הממשלה עצמה. 11 שרים תמכו בהצעת נבון ו־8 שרים ובהם שר המדע והפיתוח גדעון פת שנתמך על־ידי ראש הממשלה, התנגדו.

נבון הסביר לשרים כי ההכרעה בעניין שכר הלימוד חייבת להתקבל מוקדם ככל האפשר, מפני שהסטודנטים חייבים לדעת מה יהיה גובה התשלום הצפוי והאוניברסיטאות צריכות לתכנן את תקציבן לשנה הבאה.

דחיית ההכרעה על־ידי העברתה לפורום אחר תגרום לדברי נבון „לתסיסה מיותרת באוניברסיטאות ולסחבת בלתי מוצדקת". כאמור, רוב השרים קיבלו את הצעת נבון.

לפני ישיבת הממשלה התכנסה ועדת־הארבעה בלשכת ראש הממשלה כדי להחליט בשאלה מה יהיה הפורום המחליט. הדיון נקלע למבוי סתום אחרי שהתברר כי בוועדה נוצר תיקו: נבון ופרס בעד העברת הנושא לממשלה ואילו שמיר ופת, שמילא את מקום שר האוצר משה ניסים, נגד.

לנוכח מצב עניינים זה, היתה הממשלה כולה צריכה לדון בשאלה מי יחליט. המחלוקת בין נבון ופת אינה רק בשאלה מי צריך להחליט אלא גם על גובה שכר הלימוד. נבון דורש שכר לימוד נמוך, כדי למנוע נשירת סטודנטים, ואילו פת דורש שכר לימוד גבוה בטענה שאחרת האוניברסיטאות ייפגעו והלקן אף עלול להסגר.

ההכרעה הסופית בנושא שכר הלימוד לא תוכל להתקבל בשבועיים הקרובים מפני ששר האוצר משה ניסים שוהה בחו"ל. התאחדות הסטודנטים הודיעה, שאם בישיבת הממשלה שתתקיים בעוד שבוע לא יוחלט על שכר לימוד הוגן, היא תשבית את הלימודים בכל הקמפוסים. בתשובה על שאלה אמר יו"ר ההתאחדות דודי בהמק, כי הסטודנטים יהיו מוכנים להסתכן באובדן סמסטר במהלך מאבקם.

הוועדה המרכזת עם סגירת חברת י"ש:

תנאי השכר לעובדי חבה"ע כמו לעובדים בוועד הפועל

חברת י"ש תחדל לפעול עד סוף אפריל, בהתאם לרפורמה הארגונית של מטה חברת־העובדים, שעליה החליטה הוועדה המנהלת ביום 26.1.87 — החלטה זו קיבלה אתמול פה אחד הוועדה המרכזת של ההסתדרות על־פי הצעת מזכ"ל ההסתדרות ויו"ר חברת־העובדים, ישראל קיסר.

כן החליטה הוועדה המרכזת, שכל פעילות כספית של חברת־העובדים תיעשה במסגרת גזברות הוועד־הפועל, כפי שיקבע על־ידי מוסדות חבה"ע והוועדה המרכזת.

„עובדים מן המניין, זמניים או קבועים, ובכלל זה כלכלנים, יתקבלו לחברת־העובדים בתנאי שכר וכללים של עובדי הוועד־הפועל", נאמר בהחלטת הוועדה המרכזת, והמשך נאמר: „במקרים מיוחדים, עובדים מקצועיים בתפקידי מפתח שאותם יוחלט לגייס כמושאלים (או כצורה אחרת לתקופה קצובה) על־ידי הוועדה המנהלת או מטעמה, גיוסם ודרך קבלתם לעבודה יאושרו על־ידי הגזברות".

מזכ"ל ההסתדרות הודיע עם אישור ההחלטות, כי הן מקובלות על הוועדה־המנהלת של חברת־העובדים, אשר הקימה את חברת י"ש למתן ייעוץ ושירותים כית וכוון בשנת 1974.

כור: טענות שמאי על ההטבות במזרח־הרחוק עלילה מרושעת

הגילויים הסנסציוניים, כביכול, של ח"כ י. שמאי, ראש סיעת הליכוד בהסתדרות, בדבר מנהלי „כור־סחר" במזרח הרחוק, אינם מבוססים ומהווים עלילה מרושעת נוספת בפרסומיו החוזרים ונשנים להכפיש את משק העובדים ו„כור" — נאמר אתמול בתגובת הנהלת „כור", בעקבות תלונה שהגיש שמאי למבקר ההסתדרות.

במכתב התשובה למבקר ההסתדרות, מזים מנכ"ל „כור־סחר" עמי אביב את הטענות. עיקרי הדברים הם:

א. שכר הדירה של מנהלי „כור־סחר" בהונג־קונג ובסינגאפור נע בין 2,300 ל־2,700 דולאר, ולא 3,500 דולאר כפי שטען שמאי. אין אלו דירות פאר, אלא רמת־דיור ממוצעת, המשקפת הן את גובה שכר הדירה בארצות אלה והן את יוקר המחיה בהן. מהשוואה למוסדות ישראליים אחרים, שאותם הזכיר ח"כ שמאי, עולה כי עלות הדיור של נציגי „כור־סחר" זהה לזו של נציגי חברות ישראליות אחרות המתגוררים באותו בניין.

ב. איש מבין העובדים במקומות אלה אינו חבר במועדון חברתי כלשהו על חשבון „כור־סחר". אין הוצאות גלובאליות, אלא כנגד קבלות מאושרות, ומנהלי „כור־סחר" במזרח־הרחוק — כמו מנהלי החברה במקומות אחרים — עובדים לפי קובץ נהלים מפורט ומעודכן. בסניפים שהוזכרו נערכו במהלך השנה האחרונה שתי בדיקות של מבקר „כור־סחר".

ג. ב„כור־סחר" מקובלת חופשת מולדת אחת לשנה, מתוך רצון לאפשר לנציגים קשר עם הארץ, לספח את זיקתם אליה גם בהיותם כמה שנים מחוץ לגבולותיה וגם לצורך פגישות עם הנהלת החברה ועם הספקים בישראל, במסגרת המאמץ הבלתי־פוסק לגוון, להרחיב ולייעל את מערכת המכירות. עלות חופשה זו היא כמחצית מה שצויינה על־ידי ח"כ שמאי.

ד. השימוש בנהגים בכמה מקומות בהם פועלת „כור־סחר" במזרח הרחוק הוא אחד מתנאי העבודה ההכרחיים לכל מי שאיננו איש מקומי, בשל קשיי שפה (שילוט בשפת המקום בלבד, תנועה וחניה וכו'). נהגים אלה משמשים גם כמזכירים, שליחים, מינהלנים וכו' ושכרם נע בין 200 ל־300 דולאר לחודש.

מנכ"ל „כור" מסר, כי זה זמן רב נוהג ח"כ שמאי לפנות במישרין לעתונות בהפיצו עובדות ונתונים שלא נבדקו. „כור־סחר" מקיימת במזרח הרחוק פעילות בהיקף של כ־100 מיליון דולאר בשנה. „אנו פועלים במזרח הרחוק בתנאי שוק קשים, תוך תחרות חריפה במיוחד, לשם הרחבת היצוא הישראלי. מהשמצות אלו, שאינן תורמות כהוראה למאמץ המשותף, עולה ריח חריף של נגחנות פוליטית, המשרתת אינטרסים צרים של עסקנים ומחבלת במטרה הלאומית", אמר ישעיהו גביש.

יתרה מזאת, שמאי מוסיף ומלעיז את התקשורת בבדותות, שאף לא נכללו במכתבו למבקר ההסתדרות, ביניהן בדבר תשלום שלמונים „להבטחת עסקות", כדבריו, דברים שהיו מהווים עילה לתביעה משפטית, לולא חסה בצילה של חסינות פרלמנטארית — נאמר בהודעת „כור".

עדיין לא ברור מתי

(המשך מעמ' 1)

קשיים טכניים הגורמים לדחייה בהעברת הארונות לבירה ומשם לארץ.

בקיבוץ עצמו שררה אתמול אווירה קשה, ורבים מהחברים טרם עיכלו את האסון הכבד שפקד את המשק. „אמיר עבר את מלחמת לבנון ופעולות קרביות אחרות בשלום ונהרג בטיול שאותו תכנן זמן רב", אמרו חברים במגידו.

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
סגנה לעורך דוד פרהצוד
מנהל מערכת מרדכי ברקאי
עורך „דבר־השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אהרון קראוס
המו"ל — „דבר" בע"מ
מדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות טלפונים ישירים 298032, 281860, 286156
מנויים: ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: המערכת, רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאוזה קומה ג' טלפון 242203 מ 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים ... 33106

שמיר הבטיח לסייע לישובי העימות בצפון

מאת יוסי מלמן ואמנון אבמה, כתבי „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר הבטיח לסייע לישובי הצפון בקו העימות. בתגובה לטענתם, כי אין מקיימים את ההבטחות שניתנו להם, הדגיש ראש הממשלה כי „הממשלה תעמוד לימין הישובים". ראש הממשלה נועד עם נציגים של הישובים וראשי מועצות מהצפון במסגרת דיון בוועדת שרים ביוזמת הדנה בענייניהם.

בדיון נמסר מפי שר המסחר והתעשייה אריאל שרון, כי בשלוש השנים האחרונות אישר משרד התעשייה תוכניות הקמה והרחבה של 61 מפעלי תעשייה בישובי קו העימות בצפון. תוכניות אלה הן בהיקף כולל של 107 מיליון דולאר והן אמורות להביא עם השלמתן לתוספת של 1500 מקומות תעסוקה נוספים.

משרד התעשייה בודק עתה 16 תוכניות נוספות בקו העימות, בהיקף כולל של 20 מיליון דולר.

אין התקדמות בחקירת העלמות החייל שוהם

מאת נתן רועי, כתב „דבר"

חנה קארודו, אחותו של החייל הנעדר דוד שוהם מהוד־השרון, אמרה אתמול, כי בניגוד להודעות שונות שהתפרסמו במהלך היום לא היתה אתמול כל התקדמות בחקירת העלמו של אחיה, הנעדר מאז 15 באפריל השנה.

אתמול נמסר, כי ידידתו בעבר של דוד שוהם ראתה אותו ב־17 באפריל ברמתיים, יומיים לאחר שנראה לאחרונה ליד מחנה צריפין. „אני בטוחה שהיא טועה בתאריך", אמרה אתמול אחותו של דוד שוהם, „אבל אני מקווה שהיא אכן צודקת".

(ע). — מחר בבוקר יורחבו החיפושים אחר החייל הנעדר ולכוחות המשטרה וצה"ל יצטרפו גם אנשי היחידה המיוחדת לאיתור נעדרים, „איתן".

ביום שלישי בבוקר יצטרפו לחיפושים 1500 תלמידי בית־ספר תיכון מסינזון מהוד־השרון והסריקות יתמקדו במזרח המושבה ובפרדסי כפר סבא. השתתפות התלמידים התאפשרה לאחר שמשרד החינוך אישר את העדרותם מהלימודים.

צוות חקירה מיוחד, משותף לצה"ל ולמשטרה, מרכז את החיפושים הנרחבים אחרי דוד שוהם. נמסר, כי עד כה טרם אותר הקצין שנסע עם החייל הנעדר בטרמפ מהמרפאה הצבאית, שבה היה ביום ד'.

המשטרה גבתה עדויות מחברים ובני משפחה וערכה בדיקה בחפציו, שמא השאיר פיסת מידע שתטיל אור על גורלו.

קיסר — אורח התעשיינים מזהיר מכלכלת בחירות

מאת מסוריו הכלכליים של „דבר"

מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר אמר, כי הפועלים בארץ עלולים לשלם שוב מחיר יקר עבור כלכלת בחירות. הוא הביע חשש שמערכת בחירות תביא שוב לגיאות אינפלציונית ולצעדים כלכליים שיידרשו כדי לבלום אותה.

מזכ"ל ההסתדרות אמר דברים אלה כאשר הופיע אמש בפני הוועד הפועל של התאחדות התעשיינים, על־פי הזמנת נשיא ההתאחדות דב לאוטמן. היתה זו הופעה נדירה למדי של קיסר כאורח התעשיינים. לאוטמן הציע בין היתר לקיסר לאפשר לקונצרן „כור" ולחברת העובדים להצטרף להתאחדות, אך קיסר לא הגיב על הצעה.

לאוטמן אמר עוד, כי לצערו נמצאת הממשלה כל העת ב„היכון לבחירות" ונראה שההקלות בתחום מטבע חוץ מרמזות על כך. הוא קרא לקיסר לשתף פעולה תוך התעלמות מן הנושאים הפוליטיים. הוא שב וקרא להמנע מהעלאות שכר, שאינן נובעות מגידול בפריון.

המפלגות מתחילות

(המשך מעמ' 1)

בבחירות האחרונות הופקד על מערכת הבחירות של המפד"ל פרסום אילון. בינתיים התמזג המשרד עם פרסום גיתם, וכיוון ש„גיתם" יהיה שותף במערכת הבחירות של מפלגת העבודה, איבד פרסום אילון את הסיכוי לעבוד עם המפד"ל שוב.

במפד"ל יש גורמים המעוניינים שבכי גל, שעבד בעבר עם „התחיה" ינהל את מערכת הבחירות של המפד"ל, אך סיכוייו קטנים מול פרסום טל. חברים מיחידת הבחירות של המפד"ל כבר קיימו שתי פגישות הכנה עם אנשי פרסום טל, וחילופי־הדעות סוללים את הדרך להעסקת פרסום טל.

יצויין, שבמערכת הבחירות לכנסת ה־11 וכן במערכת הבחירות להסתדרות ניהל פרסום טל את מסע התעמולה של הליכוד. בפרסום טל אמרו אתמול ל„דבר", שחוב של הליכוד ממערכת הבחירות לכנסת הנוכחית לא שולם עדיין. עוד נאמר ל„דבר" שבמערכת הבחירות לכנסת ה־12 ינהל פרסום „דחף" את מסע התעמולה של הליכוד.

בסוף השבוע שעבר קיבל יהודה בן־מאיר מערכת חדרים שנועדה לשכן את מטה הבחירות, בקרבת בניין „הקסטל" שבו שוכנים משרדי המפד"ל.

בנק הפועלים יוצא

(המשך מעמ' 1)

ישראל, מבוססת על הסכם בלתי כתוב לפיו הבנקים נהנים מחלוקת אשראי ללא מיכסה מוגדרת תמורת „צייתנות" בנושא הריבית. בחודשים האחרונים עמדו הבנקים כמה פעמים בפני מצב של עודף נזילות או חוסר נזילות שלא יכלו להגיב עליו בשינוי ריבית החובה, שנקבעה לפרקי זמן ארוכים יחסית, במועדים תואמים לשינויי הריבית שהכתיב בנק ישראל.

במסגרת המדיניות החדשה של בנק הפועלים תופעל ריבית ה„פריים" באופן גמיש והיא תשונה מעת לעת על ידי הבנק לפי יעדי מדיניות האשראי שלו ובהתאם לתנאים הכלכליים השוררים במשק ולמצב הנזילות של מערכת הבנקאות.

המידע על מות גלעד

(המשך מעמ' 1)

הראשונה על העדרו של גלעד קיבלנו ביום ה' בערב מאת הקונסול הישראלי בסאנטיאגו הבירה, יוסף רגב. כאשר פנינו למשרד החוץ כדי לקבל אישור לידיעה, התייחסו אלינו כאילו היינו אסקימוסים. המנכ"ל התורן שהיה במשרד החוץ ביום ו', אלכסנדר גלילי, ניסה 'לסבך' אותנו, ואמר לי, שרק ביום א' אוכל לקבל מידע על בני. בעוד שלמשפחת ההרוג השני, אביר ברקן מקיבוץ מגידו, הגיעו כל העת עדכונים שוטפים על גורל בנם, אנחנו נותרנו מנותקים מכל מידע. בסופו של דבר קיבלנו את הבשורה המרה על מותו של גלעד מחובב רדיו ולא ממשרד החוץ".

סגן דובר משרד החוץ, אביב שיראון, אמר אתמול בתגובה, כי פעולת המשרד בפרשה זו היתה ללא דופי ובהתאם לנהלים. עם זאת ציין, כי העברת ההודעה על מותו של גלעד התעכבה משום שמשרד החוץ נתקל בקשיים באיתור מענה של משפחת בורשטיין בבאר־שבע. „התקשורת בין השגרירות מצ'ילה לבין התורנים בירושלים מתועדת בספר התורנות של המנכ"ל. מתיעוד זה עולה, כי במוצאי־שבת בשעה 19.15 התקבלה הודעה מהשגרירות על מותם של שני הצעירים. עשר דקות אחר־כך הודענו על כך למשטרה בבאר־שבע", אמר שיראון.

בשבת בבוקר, יממה אחרי קבלת ההודעה על העדרו של גלעד, פנתה אמו אל חובב הרדיו שלום בייטסר מבאר־שבע בבקשה שיעזור לה לגלות מה עלה בגורל בנה. בייטסר, מורה למלאכה בבית־הספר „גיצנים" בעיר, שהאם היא מורה בו, החל לשדר לצ'ילה ויצר קשר עם כמה חובבי רדיו באיזור סאנטיאגו ובאיזור שבו טיילו הצעירים. הוא גם הצליח ליצור קשר עם חובבי רדיו שהיו באתר החיפושים.

סיפר אתמול בייטסר: „סמוך לשעה 5.00 אחה"צ, בעוד האב המודאג יושב לידי, הודיע לי חובב רדיו יהודי מצ'ילה בשם מאיר, שחצי שעה לפני־כן מצא פטרול של המשמר המקומי את שני הצעירים הרוגים לרגלי ההר ויהדריקה. האב התעלף. הגשתי לו עזרה ראשונה, ואחר־כך הוא נלקח לביתו".

ערפאת

(המשך מעמ' 1)

כדי להזין בעריכת סיום בין שני הצדדים.

בהתייחסו להצעותיו האחרונות של השר עזר וייצמן לפתיחות מו"מ בינו לבין ערפאת ולהקמת קונפדרציה ישראלית־פלשתינית בארץ ישראל, אמר ראש אש"ף, כי הוא יהיה מוכן להיפגש עם וייצמן רק במסדרונות או"ם, וכי במקום הקמת קונפדרציה הוא מציע הקמת מדינה דמוקראטית דו־לאומית בפלשתין, שבה יחיו היהודים (כמיעוט) והערבים (כרוב).

ראש אש"ף הביע שביעות רצון מתוצאות המושב האחרון של המועצה הלאומית הפלשתינית. הוא בירך על שיבתם של ג'ורג' חבש ונאיף חוואתמה למסגרת אש"ף והביע חשיבות סירובם של הארגונים הפלשתינים הפרו־סוריים „הקיקיוניים" לחזור לשורות האירגון. ערפאת אמר בראיון, כי המטרה העיקרית של כינוס המועצה היתה להדגיש מחדש את מעמדו של אש"ף כמייצגם הלגיטימי הבלעדי של הפלשתינים בכל מו"מ מדיני. הוא אמר שהחלטות המועצה מחזקות את יכולתו של אש"ף לסכל כינוסה של ועידה בין־לאומית שבה לא ישתתפו נציגי הארגון במעמד שווה לשאר הצדדים. בסוף הראיון הביע ערפאת צער על התגובות הביקורתיות שנשמעו במצרים בעקבות המועצה.

פרשן רדיו קאהיר הגיב אתמול על החלטת המועצה הקוראת לניתוק הקשרים בין אש"ף למצרים באומרו שהחלטה זו „הסיגה את העניין הפלשתיני חמש שנים לאחור". הפרשן מחה על כך שבהחלטות המועצה משתמע שצמרת אש"ף מייחסת אותה מידה של חשיבות לנשיא מובארק ולראש ממשלת ישראל יצחק שמיר. בהחלטות נאמר כידוע, שעל אש"ף לכפות את מערכת קשריו הן עם גורמי אופוזיציה למשטר מובארק והן עם גורמי שמאל בישראל התומכים באש"ף.

מקורות בקאהיר מסרו אמש שהנשיא מובארק יגיב על החלטות המועצה בנאום שהוא ישא ביום ה' הקרוב לקראת ה־1 במאי. אותם מקורות לא הוציאו מכלל אפשרות שמובארק יכריז על צמצום הנציגות האש"פית בקאהיר ועל הטלת סנקציות על האוכלוסיה הפלשתינית המתגוררת במצרים. לעומת זאת מסרו מקורות אחרים, כי מובארק וערפאת מתכוונים לפתוח בקרוב במאמץ ליישור ההדורים ביניהם. על־פי מקורות אלה אמור ערפאת לשגר בקרוב שליח מטעמו למצרים כדי להפיג את המתיחות הנוכחית ביחסיו עם הצמרת המצרית.

מבקשים הנחיה כיצד לטפל במיידי אבנים

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

ראשי המתיישבים הישראלים ברצועה מבקשים פגישה עם גורמי בטחון בכירים, כדי לקבל מהם הנחיות כיצד עליהם לפעול כשמיידים עליהם אבנים.

הפנייה באה בעקבות חקירת המשטרה נגד שלושת המתיישבים, שחטפו בערב שביעי של פסח ילד ממחנה הפליטים אל־בורג', שיידה אבנים על רכבם. השלושה לקחו אותו ברכבם, ובמקום להביא אותו לתחנת המשטרה הסמוכה, מסרו אותו לחיילים במחסום ארז המרוחק משם.

הרחבה ניכרת בפעילות המשק

מאת אמנון אמר, מסופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

ברביע הראשון של 1987 נמשכה העלייה בפעילות בכל ענפי המשק. עלייה זו אפיינה את הפעילות במשק כבר במחצית השנייה של השנה שעברה.

גם בחודשים הקרובים צפויה הרחבה בפעילות הכלכלית במשק. נתונים אלה כלולים בסקר חברות תלת־חודשי, שפרסם אתמול בנק ישראל. את הסקר ערך ד"ר תמרי והוא מסתמך על 184 חברות בענפי התעשייה, המסחר, הבנייה, התחבורה והמלונאות.

מחבר הסקר קובע, כי העלייה בפעילות מבוססת על עלייה בביקושים המקומיים למוצרי צריכה ולמוצרי השקעה ועל הרחבת היצוא.

בתקופה הנסקרת נמשכה מגמת הגידול בהזמנות לייצוא במרבית החברות. מגמה זו נמשכת כבר למעלה משנה.

בעצרת הזכרון של יום השואה בקיבוץ לוחמי הגטאות

יום הזכרון לשואה ולגבורה צויין בעצרות ברחבי הארץ

מאת יוסי לייבוביץ ודני צדקוני, כתבי „דבר", וכתבי עתים

טקסי זכרון נערכו אתמול בכל רחבי הארץ, לרגל יום הזכרון לשואה ולגבורה. עצרות נערכו בערים ובישובים וכן נערכו טקסים במוסדות הלימוד ברחבי הארץ.

בשעה 8.00 בבוקר נפתח יום הזכרון בצפירת דומיה בת 2 דקות. בבתי הספר נערכו שיעורים מיוחדים שהוקדשו השנה לנושא מתנועת־ההסתרה. כל בתי העינוגים, בתי הקולנוע והתאטרון ובתי הקפה היו סגורים ולא נמסר על הפרות חוק בנושא זה בערים הגדולות.

יום הזכרון נסתיים בעצרות שנערכו בקבוץ יד מרדכי ובקבוץ לוחמי הגטאות.

„כשאנחנו מזכירים את השואה כדאי לזכור ולא לשכוח שבכל דור ודור קמים להשמידנו ואפשרות כזאת איננה בלתי נמנעת גם בעתיד ועלינו להערך לכך", אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין בטקס המרכזי, שנעל את אירועי יום השואה והגבורה הנערך בקיבוץ לוחמי הגיטאות.

בעצרת נכחו כ־10,000 בני נוער, תלמידים, חיילים, מוזמנים ואורחים מחו"ל. בטקס נשאו דברים נציג התוקים יצחק בן־אהרון, ולדקה מיד, נציגת הלוחמים, שהיתה קשרית בגטו וארשה.

הלל: הזכרון הלאומי עומד במבחן

לרגלי האנדרטה של מפקד מרד גטו וארשה מרדכי אנילביץ בקיבוץ יד־מרדכי, התכנסו אמש אלפים, ביניהם חיילים רבים, ובתוכם אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי, בני נוער, עולים חדשים, חברי קיבוצים, תושבי האיזור ותיירים, לעצרת זיכרון לשואה ולגבורה, שנפתחה ב„יזכור", כשמשמר כבוד של חיילי „גבעתי" מרכין את הדגלים. יו"ר הכנסת שלמה הלל אמר בטקס, כי 42 שנה לאחר מלחמת העולם השנייה, הופכת שאלת הזכרון לקשה ומכבידה. אך, מתוך ההתעניינות הרחבה במשפט דמיאניוק, מסתבר שהזכרון הלאומי עמד במבחן וגם הדור הצעיר זוכר את השואה בכאב עכשווי.

פרס: להיצמד לאדמתנו

מ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס אמר אתמול, כי לקח השואה הוא שאין לסמוך אלא על כוחנו ושאנו זקוקים לכח שנוכל לסמוך עליו. „בלמדנו שאין קיימת אלא אדמתנו ויש להיצמד אליה כדי שלא תישמט תחת רגלינו", אמר פרס.

שר החוץ נשא דברים ב„יד ושם" בירושלים, בטקס חנוכת הקטע הראשון של „בקעת הקהילות החרבות", אתר זכרון ל־5,000 קהילות אירופה, שהושמדו על־ידי הנאצים בשואה.

סטודנטים ישראלים הניחו זר בגטו וארשה

לראשונה הניחו אתמול 40 סטודנטים ישראלים מאוניברסיטת בר־אילן זר למרגלות האנדרטה לזכרם של המורדים בגטו וארשה בפולין, לציון יום השואה והגבורה ולציון השנה ה־44 למרד גטו וארשה שחל אתמול. הביקור בפולין התאפשר לאחר שהנהלת הזיכרון הגבורה היהודית במלחמת העולם השנייה הגיעה להסכם עם עיריית וארשה על חילופי נוער, סטודנטים ומורים.

מחלוקת ליכוד־מערך טרפדה בחירת ראשי אוצר־ההתיישבות

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

מחלוקת בין נציגי הליכוד והמערך במועצת „אוצר התיישבות היהודים" מנעה גם אתמול את בחירתו של נגיד ויו"ר למועצה, במקומו של אריה דולצין שהתפטר מתפקידו בעקבות פרשת בליל.

הליכוד, בתמיכתו של דולצין, מבקש למנות לתפקיד את ראש מחלקת ההתיישבות, מתתיהו דרובלס, אולם המערך מתנגד לכך בתקיפות. בישיבה תבע דרובלס לבחור לאלתר נגיד ויו"ר למועצה, אולם גם לאחר חילופי דברים קשים לא הצליחו לבחור את בעלי התפקידים.

המועצה בחרה אתמול בדוד שטרן, יו"ר איגוד הקבלנים, לתפקיד יו"ר הנהלת „אוצר היהודים". לחברי ההנהלה נבחרו אברהם אגמון, חביבה שטרן, חביבה אביגיא, דב ברזילי, יקותיאל [illegible].

שטרן נבחר לתפקיד ברוב של תשעה קולות נגד שישה, וכהתנגדותם של נציגי מפלגת העבודה. יו"ר תנועת העבודה הציונית יחיאל לקט הביע אתמול תרעומת ומחאה על בחירתו של שטרן לתפקיד. לקט מאשים את דולצין ואת דרובלס בהמשך ניסיונות הסיוח ב„אוצר התיישבות היהודים".

„עברו חודשים ארוכים מאז פרשת ישת ולמרות ההבטחות להביא לרה־אורגניזציה לא נעשה ב„אוצר התיישבות היהודים" שום דבר משמעותי. האנשים שהיו שותפים למחדל פרשת ישת ממשיכים לכהן בתפקידים מרכזיים", אמר לקט. הוא הודיע, כי יכנס הבוקר ישיבה דחופה של נציגי תנועת העבודה הציונית בהנהלה הציונית על מנת לדון במצב שנוצר ולבקש צעדי נגד חריפים.

יצויין, כי בפועל אין לאירועים ב„אוצר התיישבות היהודים" כל השפעה על בנק לאומי והוא יגיש, ביום רביעי כמתוכנן, את מאזנו השנתי.

האוצר: ההפרש בין הנתונים התקציביים מהבדלי הגדרות

מאת אמנון אמר, מסופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

משרד האוצר נחלץ אתמול להסביר את ההבדלים הגדולים שנתגלו בין הנתונים בתקציב כפי שהוגשו לכנסת בינואר ובין אלה שפורסמו עליהם בתחילת אפריל.

לדברי הממונה על התקציבים אהרון פוגל, נובע ההפרש בין הנתונים משתי סיבות עיקריות: נתוני הקופה, בסך 2.9 מיליארד שקלים אינם כוללים תשלומי ריבית, ואילו אומדן ביצוע התקציב, שהראה הורמה בסך 553 מיליון שקלים כולל תשלומים אלה. יתרת ההפרש המסתכם ב־1.4 מיליארד שקלים נובע מההבדל שבין נתוני התקציב ובין נתוני הקופה, שמפרסם החשב הכללי.

לדברי פוגל קיימים כאן הבדלים בין שתי הגדרות אלה בכמה סעיפים: במכירות מלווה קצר־מועד לציבור ספג האוצר בשוק ההון 170 מיליון שקלים מעבר למתוכנן — 250 מיליון שקלים על חשבון הקרן ו־150 מיליון שקלים על חשבון הריבית. הבדל אחר נובע מפקדונות שונים אצל החשב הכללי וגידול בהכנסות ממיסים מעבר לחזוי בסך 200 מיליון שקלים.

פוגל אמר, כי הבדלים אלה בין התחזיות לבין הביצוע—בפועל סבירים מאד, בהתחשב בגודלו של התקציב. באופן כללי, אומר פוגל, הסתיימה שנת התקציב טוב יותר רק במעט מכפי שתוכנן.

לעומת זאת טען אתמול מרכז סיעת המערך בוועדת הכספים, חיים רמון, כי העודף התקציבי הגדול נובע בראש ובראשונה מעודף הכנסות ממיסים, המסתכם, לפי חישוביו, בכ־700 מיליון שקלים. לדברי רמון צריכה הממשלה להשתמש בכסף זה לביצוע מיידי של הרפורמה במיסים, כפי שתוכננה להיטיב עם מעמדות הביניים וכן להמנע מהקיצוץ המתוכנן בתקציבי החינוך והבריאות.

חריש עוד לא

(המשך מעמ' 1)

איסור הפרסום מעל חלק מההליכים שהביאו להרשעתו בבית־הדין הצבאי.

בעתירה, שהוגשה ביום ה', טוען עורך־דינו של נפסו, כי רק לאחר שיוסר צו איסור הפרסום מעל ההליכים בבתי־הדין הצבאיים תוכל הסניגוריה להפסיק את הפרסומים השקריים המופצים נגד נפסו.

הסניגוריה של נפסו החליטה כבר בסוף השבוע האחרון להיאבק נגד ההדלפות בעניינו של נפסו. אתמול פנו הסניגורים ליועץ המשפטי לממשלה וביקשו שינקוט אמצעים נגד המדליפים לעתונות.

אנו מודיעים בצער רב
על פטירתה של יקירתנו
מרים בת עמנואל זקס
ההלוויה תתקיים היום יום שני כ"ח בניסן תשמ"ז
27.4.87 בשעה 14.30
נפגשים בבית ההלוויות בסנהדריה ירושלים
בתה צפורה שאנן וב"ב
ובית כפר החורש

במלאת שנה לפטירתה של חברתנו
הינדה קורין ז"ל
נעלה לקברה תתייחד עם זכרה היום,
יום שני כ"ח בניסן תשמ"ז 27.4.87 בשעה 13.00.
המשפחה
וקבוץ אפיקים

למועצה האזורית חוף הכרמל
משתתפים באבלכם ובאבל המשפחה על מות
אברהם וינברגר ז"ל
בית שרות־ים

משתתפים בצער המשפחה
וקיבוץ בית זרע
במות חברנו היקר
צבי בוברוב
„צמח" מפעלים אזוריים עמק הירדן
משקי עמק הירדן
מועצה אזורית עמק הירדן

לאבנר צעירי
השתתפותנו הכנה באבלך הכבד
במות אביך
נתן ז"ל
עובדי „דבר" בסניף פתח־תקוה

לראשונה טקס זכרון יום־השואה בבית־העלמין היהודי במוסקווה

מוסקווה (א.פ. וע"צ). – כ־200 בני אדם השתתפו אתמול בטקס אזכרה לרגל יום השואה בבית־העלמין ווסטריקובזקיה בדרום־מערב מוסקווה. הם ציינו כי זו הפעם הראשונה שהקהילה היהודית מתכנסת ביום השואה והביעו את דעתם, כי האקלים המדיני החדש בברה"מ תחת שלטון גורבצ'וב הוא שאפשר את הדבר.

קודם להתכנסותם בבית העלמין הפגינו כ־30 מסורבי עליה במשך כ־45 דקות בקרבת משרדי סוכנות הידיעות הסובייטית "טאס" במוסקווה. רובם החזיקו בידיהם כרזות ועליהן הדרישה להגר לישראל. ההפגנה עברה ללא תקריות בנוכחות מספר רב של שוטרים במדים ואנשי ק.ג.ב. בלבוש אזרחי.

כמה עשרות מתושבי העיר התבוננו בהפגנה. אחדים מהם קראו בזעם לעבר המפגינים וכינו אותם בוגדים ומרגלים ואחרים פתחו אתם בפולמוס ושאלו אותם, בין היתר, מדוע הם רוצים לעזוב את ברה"מ, ומהי בעיניהם משמעות המושג פטריוטיזם. סוכנות "טאס" דיווחה על ההפגנה בכנותה אותה "הצגה ציונית".

כאמור, המפגינים התפזרו בתום ההפגנה בשקט ויצאו לבית העלמין היהודי, כדי לציין שם את יום השואה.

בין המפגינים היה גם אלעזר יוסיפוביץ', ששביתת הרעב שלו נכנסה אתמול ליומה ה־39. את בקשתו לאשרת יציאה הוא הגיש כבר ב־1980, אולם השלטונות מסרבים להעניק לו את ההיתר בנימוק שבמהלך שירותו בצבא נודעו לו סודות צבאיים.

יוסיפוביץ' אמר אתמול לעתונאים, כי בכוונתו להפסיק היום את שביתתו, לאחר שמשרד האשרות "אוביר" יעץ לו "להמתין ולגלות סבלנות".

מצרים דנה עם כוויית וסעודיה על רכישת חובה הצבאי למערב

קאהיר (רויטר). – מצרים פתחה במשא ומתן עם כוויית ועם סעודיה בדבר האפשרות ששתי מדינות אלה יקנו את חובה הצבאי של מצרים לארה"ב ולמדינות מערביות אחרות, כדי שניתן יהיה לה לפרעם בתנאים נוחים יותר – אמר אתמול פקיד מצרי.

לדברי הפקיד, מנסה מצרים לשכנע מדינות ערביות שונות ובנקים לרכוש את החוב ולגבותו אחר כך ממצרים ב"ריבית סבירה, שלא תעלה על 7 אחוזים".

חובה הצבאי של מצרים לארה"ב מסתכם בכ־4.5 מיליארד דולאר, והיא נכשלה עד כה בכל מאמציה לשכנע את הממשל להנמיך את שיעור הריבית על חוב זה בשיעור ממוצע של 14 אחוזים. מצרים גם חייבת לצרפת סכום לא ידוע, המוערך על־ידי דיפלומאטים ערבים ביותר מ־2 מיליארד דולאר.

הפקיד המצרי הוסיף ואמר, כי מצרים הגיעה להבנה עם קרן המטבע הבין־לאומית, שלפיה תנהיג מצרים רפורמות כלכליות מסויימות בתמורה להענקת סיוע חדש נוסף על־ידי הקרן. לדבריו כוללות הרפורמות, בין היתר, העלאת מחירי האנרגיה של מצרים והשוואתם עם אלה הנהוגים בעולם, האחדת מערכת החליפין שלה והעלאת אחוז הריבית על האשראי במטבע המקומי.

לדברי הפקיד, תסלול חתימת הסכם ברוח ההבנה שהושגה בין מצרים לבין הקרן את הדרך לפריסה מחדש של חובותיה של מצרים למדינות המערב. "מצרים תבקש הלוואות ממדינות שונות מיד לאחר חתימת ההסכם", הוא אמר, בהוסיפו, כי "אם תקנה מדינה ערבית כלשהי חלק מהחוב או תתן לנו ערבויות, יעודד הדבר את הבנקים לנקוט פעולה".

שוטרים שומרים על כלא שפנדאו בברלין, שבו מרצה רודולף הס, מי שהיה סגנו של אדולף היטלר בתקופה שקדמה לפרוץ מלחמת העולם השנייה ובשנתה הראשונה, עונש מאסר עולם. אתמול מלאו להס, אחרון האסירים של כלא שפנדאו, 93 שנה, והמשטרה הקיפה את שטח בית הכלא בגדר תיל כדי להרחיק ממנו את המפגינים בעד ונגד שחרורו. שבעה ניאו־נאצים נעצרו במהלך ההפגנה שקיימו המצדדים בשחרורו. (צילום: א.פ.)

להתנות סילוק הטילים בצמצום כוחות קוראים ניקסון וקיסינג'ר

וואשינגטון (ע"צ). – נשיא ארה"ב לשעבר ריצ'ארד ניקסון ושר החוץ בממשלו הנרי קיסינג'ר קראו אתמול לנשיא רייגן להתנות את סילוק הטילים הגרעיניים האמריקאיים לטווח בינוני מאדמת אירופה בצמצום הכוחות הקונבנציונאליים הסובייטיים המוצבים בה.

במאמר שהתפרסם בעתונים אמריקאיים שונים הביעו השניים את דעתם, כי אם ארה"ב תוציא את טילי־השיוט שלה ואת טילי ה"פרשינג" תמורת סילוק הטילים הסובייטיים לטווח בינוני וקצר בלבד, עדיין תוכל מוסקווה לאיים על אירופה בטילים ארוכי טווח ובכוחותיה הקונבנציונאליים.

"אם נחתום על הסכם גרוע", כותבים השניים כאומרים, "ניצור את המשבר החמור ביותר ב־40 שנות קיומה של ברית נאט"ו". ניקסון וקיסינג'ר ציינו כי הם מדברים זו הפעם הראשונה יחדיו מאז עזבו את השלטון, משום שהם "מודאגים מאוד נוכח סכנה זו".

עוברי אורח תופסים מחסה מיריותיו של מטורף, שהשתולל במשך כשבע שעות בשני מרכזי קניות בפאלם ביי שבפלורידה. האיש, ויליאם קרוז, כבן 50, תפס כמאה בני־ערובה ופתח ביריות לכל עבר. הוא הרג שישה אנשים ופצע 13 לפני שנתפס. (צילום: א.פ.)

המורדים בפיליפינים מקבלים סיוע רוסי, טוען אדמירל ליונס

מאנילה (רויטר). – מפקד צבאי אמריקאי בכיר הביע אתמול אכזבה מעיכוב הענקת הסיוע הצבאי האמריקאי לפיליפינים ואמר, כי אין לו ספק כי הסובייטיים מסייעים למורדים הפיליפינים הקומוניסטיים.

במסיבת עתונאים שהוא כינס על סיפון ספינת מרפאה אמריקאית המשייטת מאז חודש פברואר ברחבי הפיליפינים ומעניקה סיוע רפואי חינם לנזקקים אמר האדמיראל ג'יימס ליונס, מפקד הצי האמריקאי באוקינוס השקט: "אין לי ספק כי ברה"מ תומכת במורדים. אני מניח שהם מסייעים הן במתן עזרה חמרית והן באמצעות ארגונים שמאליים".

מפגינים מכל רחבי ארה"ב מכונסים מול הבית הלבן כדי להביע את מחאתם על מדיניות החוץ של ממשל רייגן, במיוחד בכל הנוגע למרכז אמריקה ולדרום־אפריקה. (צילום: א.פ.)

תמונת ארכיון של העיירה הבאסקית גרניקה שבצפון ספרד מיד אחרי הפצצתה בידי כוחותיו של פראנקו במלחמת האזרחים. אתמול מלאו חמישים שנה להפצצה, שהחריבה את העיירה כליל. (צילום: א.פ.)

המקסם הקטלני של האנדים

חמישה ישראלים נהרגו או נעלמו בחמש שנים בדרום־אמריקה

מאת שמעון וייס, סופר "דבר"

משרדי הנסיעות המתמחים בארגון טיולים לדרום־אמריקה ובהדרכת מטיילים באזורים הקסומים והרחוקים של הרי האנדים, "ארץ האש" והג'ונגלים הענקיים של ברזיל, פרו ואקוודור, ממשיכים בעסקיהם גם לאחר האסון שבו קיפחו את חייהם שני המטיילים הצעירים ממגידו ומבאר־שבע בשבוע שעבר.

"אין מדובר באובססיה או בתופעה יוצאת דופן", אומר מוני זמיר, מארגן טיולים ומדריך ב"חברה הגיאוגראפית", הנחשבת לגדולה ולמקצועית שבמשרדי הנסיעות המארגנים טיולים לדרום־אמריקה. "מדובר ביצר טבעי של רצון לראות עולם ולחוות חוויות. זו לא תופעה של מאניה ולדעתי, מפריזים בכל הקשור לסכנות ולהרפתקאות הנלוות לטיולים האלה".

הסטטיסטיקה היבשה מלמדת כי בחמש השנים האחרונות נהרגו או נעלמו ברחבי דרום־אמריקה חמישה ישראלים, כולל שני הצעירים שנהרגו כעת. אליהם יש להוסיף את מורן ריכנר, הצעיר ממרחביה, שנעלם בערבות אקוואדור וזוג ישראלים נוסף שנרצח, ככל הנראה, בידי שודדים בסרטפים בברזיל. מדי שנה יוצאים למרחבי דרום־אמריקה מאות ישראלים, חלקם צעירים עם תרמיל על הגב ויצר הרפתקנות מפותח. אנשי המקצוע מכנים אותם "מוצ'ילרוס", בשל התרמיל שהם נושאים על גבם, הנקרא בספרדית "מוצ'ילה". יוצאים לשם גם ישראלים מבוגרים יותר, היוצאים בטיולים מאורגנים ומסודרים שבהם רמת הסיכון נמוכה יותר.

לדברי טוני זמיר, האזורים המושכים ביותר את הישראלים המטיילים בדרום־אמריקה הם: איזור פאטגוניה בדרום היבשת, "ארץ האש" בארגנטינה, אזורי הג'ונגלים של האמאזונס, ההרים של בוליביה, פרו, אקוודור והאזורים בהם חיים שבטי האינדיאנים. הר הגעש "ויזדיקה" שבו נספו שני הישראלים לפני ימים אחדים, אינו איזור המושך אליו במיוחד את הישראלים והוא אינו מועד לפופולריות. הוא מהווה חלק מהרי הגעש המפרידים בין צ'ילה לארגנטינה. סמוך לו יש אתר סקי ולצידו שרשרת אגמים שהופכת את המקום לאתר תיירות. ההר עצמו מתנשא לגובה של כ־2,800 מטר ובפעם האחרונה חלה בו התפרצות וולקנית באמצע שנות השבעים ואת שרידיה ניתן היה לראות עד לפני כשבע שנים. בחלק גדול ממורדותיו של ההר "ויזדיקה" ישנם מסלולי הליכה מסודרים, אך אלה הופכים למסוכנים בעת שיורד שלג.

דורון ברפל, מדריך ב"חברה הגיאוגרפית", היה באיזור ההר לפני כמה שנים. "זה גובל בחוסר אחריות לעלות לשם בשלג", אומר ברפל "וזה כנראה מה שעשו השניים. גם כשמחפשים הרפתקאות – צריך לעשות זאת בשכל ולהיערך בהתאם. אני חיכיתי שלושה ימים עד שהשלג קצת הפשיר ואז עליתי להר. יש קווים אדומים שאסור לעבור בשום אופן, אבל כאשר אתה בדרום־אמריקה ומוקסם מהנופים והאנשים ומשתכר מכל זה – גם מקדמי הבטחון יורדים".

אם יש במשרדי הנסיעות חשש מסויים להשפעת האסון האחרון על כמות המטיילים שיבקשו לצאת ליבשת הרחוקה ואפופת המיסתורין, הרי הוא נובע מחרדתם הגוברת של הורים לילדיהם שיבקשו לצאת ולטייל באזורים אלה.

כוויית מבטלת את איומי איראן לפגוע במיכליות הנפט במפרץ

מפקד חיל־הים האיראני: יש לנו 80 אניות בכוננות קרבית מלאה

כוויית (א.פ.). – האמיר של כוויית שייח' ג'אבר אל אחמד אל־צבאח דחה אתמול בביטול את איומי איראן כי היא תפגע במיכליות שיובילו נפט כוויתי גם אם כוויית תעשה שימוש במיכליות אמריקאיות או סובייטיות. הוא דחק בבני ארצו "להפגין אחדות אל נוכח נסיונות אויביה של כוויית המנסים לערער את בטחונה".

"מי שניסו בעבר להפחיד את כוויית נוכחו כי הם נכשלו במאמציהם ללחוץ עליה להיכנע להם", אמר האמיר בשבת בלילה במסיבה שערך לזוכים בטורניר גולף. "אנו נחושים בדעתנו לדבוק במדיניותנו הגורסת יחס שווה כלפי מעצמות העל, ידידות כלפי כל המדינות ואי כניעה בפני איש".

איראן מאשימה את כוויית בכך שהיא מסייעת לעיראק במלחמתה בה, והיא תוקפת מדי פעם כלי שיט כוויתיים או כאלה המובילים סחורות לכוויית כגמול על תקיפות עיראקיות על מיכליות איראניות.

עתה מתכוונת כוויית לחכור מיכליות אמריקאיות וסובייטיות או לרשום את מיכליותיה שלה במדינות אלה כדי להגן עליהן בפני הפגיעות האיראניות. אניות צי המלחמה של שתי המעצמות משייטות במפרץ הפרסי.

ביום ו' איים נשיא איראן עלי חמיני, כי ארצו תתקוף ספינות המובילות נפט כוויתי גם אם אלה יניפו דגל של אחת משתי המעצמות.

אתמול אמר מפקד חיל הים האיראני, כי לאיראן יותר מ־80 אניות "בכוננות קרבית מלאה, כדי לסכל כל איום במפרץ ובמיצר הורמוז".

סוכנות הידיעות האיראנית מסרה כי המפקד, סגן אלוף מוחמד חוסיין מאלקודאגאן, אמר דברים אלה בדיווחו לנשיא עלי חמיני על עוצמת חיל הים וכי הוא אמר כי יותר מ־80 אניות מלחמה, פריגאטות, ספינות טילים ואניות אספקה וכן מסוקים ורחפות, נמצאים עתה בכוננות קרבית מלאה.

ערפאת נבחר מחדש ליו"ר, וחבש וחוואתמה חזרו לוועה"פ של אש"ף

(עי"ר, ע"צ). – יאסר ערפאת נבחר מחדש ליו"ר אש"ף בתום מושב בן שישה ימים של המועצה הלאומית הפלשתינית, שננעל אתמול לפנות בוקר באלג'יר.

החזית העממית של ג'ורג' חבש והחזית הדמוקראטית של נאיף חוואתמה צורפו מחדש לוועד הפועל, ואילו המפלגה הקומוניסטית הפלשתינית, שנתקבלה כסיעה בתוך אש"ף, צורפה לראשונה. גם שני אישים בלתי־תלויים – הנחשבים כמקורבים ל"פתח" המשורר הידוע מחמוד דרוויש ועבדאללה חוראני, צורפו כחברים לוועד הפועל.

חברותו של מוחמד עבאס, שכינויו אבו־עבאס, מנהיג המחבלים שהורשע בבית־המשפט איטלקי כמתכנן של חטיפת אוניית הנוסעים "אקילה לאורו" ב־1985, נבחר, באופן זמני, לתקופה של ששה חודשים. ערפאת אמר באולם הוועידה המלא מפה לפה כ־20 ק"מ מחוץ לאלג'יר, כי אבו עבאס יהיה חבר בוועד הפועל במשך שישה חודשים וכי בתוך תקופה זו יהיה עליו לקיים ועידה עם ידיבו, המזכיר הכללי לשעבר של ארגונו, חזית השחרור הפלשתינית, טאלאעת יעקוב, כדי להביא לאיחוד מחדש של שני אגפי הארגון. יעקב הצטרף למתנגדים הפרו־סוריים של חזית השחרור הפלשתינית. מספר החברים בוועד הפועל, "הקבינט הפנימי" של ערפאת, הוגדל מ־10 ל־15 כדי שלארגוני מחבלים שמושבם בסוריה ואשר החרימו את המושב הקודם של המועצה הפלשתינית ב־1984 תינתן האפשרות להיות מיוצגים בו.

שני ארגוני המחבלים שמושבם בסוריה חזרו למועצה אחרי שנים של התנגדות חריפה למדיניות של ערפאת. החזית העממית והחזית הדמוקרטית איימו לפרוש מהמועצה הפלשתינית אם זו לא תנקוט עמדה חריפה במידה מספקת כלפי מצרים. שני הארגונים דרשו כי ההחלטה בדבר הקשרים עם מצרים תאוכר החלטה קודמת, התובעת ממצרים לנטוש את הסכמי קמפ דייוויד עם ישראל וארה"ב.

המועצה גם קראה לכינוס ועידת שלום למזה"ת בחסות האו"ם בהשתתפות אש"ף וכן להקמת מדינה פלשתינית עצמאית שבירתה ירושלים.

השלבים הסופיים של מושב המועצה נערכו באווירה של קרנבל, עם שירת שירים לאומניים ושירי עם ומחיאות כפיים בקצב השירה. בחירתו מחדש של ערפאת נתקבלה בתשואות, וצירי הוועידה קמו לכבודו על רגליהם.

המועצה בחרה גם ב־20 חברים למועצה המרכזית של אש"ף, שמספר חבריה יהיה 75. יתר החברים ייבחרו על ידי הארגונים השונים לפי מיכסות שנקבעו בדיונים עוד לפני כינוס המועצה.

האמריקאים ידרשו הפרדת התפקידים בין הסוכנות היהודית להסת' הציונית

כן ידרשו לאסור על ארבעת הבכירים בסוכנות לכהן בתפקידים נוספים

מאת יקיר צור, סופר "דבר"

הנציגים האמריקאים בסוכנות היהודית ידרשו להפריד בין בעלי התפקידים בסוכנות היהודית ובהסתדרות הציונית ולאסור על ארבעת בעלי התפקידים הבכירים בסוכנות היהודית לכהן בתפקיד נוסף בכל ארגון יהודי מקומי או בין־לאומי.

החלטה זו התקבלה בישיבת הוועדה לענייני הסוכנות של "מועצת הפדרציות היהודיות" בארה"ב, שהתקיימה בשיקאגו בתחילת חודש אפריל. ההחלטה תועלה להצבעה בעצרת הסוכנות הקרובה. בעלי התפקידים שאליהם מתייחסת ההחלטה הם: יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות, יו"ר הנהלת הסוכנות, הגזבר ויו"ר ועדת הכספים של הסוכנות. משמעות ההחלטה היא, שיו"ר הנהלת הסוכנות, למשל, לא יוכל להיבחר כחבר כנסת או לכהן בכל תפקיד אחר וכמובן לא יוכל לעמוד בראש ההנהלה הציונית.

החלטה זו, המעוררת דאגה בקרב חברי ההנהלה הציונית, תועלה היום לדיון בישיבת ההנהלה הציונית, שתעסוק בנושא היחסים שבין הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית, על רקע המתיחות הגוברת והולכת בין ההסתדרות הציונית לבין ראשי המגביות בארה"ב.

גורמים בסוכנות מאשימים את יו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצין ואת יו"ר חבר הנאמנים, ג'ראלד הופברגר בניהול מאבק־כוח אישים ביניהם, המחריפים את אווירת המשבר ביחס ההסתדרות הציונית לראשי המגביות מחו"ל.

ראשי תנועת העבודה הציונית ובקונפדרציה סבורים, כי דולצין פועל נגדם לאחר שהסיתו ממנו את תמיכתם במאבק, שניהל נגד ראשי המגביות. לאחרונה מינה דולצין בצורה שרירותית שלושה חברים חדשים מקרב סיעת הליכוד המרוחי להועדה המכינה של הקונגרס הציוני הקרוב, כשהוא מתעלם לחלוטין מתנועת העבודה הציונית. כמו כן מבקש דולצין למנות את מתתיהו דרובלס לנגיד "אוצר התיישבות היהודים", אף־על־פי שהתפקיד מגיע, על־פי הנוהל הקיים, לגזבר הסוכנות, עקיבא לוביסקי.

אלמנתו וילדיו של גנראל אופקיר – נמלטו ונעצרו

מאת גדעון קרין, סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר"). – אלמנתו וששת ילדיו של מי שהיה שר הפנים המארוקאי, גנראל מוחמד אופקיר, המוחזקים במעצר־בית זה חמש־עשרה שנים, הצליחו להימלט ולבקש את מחילת המלך חסן השני מעל גלי האתר של רדיו צרפת, אליו התקשרו טלפונית מטנג'יר ואחר־כך נעצרו שוב.

האפיפיור זכר יום־השואה בפנייתו אל העם הגרמני

רומא (ע"ר). – האפיפיור יוחנן פאולוס השני התייחס אתמול ליום הזכרון לשואה ולגבורה וסיפר במסגרת דברים שאמר בטלוויזיה לאזרחי מערב־גרמניה, כי הוא שוטט תכופות בין תאי הגאזים באתר מחנה ההשמדה אושוויץ בשנים שלאחר המלחמה ושאל את עצמו היכן הגבולות של השנאה.

האפיפיור עומד לפתוח ביום ה' בביקורו השני במערב־גרמניה. הוא הזכיר את הטקס שבדעתו לנהל לקראת הכרזתה כקדושה של אדית שטיין, יהודיה גרמניה שהתנצרה והיתה לנזירה ונרצחה בידי הנאצים באושוויץ.

טקס ההקדשה של שטיין עורר כעס בקרב חוגים יהודיים, האומרים כי הנאצים רצחו אותה משום שנולדה יהודיה, ולא משום שנעשתה קתולית.

לה־פנסק מכחיש שאש"ף יצורף לאינטרנציונאל

מאת גדעון קרין, סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר"). – המזכיר לעניינים בין־לאומיים של המפלגה הסוציאליסטית הצרפתית, לואי לה־פנסק, הכחיש בפאריס את טענתו של הקאנצלר האוסטרי לשעבר, ברונו קרייסקי שאמר בנאום בפני המועצה הפלשתינית באלג'יר, כי בזכות שינוי במדיניותה של המפלגה הצרפתית גברו הסיכויים לקבלת אש"ף לאינטרנציונאל הסוציאליסטי.

לה־פנסק אמר, כי האינטרנציונאל מקבל מפלגות בלבד ואילו ההזמנות לאישים מן החוץ משוגרות על פי קונצנזוס, כלומר בהסכמת מפלגת העבודה הישראלית ומפ"ם.

לדברי לה־פנסק לא ביקש אש"ף את תיווכה של המפלגה הסוציאליסטית שעמדתה לא השתנתה מאז עמד בראשה הנשיא מיטראן, וכי אין זו יוזמה פרטית ראשונה מסוג זה של קרייסקי.

עם זאת אמר לה־פנסק, כי מפלגתו מקיימת קשרים עם אש"ף, וציין כי נציג של המפלגה הסוציאליסטית נכח בדיוני המועצה הפלשתינית באלג'יר.

הפאשיסט הצרפתי לה־פן חותר להיות מוזמן לישראל

מאת גדעון קרין, סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר"). – מנהיג מפלגת החזית הלאומית הניאו־פאשיסטית בצרפת ז'אן־מארי לה־פן ממשיך בנסיונותיו לארגן לעצמו ביקור בישראל. במסיבת עתונאים שנערכה מטעמו בפאריס מסר אחד מיועציו, ציר הפרלמנט האירופי אוליביה ד'אורמסון, כי לה־פן ייצא בקרוב לביקור בישראל, אם כי התאריך עדיין לא נקבע.

שגריר ישראל בצרפת עובדיה סופר הגיב באוזני סופר "דבר" ואמר, כי עמדת ישראל בעניין ביקור לה־פן ידועה. סופר קיבל כמה פניות קודמות של לה־פן באמצעות ד'אורמסון, והשיב, כי לה־פן חופשי אמנם ככל אחד לבוא לישראל, אך ישראל רואה ביקור כזה כלא־רצוי, ולא יאורגנו לו פגישות רשמיות.

לה־פן ניסה לארגן לעצמו הזמנה כאורח עיריית אילת באמצעות ידידו ז'אק מדסן, ראש עיריית ניס שבדרום־צרפת, שכרתה ברית תאומות עם אילת.

בינתיים הודיע דובר מטעם לה־פן, כי אין בדעתו לצאת בקרוב לישראל וכי הוא מתכוון לבקר במארוקו.

פחם, בשר וקפה – תרכוש ישראל בעתיד מקולומביה

מאת אמנון אבר, הסופר הכלכלי של "דבר" בירושלים

ישראל תרכוש בעתיד פחם, בשר וקפה מקולומביה. הדיון ברכישות אלה יתקיים השבוע, בעת ביקורו של שר הפיתוח של קולומביה בישראל. השר הקולומביאני הגיע אמש לארץ בראש משלחת כלכלית.

הדיונים יתקיימו בירושלים במשך שלושה ימים ובמסגרתם ידון השר האורח עם שר התעשייה אריאל שרון בהסדרים ובהסכמים לרכישות ישראל בקולומביה. ישראל מייצאת למדינה הדרום־אמריקאית בעיקר מוצרי מתכת וציוד חשמלי ואלקטרוני. עיקר היבוא מקולומביה הסתכם עד כה בקפה ואבנים טובות.

הממשלה החליטה להתחיל בתכנון המסילה לאילת

מאת אריה אורן, סופר "דבר" לענייני תחבורה

הממשלה החליטה אתמול ללא הצבעה לגשת מיד לתכנון מפורט של מסילת־ברזל לאילת. מימון התכנון הוטל על רשות הנמלים.

ההחלטה התקבלה על־פי הצעה משותפת של ראש הממשלה יצחק שמיר ושר הכלכלה גד יעקבי, שיזם את הדיון. בדיון שהתקיים בעקבות דברי הפתיחה של השר יעקבי תמכו בהנחת מסילת־הברזל לאילת מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס והשרים יגאל הורביץ, עזר וייצמן, אריאל שרון, אברהם שריר ומשה שחל. התנגדו השרים גדעון פת, הממלא את מקום שר האוצר, ודוד לוי. השר פת הבהיל לישיבה את ראשי האוצר, כדי שיציגו את התנגדות המשרד להנחת המסילה, אולם ראש הממשלה סירב לאפשר להם להרצות את טענותיהם.

על־פי הצעת שמיר־יעקבי הוחלט גם להקים שני צוותים בין־משרדיים מקצועיים, האחד לבחינת נושא הובלת הפחם, שאלה קריטית לגבי כדאיות המסילה, והאחר לבדיקת השאלות הכרוכות בהעברת הנמל צפונה כדי למנוע את הצורך בחציית העיר על־ידי הרכבת וכדי לשחרר את חוף הים לצרכי תיירות.

ה"קונסורט אוף מיוזיק" בבכורה עולמית בישראל

מאת ישראל דליות, סופר "דבר"

הרכב האנגלית המעולה למוסיקה קדומה, "קונסורט אוף מיוזיק" (קבוצה בת שישה זמרים ונגן לאוטה) החליט להשמיע במסגרת ביקורו בארץ בימים אלה, בכורה עולמית של יצירה נשכחת בעיבוד חדש מאת המלחין האיטלקי בן המאה ה־16 לוקה מארנצי. האמנים האורחים עמדו לבצע את היצירה לראשונה בחודש הבא, במסגרת "חגיגות מארנציו" בעיר־הולדתו של המלחין, קוקאליו שבצפון איטליה. אולם נוכח קבלת הפנים הנלהבת שערך להם הקהל הישראלי החליטו חברי הלהקה להקדים את הבכורה ולהשמיע את היצירה בארץ בקונצרט חגיגי מיוחד, שיתקיים מחר באולם "צוותא" בתל־אביב.

6 מיליון דולאר דרושים לשיפוץ אתר מבצר בעכו

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

משרד הבטחון מעריך, שכדי לשפץ את אתר ההנצחה המוזנח לאסירי כלא עכו דרושים כ־6 מיליון דולאר. שר הבטחון יצחק רבין הודיע בפגישה עם נציגי הנהלת ארגון אסירי המחתרות, כי המשרד לא יטול על עצמו את הטיפול באתר, אלא רק לאחר שמשרד האוצר יסכים לתקצב את הנושא באופן נפרד.

חבר הנהלת הארגון יוסף דרורי אמר אתמול בעכו, כי הארגון מנסה באחרונה לבדוק כמה הצעות, ובכללן הצעה של עיריית עכו, לתחזק את האתר באופן שוטף.

ראש עיריית עכו אלי דה־קסטרו סיפר, כי תושבים רבים מכל הארץ שולחים אליו מכתבים ובהם זעזוע נוכח הזנחתו והעזובה השוררים באתר. הוא סיפר, כי נפגש עם רבים משרי הליכוד כדי לשכנעם להפקיד את הטיפול במבצר בידי העירייה, אך עד כה נכשלו מאמציו.

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

ירידות בשוק המניות

שוק המניות אופיין בירידות שער, שהקיפו את המערכת כולה, כולל שיטת המסחר החדשה בשערים משתנים. שיטה זו זכתה אתמול להצלחה רבה לעומת ההססנות ביום הראשון. סוחרי הבורסה הביעו דעה חיובית להפעלתה, ובמהלך המסחר בשיטה זו נקשרו מספר עסקות דו־צדדיות בין קונים ומוכרים כאשר יד המוכרים היתה על העליונה, מדד המשנים ירד בשיעור 1.82%. פעילות גדולה תוך מחזורים גדולים היתה במניות הבנק הבינלאומי בתמורה כספית של 602872 ש"ח. במניות דלק ע"ש נרשם מחזור כספי בסך 391503 ש"ח. במניות כלל ישראל 10 מחזור כספי של 530816 ש"ח. בימים האחרונים אנו עדים ללחץ ניכר במניות כלל ישראל, לחץ זה מוסבר במכירות הבאות מצד הקיבוצים שהחזיקו בכמות לא קטנה של מניות כלל ישראל, ומנצלים את אווירת השוק החיובית להקטין את האחזקות במניות אלו.

במניות ההסדר נרשמה תמונית מסוימת כאשר למרבית המניות נרשמו ביקושים לא גדולים, ואלה סופקו לרוב בעליות שער מתונות שנעו בסביבות ה־0.5 אחוז. ביקושים אלה מוסברים במצב הנזילות המשופר שמקיף את המערכת כולה. בניגוד לגרעונות הנזילות הקלים שהיו בתחילת החודש, בהמשכו הסתמן שיפור במצב הנזילות, שהגיע עד כדי עודפים בחלק מהבנקים. מצב הנזילות המשופר איפשר להוריד את שיעורי הריבית הן בתפ"ס והן בפקדונות הקבוע. דברים אלה גרמו להעדפת ההשקעה במניות ההסדר המניבות תשואה דולרית של כ־17%.

שוק הצמודים אופיין בפעילות גבוהה יחסית כאשר למרבית אגרות החוב הצמודות למדד נרשמו היצעים ושערן ירד בכמותית האחוז.

באגרות החוב הדולריות נרשמו ביקושים לאדמונים ושערן עלה בכמותית האחוז. רימון יציבות עם נטיה לירידות, גלבוע יציבות.

מחזורי העסקות בשוקי המניות קטנו בצורה משמעותית וירידות השערים שפקדו בסוף השבוע שעבר את שוק המניות, נמשכו בפתיחת המסחר בשבוע זה, אך יחד עם זה, ירידות אלה לא פגעו במהלך המסחר, באופטימיות של מקרבי השוק ומנהלי הקרנות הסבורים כי בהעדר אלטרנטיבות להשקעה, המשך זרימת הכספים לשוק ההון, בעיקר דרך קרנות מתמחות במניות, ציפיות לירידה בשערי הריבית, ופרסום דו"חות כספיים חיוביים של חברות שמניותיהן נסחרו בבורסה יביאו להמשך המגמה החיובית בשוק המניות.

ירידות שער חריפות נרשמו באופציה גולד פרוסט ירידה של 13.9%, מטוויות 5 ירידה של 6.1%, קליל 1 ירידה של 10%. פתיחה צנועה היתה, בכתבי האופציה ואג"ח קליל, האופציה ירדה ב־18.5% והאג"ח ב־9.1%. מזאויקה 5 ירידה של 10%, אינטר גמא 1 ירידה של 10%. עליות שער נרשמה: למנורה 5 עליה של 10%, בבלים עליה של 15%, ניקוב 1 עליה של 10%, בן 5 עליה של 12.4%, עסיס עליה של 10%.

אירועים צפויים השבוע בבורסה

יום א' 26.4.87: הנפקה חדשה של כ.ק.ב 747.
פועלים הנפקות – אג"ח סדרה 13: פתיחת רשימת החתימות.
קליל אופ' 2 וקליל אג"ח פתיחת מסחר.
..איתוך: תום הצעת הרכש.
אג"ח 2501: יום מסחר אחרון.
יום ב' 28.4.87: עסק מסחר בזכויות.
יום ד': מפעלי נייר חדרה אקס 5000% דיבידנד.
יום ה' 30.4.87:
..אלביט: תום הצעת הרכש.
..בטון תעש: מחיקה מן המסחר בבורסה.
..גליל סבטלוגיה: מחיקה מן המסחר בבורסה.
אג"ח 2502: יום מסחר אחרון.

חוזרים לעתונות טובה - דבר

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

א.ה.ה. ש	27000	70.0	-500	-1.8	-70.0
המפנות 0.1	2498	6402	+119	+5.0	+4962
המפנות א 0.5	1344	6848	+64	+5.0	+8025
המפנות אופ 2	2150 תב	3118	+120	+5.9	+2713
כללי לא בהסדר	28950	444	-1550	-5.1	-541
בנק צפון אמריק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפון אמריק 5.	— הפסקת מסחר —				
פ.י.ב.י. 0.5	8600 תב	5886	-600	-6.5	-9593
הבינלאומי 5.0	7529	975	-79	-1.0	-1167

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	91110	612	+470	+.5	+724
אידיבי ב 100.0	90730	6.8			
אידיבי בב א 2.0	553700	3.0			-3.0
אגוד ושה	67380	212	-350	-.5	-13.0
דיסקונט ב	117710	24.0	+2000	+1.7	+69.0
דיסקונט א	116760	158	+1000	+.9	+451
דיסקונט שה ב	13590	20.0			-35.0
המזרחי ש	37500	859			+117
המזרחי ם	38879	280	+1600	+4.3	+449
המזרחי שה 9	16965	14.0	+100	+.6	+164
הפועלים מבכ	94200				
הפועלים ש	61600	1733	+10		+631
הפועלים ם	61790	66.0	+200	+.3	+147
כללי א'ושית	58900	[illegible]			
כללי שה 7	7485	141	-200	-2.6	-141
כלל סחר 100.0	39200	3835	+40		-484
כלל שה 11	14720	307			-241
מימון וסחר 1.0	52201	1.0	+251	+.5	+109
מימון וסחר 5.0	26990		-10		-6.0

בנקים למשכנתאות

ארגים 0.1	31375	53.0	+340	+1.1	+182
לאומי משכנתאות ש	10670	295	-250	-2.3	-303
לאומי משכנתאות ם	10531	110	-370	-3.4	-106
כרמל ש	5500 תב	103	-368	-6.8	-295
כרמל שה 1	3880		+70	+1.8	+200
בנין ב 5.0	16422	399	+649	+4.1	+619
פת סטר ש	4180	1205	-150	-3.5	-1772
משכן ב ש	3700	705	-95	-2.5	-1451
עצמאות 0.1	19300	76.0	+500	+2.7	+179
טפחות מבכ ש	23250	31.0	+200	+.9	+34.0
טפחות רג ש	22449	273	-150	-.7	-370
טפחות שה 1	10050		-380	-3.6	-34.0
טפחות שה 2	4959	360			+335
יעמור 1.0	2299	575			-48.0
יעמור 5.0	1329	1501			-164
מירב 1.0	8300 תב	318	-600	-6.7	-1009

מוסדות מימון

שלמון א ש	927	8396	-10	-1.1	-5915
החקלאות מבכ א	— לא נסחר —				
החקלאות מבכ ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	16000	295	-380	-2.3	-504
מרכז קבלנים 5.0	1500	4403			-315
כלל ליסינג 0.1א	27900	22.0	-100	-.4	-59.0
כלל ליסינג 0.5ב	23350	120			-57.0
כלל ליסינג אג"ח1	21000 •	38.0	-1150	-5.2	-124

ביטוח

איתן ביטוח ושה	281	6745	+11	+4.1	+9607
אדרס 0.1	1610	544	-10	-.6	-726
אדרס א 0.5	960	1041			-1089
בטוח משנה 0.1	765	1433	+14	+1.9	+2196
בטוח משנה 0.5	325	5673			-10013
הדר 1שה	430	12206			-10768
הדר 5שה	329	10925	+4	+1.2	+4740
הדר אופ 2	272	22256			-10882
הפניקס 0.1	751	6160	+21	+2.9	+6082
הפניקס 0.5	701	1300	-19	-2.6	-1176
המשמר-הראל 1.0	7750	62.0	-170	-2.2	-111
המשמר-הראל 5.0	5800	1705	-240	-3.9	-2975
מנורה 1.0	3118	184			-16.0
מנורה 5.0	1969 תב	1473	+179	+10.0	+585
סהר פיתוח 3	8825	1717	-185	-2.1	-1377
סקורסם ושה	1430	1155	-45	-3.1	-1490
צור ש	435	15011	-8	-1.8	-18125
ציון החזקות 1.0	11235	19.0	+535	+5.0	+24.0
ציון החזקות 5.0	3760	27.0	-27	-.7	-13.0
הסנה ושה	468	12532	-14	-2.9	-3378

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	8532 תב	436	-948	-10.0	-880
אינטרגאמא 5.0	6600 תב	571	-400	-5.7	-1641
בגאוי ערא 1.0	1085	11041			-516
בגאוי ערא אופ'	700	2135			+572
כלל סחר ושה	500	25360			+19429
כלל סחר אופ ד	420	37517	+4	+1.0	+27874
כלל סחר אגח 2	175.0	25912			-31054
קריסטל 1.0	963	1429	-12	-1.2	-1167
ריסק 0.1	34000		-800	-2.3	-62.1
ריסק 0.5	18001	25.0	+707	+4.1	+174
שופרסל א 2.0	16269	158	-371	-2.2	-370
שופרסל ב 10.0	14419	121	-294	-2.0	-96.0

שירותים

דראל 1.0	2599	204	-121	-4.5	-204
דראל 5.0	2232 •	291	+22	+1.0	+59.0
זמנות הספקה 0.1	29000	108	-1000	-3.3	-109
זמנות הספקה 0.5	13110	424	+86	+.7	+52.0
יקריר 0.1	1695	3517			+148
יקריר 1.0	400	56593	-20	-4.8	-84707
מחסני ערובה 0.1	3300	284	+76	+2.4	+88.0
מחסני ערובה 0.5	1700 תב	3834	+115	+7.3	+5730

קונסורטיום 0.1	5300	449			-844
קונסורטיום 0.5	3460	1030			+163
קשל 1.0	— הפסקת מסחר —				
וילק 2 0.1שה	7032	652	-144	-2.0	-405

מלונות ושירותי תיירות

כלי זהר 1.0	6370	91.7	+120	+1.9	+182
כלי זהר 5.0	4750	94.7	+50	+1.1	+19.5
מלונות דן 1.0	2500	1876			+11.0
מלונות דן 5.0	1960	5484			-2882
חוף האלמוג 0.1	6910	447	+60	+.9	+311
כנם ושה	2600				
מלונות ירדן 1.0	2900	723	-120	-3.9	-750

מחשבים ושרותי מחשב

איכות ושה	1730	3856			-860
דטה מיכון 1.0	13990	311			-38.0
ח.ל.ג. 1.0	22590	498	-18		-298
יעגא 1.0	9800 תב	164	-487	-5.1	-314
כלל מחשבים 1.0	17008 תב	78.0	-1000	-5.6	-177
מ.ל.ל. 1.0	20385	66.0			+5.0
מ.ל.ל. 5.0	7480	1430	-70	-.9	-477
משוב 1.0	700	2077	-10	-1.4	-1104
משוב אופ 1	545 תב	465	-40	-6.8	-1192
ניקוב 1שה	2468 תב	2027	+224	+10.0	+2339
ניקוב 5שה	1276 תב	3475	+76	+6.3	+7005
ניקוב אופ 2	5900 תב	606	+340	+6.0	+846
תים מחשבים 1.0	1017	6542	+17	+1.7	+7628

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם בינוי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם בינוי 5.0	— הפסקת מסחר —				
ארץ מבנים 1.0	750	817	-11	-1.5	-1136
ארץ מבנים 5.0	364	1458	-1	-.3	-1256
אזורים 1שה	1588	17749	-27	-1.7	-22276
אזורים אופ 1	1210 תב	18273	-84	-6.5	-35909
אזורים אגח 3	193.8	28146	-7.0	-3.5	-27210
אילון 1.0	517	16553			-118
אל-רוב 1.0	2311	2285			+456
אמנות 1שה	4180	582	+50	+1.2	+272
אפריקה 0.1שה	59900	258	-400	-.7	-427
אפריקה 1שה	53950	277	-350	-.6	-346
אפריקה אופ 5	40000	174	+1600	+4.2	+232
ארזים 1.0	2700	536	-13	-.5	-736
אולדן 1שה	5950	1010			-150
אולדן 5שה	3850	1858			-571
בן-יקר גת 1.0	9050	692	-250	-2.7	-643
ברנוביץ 1שה	4060 •	585	-160	-3.8	-1036
ברנוביץ 5שה	3200	1131	-155	-4.1	-588
דסקור 1.0	7400	548	-370	-4.8	-963
דרוקר 1.0	1068 •	834	+139	+15.0	+2241
דרוקר 5.0	810 תב	1332	+70	+9.5	+200
דרעד 1 ש"ח	535	5199	+16	+3.1	+8001
דרעד 5 ש"ח	465 תב	5790	-27	-5.5	-11594
המשלול 1.0	1686	450	-1	-.1	-1400
המשלול 5.0	1263 •	27.0	+15	+1.0	+12.0
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
חברה לירושלים 1	372	52184			+50679
חברה כלכלית אפ	221	23694	-11	-4.7	-165581
ב.-ים 0.1	6150	3999	+50	+.8	+96.0
ב.-ים 0.5	5050	1124	-101	-2.0	-1463
ישראלום 1.0	2000	4310			-1979
ישרס 1שה	21465 תב	325	-2585	-10.0	-732
כהן מיכון 1.0	10900	54.0			+24.0
לחמיר 1.0	6732 תב	227	+612	+10.0	+479
לחמיר 5.0	3099	1429			-156
מ.ת.ת. 1.0	623	27100			+17716
מ.ת.ת. אופ 2	445	13697			+3348
מ.ת.ת. אגח א	141.5	73496	-1.0	-.7	-69404
מגערי בניה 1.0	967	6290			-533
מישגאל ושה	539	10916			-12812
מנרב 5.0	2772	831	-28	-1.0	-1069
מר-לד 1.0	1030 תב	2061	+70	+7.3	+1339
ליגנסטין 1.0	561	690	+3	+.5	+2461
ליגנסטין 5.0	268	28074			+12943
לישטיין 1 ש"ח	2942 תב	2535	-188	-6.0	-5018
לישטיין 5 ש"ח	2100 תב	5655	-140	-6.3	-13803
נאות אביב 0.5	14448	591	-52	-.4	-647
נכסי אגודים 1 ש	346	43664	-10	-2.8	-62586
סהר החזקות 1.0	31000	69.0			-43.0
סהר החזקות 5.0	27020	292			-180
סוף 1.0	7889				
סוף 5.0	4850	141	+50	+1.0	+91.0
עמר וסלע 1.0	820	3056			-892
עזר 3.0	2940	1278	-60	-2.0	-993
קיסריה 0.1	4770	455			+755
קיסריה 0.5	2360	410			-444
רוגבין 1שה	475	5491	+12	+2.6	+2655
רוגבין 5שה	273	25071	+8	+3.0	+32114
רוגבין אופ 2	1400	748			+748
רוגבין אגח א	138.5	40800	-4.5	-3.2	-122926
רשק מבכ	5600	147			-46.0
רסקו רג	5194	470			+242
נכסים ובנין 1.0	4600	917	-184	-3.9	-1169
הכשרת הישוב 1.0	110900	77.0	-4145	-3.6	-82.0
ישפרו 1שה	5763	671	-318	-5.2	-1279
כלל נדלן 0.1	959	3514	-30	-3.0	-2652

חקלאות

מטעי הדר 0.1	4820	941	-46	-1.0	-2242
מטעי הדר 0.5	4762	38.6	-58	-1.6	-538
מהדרין 1שה	7200 תב	3110	-450	-5.9	-6519
מהדרין אופציה	4852 תב	770	-448	-8.5	-2848
פרי-אור 5שה	2825	554	+15	+.5	+24.0
פז-הר 0.1שה	4265	2128	-200	-4.5	-1822
שגב אופ' סד' א	3100	1026	-190	-5.8	-684
נכסי הדרים 1.0	2150	789	-80	-3.6	-678

תעשיה

מזון ומבק

אסמים 1.0	1580	2077	+40	+2.6	+2212
גולדפרוסט 1 ש"ח	3520	222			+33.0
גולדפרוסט 5 ש"ח	2690	286	-129	-4.6	-296
גולדפרוסט אופ 1	1750	364	-282	-13.9	-264
דובק מב ש	6440	945	-60	-.9	-1386
דובק מב ם	6460	971	-40	-.6	-911
תלכל 1.0	1135	1846	-35	-3.0	-2888
תלכל 5.0	858	565			-185
פרי-הר 1.0	— הפסקת מסחר —				
טמפו בירה 1.0	38950	178	+20	+.1	+70.0
טמפו בירה 5.0	32220	132	+120	+.4	+59.0
יצור ושה	1645	801			-262
יצור א 5שה	913	1951	-15	-1.6	-2293
יצור אופ 2	639	3464	-10	-1.5	-6247
מן ושה	1050	4615	+30	+2.9	+1758
מן 5שה	590 תב	4700	+65	+12.4	+3874
מנפרוסט 1.0	18750	107	-450	-2.5	-52.0
עסיס 5שה	585 •	122043	+53	+10.0	+228418
שלמה אגבל 1.0	3360	201	-91	-2.6	-374
שמן מבכ ש	6310 •	601	+290	+4.8	+1470
עליה 0.1	25819	103	-674	-2.6	+50.0

טקסטיל והלבשה

אדגר 1.0	828	7061	+30	+3.8	+18742
אוטים 1.0	1860	1110			+186
אופנת ברוך 1 שה	719	2557	+12	+1.7	+1625
אופנת ברוך 5 שה	600	4124	+14	+2.4	+2841
אופנת ברוך אופ'	540	3126	+22	+4.3	+2751
ארגמן רג ש	21200	792	-750	-3.4	-690
דלתא-גליל א 3.0	4250 תב	1421	-250	-5.6	-2693
מטוויות מאוחד 1.	3713	108	+63	+1.7	+208
מטוויות מאוחד 5.	1455 תב	502	-95	-6.1	-1742
ויטלבו 1.0	2040	1181	-50	-2.4	-1831
ויטלבו 5.0	1510	700	-40	-2.6	-550
וורדינון 1.0	10340	269	-110	-1.1	-599
זיקית כ"ד 1 ש"ח	2800	1988	+110	+4.1	+2618
זיקית כ"ד 5 ש"ח	2175	2295	-70	-3.1	-3350
לודזיה 0.1	3911	851	+1		+184
לודזיה 0.4	2990	1477	-100	-3.2	-1451

ליבה 1שה	1159	2890	-31	-2.6	-6810
מיט גליקו 1.0	981	1465	+1	+.1	+31.0
מקס 0.1	5550	486	-150	-2.6	-306
מקס 0.5	3970	1200	-20	-.5	-572
עיט 1.0	675	1615	-6	-.9	-2878
עיט 5.0	359	10941			+2837
עמק 1.0	401	11542			-9948
עמק אופציה 1	272	18490			-15050
פולגת א 1שה	6790	799	-70	-1.0	-722
פולגת ב 5שה	4170	3801	-125	-2.9	-2478
פולימון א 0.5	12300	182			+192
פרנוד 1.0	6175	175			+64.0
גיבור סברינה	22500	307	-200	-.9	-233
העש רוגוזין 1.0	2815	575			-100

מתכת ומוצריה

דלתא-גליל 1.0	3795	284	-175	-2.9	-338
אוקטבון 5.0	3227	270	-120	-3.6	-544
אלומית 1.0	7450	31.0	-150	-1.9	-200
אלומית 5.0	6200				-50.0
כבלים ש	63756 תב	496	+8316	+15.0	+1009
התכוף 1.0	9408	346			+2.0
התכוף 5.0	6099	97.0	-61	-1.0	-62.0
התכוף אופ	6180	143			-156
ויקה 1.0	5351	75.0	+51	+1.0	+553
ויקה 5.0	2400	676	-48	-2.0	-1616
קומפאוזת מח 1.0	5520	4057			+84.0
קומפאוזת מח 5.0	3405	432	+55	+1.0	+10.0
מתכת מרום 1.0	4125	1274			-575
כבלי ציון 1.0	3800 •	595	-150	-4.8	-517
כבלי ציון 5.0	1955	2022			-1582
כבלי ציון אופ 3	835	2479	-44	-5.0	-4151
מירגן 1.0	1200	796	+10	+.8	+196
מתכת קרמני 1 שה	410	5423			-233
מתכת קרמני 5 שה	240	11647			-1387
נחושתן 0.1	49700	39.0			-7.0
נחושתן 0.5	18999	65.0	+249	+1.3	+30.0
ספר סלדה 1.0	21600	296			-56.0
קינג 1.0	1374 תב	1110	-110	-7.4	-1466
קינג 5.0	960 תב	5976	-60	-5.9	-11252
קליל 1.0	2970 תב	4982	-330	-10.0	-8490
קליל 5.0	2600	291	-52	-2.0	-226
קליל אופציה 2	1544 תב	38074	-350	-18.5	-140940
שלדות 5.0	12210	257			+41.0
תעשיות לכיש 1.0	1360	1010			+157
תעשיות לכיש 5.0	1025	1100			-151

חשמל, אלקטרוניקה ואפטיקה

אורדן 10.0	13642	278	-278	-2.0	-136
אורדן 50.0	12501	117	-319	-2.5	+36.0
אלביט 3.0	640000	28.0	-7000	-1.1	-33.0
אלקו 0.1	15200	387			-26.0
אלקו 0.25 ש	7678	1604	-300	-3.8	-2171
אלקו 0.25 ם	7575 תב	300	-400	-5.0	-410
אלקטרה 1.0שה	2740	3436	+18	+.7	+2567
אלקטרה א 0.5שה	1768	2116	-10	-.6	-5457
אלקטרה אופ 5	1496	2131			-852
אלקטרה אגח 3	177.0	16464			-4080
אלרון 3.0	476000	86.0	-14800	-2.9	-113
אריח 0.02שה	31000	254	-100	-.3	-94.0
כלל תעש אלקטרו	3720	9779	-3	-.1	-2848
מטקטרוניקס 1.0	3520	3086	-50	-1.4	-3020
מטקטרוניקס 5.0	3010	2934			-422
מרכטגנר ושה	916	4764	-30	-3.2	-6599
מרכטגנר 5שה	857	2430			-173
ציקלון 1שה	2880 •	642	+100	+3.7	+913
ציקלון 5שה	1780	409	+30	+1.8	+199
קנגשמין ארלף 1.	10050	893			+247
קנגשמין ארלף 5.	8600	617			+89.0
ת.א.ת. 1.0	2200	1274	+100	+4.8	+2161
ת.א.ת. 5.0	1055	13074	-35	-3.2	-19412
ת.א.ת. אופ 1	29000	67.0			-36.0
תדיראן 1שה	939	5562	-25	-2.6	-6155

מוצרי בניה

אי.פי. 1 ש"ח	249	42362	-6	-2.4	-53455
אי.פ.בנין אופ א	935	6667	-29	-3.0	-11370
אי.פ.בנין אגח א	150.5	14769	-1.0	-.7	-13169
אלקול 1.0	9100	68.0			-4.0
אקרשטיין 1שה	1229	3315			-241
אקרשטיין 5שה	900	2960	-5	-.6	-5001
אקרשטיין אופ א	581	4685			+64.0
אקרשטיין אג"ח 1	136.0	60000	+2.0	+1.5	198274
בר-כון 1.0	1549	1144			+877
בר-כון 5.0	677	6670	-25	-3.6	-2335
פרומאסבטון 1.0	10000	12.8	-500	-4.8	-107
פרומאסבטון 5.0	5060 תב	518	-280	-5.2	-641
מ.ל.ם. 1.0	1200 תב	1040	-79	-6.2	-1378
מ.ל.ם. 5.0	975	600	-10	-1.0	-89.0
מחול השק ושה	900	847	-25	-2.7	-3461
מזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מזאיקה ולפמן 5	17937 תב	16.4	-1993	-10.0	-21.4

כימיה, גומי ופלסטיק

אליאנס 2	2570	700	+50	+2
גל תעשיות 1.0	32750	218	+650	+2
גל תעשיות 5.0	26300	433	+600	+2.3
דקסטר 1.0	3404 כח	230	+34	+1
דשנים 0.1	4900	192	-50	-1
דשנים 0.5	1900	1199	+5	+0.3
חיפה כמיקל 10.0	1165	13129	+5	+0.4
ליפסקי 1.0	3900	373	-10	-0.3
ים המלח 0.1	3110	6399		
פטרוכימים 10.0	835	22641		
מקסימה 1.0	8880			
מקסימה 5.0	7180	8011		
נקה 1 שה	8870	461	-40	-1
טמו 1.0	29700	464		
טמו 5.0	24530	312	+243	+1
פריקלאס 1 ש"ח	607	9390		
פריקלאס אופ 1	272	18267		
קום כימיקל 1.0	7000	350	+300	+2.6
ת.ג.ל. 1.0	4111 כח	113	+61	+1.5
ת.ג.ל. 3.0	1240	20	-39	-1.2
תיא 5.0	18328	156	-100	-0.5
פרוטארום 10.0	30613 כח	122	+2783	+10
תרז א 5.0	12100	132	+418	+3.6
אגן 5.0	25405	261	-387	-1.5
מבע 0.01 ש"ח	15210	147	-470	-3

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

כתר	2711	25462	-5	-1.8
דפרין 1.0	10000	40	-500	-4.8
דפרין 5.0	7220	50	-280	-3.7
ח.ס.ן. 1.0	13000	1066	+500	+4
יאה 1.0	5900	264	-100	-1.7
לבידי אשקלון 1	810	1003		
כולס ב 0.5	5200 תב	14	-300	-5.5
מפעלי נייר 10.0	485390	331		
סקאמדיה 1.0	3760	125	-71	-1.6
רים 0.1	2085	260		
רים 0.4	2470	1396	-30	-1.2
תפל ב 0.2	2499	300	-901	-3.5

תעשיות שונות

אודין 1.0	14636	310	-500	-3.3

אמבין 5.0	8945	620	+415	+4.9
תמיסה יד 1.0	13650	141	+120	+0.9
ה.ג.פלק 1 שה	2650	673	+110	+3.1
ה.ג.פלק 5 שה	2135	353		

השקעות תעשיה

כור בב 1.0	— הפסקת מסחר —			
כלל תעשיות 1.0	277	140682	-3	-1.1
מגערי מכלולגי	563	2110		
מרכזיה ב 0.1	16201	164	-210	-1.3

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמפיקו ש	11549	150		
אירוב ם 2.0	11450	3575	-50	-0.4
אירקובה 1 שה	108	54608	+3	+2.9
אלגר ש	21909	482	+500	+2.3
אלגר ם	21500	139		
אלרן ם	8668	95		
אמישר כבי 1.0	— הפסקת מסחר —			
אפיק 1.0	421	23312		
אפיק 5.0	357 תב	7321	-23	-6.1
גולה השק 1 שה	2130	3502	+30	+1.4
צמ"אומי פסו 1	727	2679		
צמ"אומי קפ	506 תב	1290	+31	+6.5
חב' לישראל 1שה	26650 תב	1044	-2500	-8
חב' לישראל 5שה	27600 תב	782	-2400	-8
הלפנון 0.1	144800			
הלפנון 1.0 ש	35900	294	-500	-1.4
אספא א 0.5	35600	180	-800	-2.2
פועלים השק ש	13000	1203	-350	-2.6
דיסקונט השק ש	6685	14242	+85	+1.3
מרחי השק ש	43000	74	-1000	-2.3
מר השק אגח 124	14000	25		
חירון 1.0	3900	1624	+150	+4

מירון 5.0	2080	2430			
ישום התקנה 1שה	284	20607	-6		
ירדן א 0.1	2800	400			
כלל ישראל 50.0	1520	1611	-60	3.8	
לנדקו 1 שה	3080 כח	615	+280		
לנדקו 5 שה	1360 תב	2129	+110	8.8	
מגור 1 שה	750	1250	+12	1.6	
מנור א 5 שה	470	1010	+10	2.2	
מנור אופ ב	381	1650			
מנור אגח 1	126	3000	-3	2.7	
צור השק ב 0.1	4760	188	+210	4.6	
צור השק ב 0.5	3600	1118	+36	1	
מגה א 0.1	11428 כח	176	-1270	10	
מגה 0.5	9958 כח	859	-1107	10	
פריון ב 0.2 שה	16020	924			
קרדן 1 שה	217 תב	26648	+11	5.3	
קרדן 5 שה	179	20073	+3	1.7	
אלרן ש	8075	584	-326	3.9	
יצוא	19800	125	-349	1.7	
כלל ישראל 10.0	1597	2908	-19	1.2	
פז השק ש	4184 כח	300	-316	7	

דלק ונפט

דלק חיפ' נפ' 1	5260	352	-220	4
דלק חיפ' נפ' 5	3200	921		
דלק נפט אופ 2	2340	1202	-160	6.4
י.ג.ג.ל. 5.0	792	34104		
ם.ג.ג. 1.0	8020	976	+420	5
ם.ג.ג. 5.0	4000	2587		
פזאויל ב 0.03שה	8500	285		
נפטא ש	3305000	3		
פז חיפושי נפט	43698	23	-553	1.3

נסחרות במט"ח

גזית ם	211

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנקי
4% מלווה פרוטה		
4% מלווה פיתוח (100% הצמדה)		
W4001	591673.0	-8299.0
W4002	620727.0	
W4003	620318.0	
W4004	686674.0	
4.25% מלווה מדינה (שקלי)		
ק-331 תשואה 2.90%		
4101	357.2	+.8
ק-332 תשואה 3.15%		
4102	145.5	+.5
4103	137.7	+.8
4104	133.4	+.4
4301	133.4	+.4
ק-333 תשואה 3.25%		
4302	126.5	+.5
4303	125.7	+.5
4304	123.7	+.3
ק-335 תשואה 3.29%		
4305	113.1	+.8
ק-338 תשואה 3.60%		
4105	109.3	+.5
4106	106.4	+.2
4107	103.2	+.3
4108	101.3	+.2
ק-339 תשואה 3.80%		
4109	98.0	-.6
4110	96.9	-.6
4111	95.3	-.5
ק-351 תשואה 3.75%		
4201	121.8	-.7
4202	119.7	-.6
4203	117.3	-.7
4204	113.1	-1.0
4205	114.2	-.6
ק-352 תשואה 3.76%		
4206	112.0	-.6
4207	111.6	-.7
4208	110.1	-.6
4209	107.7	-.7
4210	104.8	-.7
4211	101.6	-.7
ק-353 תשואה 3.59%		
4212	100.7	+.5
4213	98.2	+.2
3% מלווה מדינה (גליל)		
ק-201 תשואה 3.48%		
W3601	35080.0	+91.0
W3602	35064.0	+85.0
W3603	32593.0	+78.0
ק-202 תשואה 3.50%		
3604	28215.0	+70.0
W3605	26654.0	+64.0
W3606	25098.0	+60.0
ק-203 תשואה 3.76%		
W3607	23095.0	-105.0
ק-203ב תשואה 3.54%		
W3608	22089.0	-165.0
ק-203ג תשואה 3.52%		
W3609	20968.0	+110.0
ק-204א תשואה 2.80%		
W3610	19398.0	+46.0
ק-204ב תשואה 2.37%		
W3611	19042.0	+40.0
ק-204ג תשואה 2.38%		
W3612	18850.0	+58.0
ק-205א תשואה 2.45%		
W3613	17690.0	-28.0
ק-205ב תשואה 2.58%		
W3614	17025.0	+121.0
ק-205ג תשואה 2.54%		
W3615	15622.0	+36.0
ק-205ד תשואה 2.58%		
W3616	14277.0	-26.0
ק-206 תשואה 2.50%		
W3617	13510.0	+31.0
W3618	12821.0	+30.0
W3619	11793.0	+27.0
ק-207 תשואה 2.57%		
W3620	11116.0	-34.0
W3621	10560.0	-33.8
W3622	9523.0	-30.0
ק-208 תשואה 2.54%		
W3623	8952.0	+61.0
W3624	8600.0	+60.0
ק-209 תשואה 2.68%		
W3625	7806.0	-19.8
W3626	7220.0	-19.8
W3627	6696.0	-18.0
ק-210 תשואה 2.70%		
W3628	6158.0	-16.0
W3629	5770.0	-16.0
W3630	5454.0	-16.0
ק-211 תשואה 2.64%		
W3631	5025.0	+25.0
W3632	4734.0	+24.0
W3633	4472.0	+23.0
ק-212 תשואה 2.94%		
3634	3875.0	-55.0
W3635	3664.0	-54.0
W3636	3600.0	-52.0
ק-213 תשואה 2.98%		
W3637	3373.0	-49.0
W3638	3140.0	-46.0
W3639	2873.0	-44.0
ק-214 תשואה 2.60%		
W3640	2419.0	-9.0
W3641	2098.0	-7.0
ק-215 תשואה 2.92%		
3642	1840.0	-27.0
W3643	1596.0	-23.0
ק-216 תשואה 2.71%		
3644	1441.0	+5.0
3645	1300.0	+5.0
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-231 תשואה 3.80%		
3701	1061.0	-7.0
ק-232 תשואה 3.57%		
3702	847.8	+2.1
ק-233 תשואה 4.00%		
3703	730.6	-10.7
3704	625.7	-9.3
ק-251 תשואה 4.12%		
3751	327.2	-6.3
ק-252 תשואה 3.99%		
3752	133.7	+.3
3753	128.4	+.5
ק-253 תשואה 3.96%		
3901	123.5	-.1
3902	117.6	-.1
3903	116.7	-.1
3904	114.8	-.1
ק-254 תשואה 4.00%		
3754	115.8	+.3
3755	111.5	+.3
3756	107.5	
3757	108.6	+.2
ק-255 תשואה 4.00%		
3758	106.5	
3759	106.2	
3760	104.7	
3761	102.4	
3762	99.7	
3763	96.6	
ק-256 תשואה 4.04%		
3764	94.5	-.2
3765	92.2	-.2
3766	91.2	-.1
3767	89.6	-.1
ק-271 תשואה 3.90%		
3791	98.2	+.2
3792	96.4	+.2
ק-291 תשואה 4.00%		
3826	115.9	-.5
3827	113.7	-.4
3828	109.6	-.7
3829	110.7	-.4
ק-292 תשואה 4.00%		
3830	108.6	-.6
3831	108.2	-.7

הסידרה	השער	השינוי בנקי
3832	106.7	-.7
3833	104.5	-.7
3834	101.6	-.6
ק-311 תשואה 4.05%		
3861	102.5	-1.5
4%-6%-7% מלווה פיתוח ומדינה (80% הצמדה)		
W3210	207100.0	
W3211	205200.0	+1000.0
W3212	199400.0	+1100.0
W3213	191200.0	+500.0
W3214	183500.0	+1000.0
6%		
W3501	181510.0	
W3502	178750.0	
W3503	162274.0	-3300.0
W3504	156500.0	
W3505	152100.0	+700.0
7%		
W3521	150700.0	-800.0
W3522	145500.0	+500.0
W3523	137650.0	-2550.0
W3524	137800.0	
W3525	135100.0	
W3526	143600.0	
W3527	139100.0	+1100.0
W3528	135005.0	+1300.0
W3529	136500.0	
W3530	131700.0	
W3531	130000.0	-1000.0
W3532	127100.0	
W3533	126650.0	+700.0
W3534	120221.0	+1422.0
W3535	118880.0	-2420.0
W3536	120400.0	
W3537	119800.0	
W3538	112565.0	
W3539	113000.0	-2250.0
W3540	112100.0	
W3541	107580.0	-908.0
W3542	108440.0	+540.0
W3543	102300.0	-710.0
W3544	103000.0	-850.0
ק-701 תשואה 2.60%		
W3545	100404.0	-190.0
W3549	94878.0	-197.0
W3552	87116.0	-280.0
W3554	87000.0	-232.0
W3555	87000.0	-232.0
ק-702 תשואה 2.30%		
W3546	101418.0	+235.0
W3547	101300.0	+234.0
W3548	100993.0	+234.0
W3550	93857.0	+221.0
W3551	95347.0	+220.0
ק-703 תשואה 2.52%		
W3553	86577.0	-222.0
ק-704 תשואה 2.31%		
W3556	83519.0	-631.0
W3558	86922.0	-644.0
W3559	83815.0	-625.0
W3560	79410.0	-622.0
ק-705 תשואה 2.60%		
W3557	83704.0	-648.0
W3572	79452.0	-639.0
ק-706 תשואה 2.00%		
W3561	79606.0	+182.0
W3571	79306.0	+181.0
ק-707 תשואה 2.60%		
W3573	78843.0	-610.0
W3574	72687.0	-565.0
W3577	72701.0	-390.0
W3578	67107.0	-549.0
ק-708 תשואה 2.70%		
W3575	72200.0	-906.0
W3576	71921.0	-910.0
W3579	66595.0	-879.0
ק-709 תשואה 2.88%		
W3580	61829.0	-472.0
W3581	56258.0	-448.0
W3582	51883.0	-433.0
ק-710 תשואה 2.30%		
W3583	48837.0	+113.0
W3584	46488.0	+108.0
W3585	44885.0	+102.0
ק-711 תשואה 2.88%		
W3586	39413.0	-397.0
W3588	39385.0	-417.0
W3589	35952.0	-381.0
ק-712 תשואה 2.85%		
W3587	39544.0	-653.0
W3591	36042.0	-602.0
W3592	35986.0	-603.0
W3593	37462.0	-593.0
ק-713 תשואה 2.40%		
W3590	36165.0	+179.0
W3595	35951.0	+184.0
ק-714 תשואה 2.12%		
W3594	36456.0	+165.0
W3596	34867.0	+160.0
W3597	34709.0	+160.0
5% מלווה פיתוח ומדינה (בריבית משתנה צמודה)		
W2001	149100.0	
W2002	148800.0	
W2003	143900.0	
W2004	145100.0	-300.0
W2005	135600.0	+400.0
W2006	154800.0	-2600.0
W2007	133244.0	
W2008	131341.0	
W2009	134585.0	
W2010	137700.0	
W2011	134850.0	
W2012	134500.0	
W2013	134600.0	
W2014	132100.0	
W2015	130750.0	
W2016	131800.0	
W2017	129000.0	
W2018	128000.0	-400.0
W2019	127300.0	+100.0
W2020	125600.0	
W2021	124200.0	
W2022	115800.0	+200.0
W2023	115750.0	-2350.0
W2024	109800.0	-1000.0
W2025	109950.0	
W2026	109600.0	
W2027	105300.0	
W2028	105800.0	
W2029	100200.0	
W2030	100900.0	
W2031	97000.0	
ק-101 תשואה 1.81%		
W2032	101165.0	+226.0
W2034	95689.0	+213.0
ק-102 תשואה 2.96%		
W2033	92003.0	-2374.0
W2035	84452.0	-2291.0
ק-103 תשואה 1.50%		
W2036	87508.0	+197.0
W2038	83418.0	+178.0
W2040	82928.0	+187.0
ק-104 תשואה 6.13%		
W2037	84868.0	+180.0
W2039	84665.0	+181.0
ק-105 תשואה 3.01%		
W2041	75545.0	-1967.0
W2052	69580.0	-1891.0
ק-106 תשואה 0.77%		
2051	79906.0	+2494.0
ק-107 תשואה 2.77%		
W2053	70541.0	-1859.0
W2055	65167.0	-1778.0
ק-108 תשואה 1.09%		
W2054	66959.0	+1480
W2056	62047.0	+357.0
ק-109 תשואה 0.94%		
W2057	62942.0	+138.0

הסידרה	השער	השינוי בנקי
W2059	57315.0	+127.0
ק-110 תשואה 1.90%		
W2058	55449.0	+126.0
W2060	51176.0	+117.0
ק-111 תשואה 5.00%		
W2061	37785.0	-1809.0
W2062	35602.0	-940.0
W2063	33918.0	-926.0
דולרים		
ם 19	105.2	
ם 20	— הפסקת מסחר —	
ם 21	100.1	+1.0
ם 22	100.0	+1.0
ם 23	96.0	+1.4
W24	94.7	
W25	92.8	-1.2
W26	93.0	-2.7
W27	91.5	+.9
W28	95.0	+1.1
W29	92.0	-2.3
W30	96.0	-3.0
32	92.0	
33	ם 99.6	31/03/87
34 מר"ב	99.0	-.6
36 מר"ם	106.0	
מרב 1א	99.8	21/04/87
לישם 1ב	101.8	+.4
פזה 31	100.5	+.5
אגרות חוב בלתי מוגבלות במט"ח		
מביב 24 ש	86.1	28/12/86
מביב 25 ש	89.4	+1.7
מביב 26 ש	85.1	
מביב 28 ש	81.5	-1.7
מביב 30 ש	87.3	21/04/87
אגרות חוב צמודות (70% הצמדה)		
W6001	P118038.0	02/04/87
W6002	106000.0	29/03/87
W6005	103300.0	-1500.0
W6004	101610.0	23/03/87
אגרות חוב צמודות ריבית קבועה (מרכזי)		
סד' 2501	173.0	
סד' 2502	170.1	+.5
סד' 2503	164.7	+.4
סד' 2504	163.5	+.2
סד' 2505	157.2	+.2
סד' 2506	152.3	+.3
סד' 2507	148.0	
סד' 2508	185.5	
צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 9.05%		
7001	250.4	+1.6
7002	242.6	+1.6
ק-902 תשואה 9.40%		
7003	230.1	+2.6
7004	211.9	+2.4
ק-903 תשואה 9.75%		
7005	196.5	-1.2
ק-904 תשואה 9.75%		
7006	184.9	-.4
ק-905 תשואה 9.10%		
7007	175.0	+2.9
7008	166.2	+2.7
ק-906 תשואה 9.67%		
7009	158.7	+.5
ק-907 תשואה 9.84%		
7010	149.8	-.8
ק-908 תשואה 9.75%		
7011	141.8	+.5
7012	141.2	+.5
ק-909 תשואה 9.99%		
7013	152.5	-.3
ק-910 תשואה 9.90%		
7014	115.5	-1.0
ק-911 תשואה 9.94%		
7015	95.7	-.2
7016	94.8	-.3
7017	97.0	-.2
7018	96.7	-.3
7019	97.1	-.3
7020	96.9	-.2
7021	96.0	-.2
7022	95.7	-.2
ק-951 תשואה 9.98%		
7201	93.2	-.5
7202	91.4	-.5
7203	91.1	-.5
7204	91.5	-.5
7205	91.6	-.5
צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 2.60%		
W6101	13121.0	+14.8
ק-802 תשואה 3.44%		
W6102	7669.0	-12.0
ק-803 תשואה 3.38%		
W6103	4913.0	-1.0
ק-804 תשואה 3.25%		
W6104	6438.0	+15.0
W6105	6099.0	+12.0
ק-805 תשואה 3.22%		
W6106	3925.0	-17.0
W6107	3707.0	-16.0
ק-806 תשואה 3.65%		
W6108	4021.0	-44.0
W6109	3823.0	-43.0
W6110	3757.0	-41.0
ק-807 תשואה 3.68%		
W6111	3121.0	-40.0
W6112	3040.0	-39.0
ק-808 תשואה 4.03%		
W6113	2013.0	-12.0
ק-821 תשואה 4.75%		
W6151	785.1	-9.8
W6152	751.8	-9.3
ק-822 תשואה 4.58%		
W6153	661.2	-10.6
W6154	649.1	-10.5
ק-823 תשואה 4.21%		
W6155	432.0	+7.5
ק-824 תשואה 4.72%		
W6156	337.5	-5.5
ק-825 תשואה 4.58%		
W6157	253.6	-2.4
W6158	240.2	-2.5
ק-826 תשואה 4.64%		
6159	204.3	+.7
ק-827 תשואה 4.65%		
6160	193.0	-3.7
6161	186.4	-3.6
ק-828 תשואה 4.30%		
6162	167.7	+1.7
ק-829 תשואה 4.80%		
6163	147.5	-3.0
6164	146.5	-3.0
ק-830 תשואה 4.60%		
6165	159.7	-.9
ק-831 תשואה 4.65%		
6166	131.8	-.9
6167	128.9	-.9
6168	126.9	-.9
ק-832 תשואה 4.55%		
6169	120.2	-.3
ק-833 תשואה 4.51%		
6170	114.0	-.5
ק-834 תשואה 4.50%		
6171	80.8	-.2
6172	80.0	-.2
ק-851 תשואה 4.23%		
6801	89.9	
[illegible]		

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	6285.22	6181.76
אבוקה	642.11	630.10
אגוז	244.1	239.38
אדיר	1601.49	1570.04
אדום	3265.46	3205.48
אופיר	1817.77	1803.86
אור	418.12	409.38
אורין	154.37	151.26
אורלי	265.86	263.89
אורן	800.09	784.65
אייל	3882.86	3806.56
איריס	5414.45	5296.91
איתן	711.64	697.35
אלון	576.64	564.72
אלמוג	655.74	642.97
ארז	854.04	837.89
אש	221.19	220.27
אשל	175.78	172.30
אתרוג	234.77	232.55
בדולח	3082.89	3025.07
ברוש	575.68	564.64
ברק	602.86	591.27
ברקת	853.34	836.72
גביש	1509.98	1499.68
גבע	1055.31	1040.04
גורן	749.55	735.48
גיא	9722.28	9578.45
גיל	3411.13	3346.86
גלית	618.41	610.99
דובדבן	458.58	454.26
דוכיפת	779.60	770.46
דולב	227.52	222.67
דורון	1471.64	1443.90
דותן	257.66	252.68
דליה	578.20	576.09
דרור	481.97	473.82
דקל	523.42	513.51
הדס	488.01	483.62
הוד	529.68	520.17
חבצלת	2816.89	2758.63
זהב	20090.92	19797.83
זיו	18517.57	18247.20
זמיר	1294.62	1270.18
חדוה	152.79	149.46
חלפין	127.96	127.40
חלמיש	625.31	613.15
חן	136.41	135.87
טופז	1356.60	1325.34
טל	5933.45	5863.21
יובל	2947.48	2892.42
יהלום	474.90	470.48
יעדות	671.81	657.26
יעלה	1478.74	1450.55
כוכב	131.27	128.71
כול	635.43	632.96
כלנית	718.82	711.62
כספית	150.30	147.26
כרמל	1158.59	1135.90
כתר	4884.44	4713.87
להט		
למשקיע	119607.55	117452.87
לפיד	538.44	528.35
לקס	1720.87	1686.15
לשם	980.43	961.45
מבטח	1262.75	1258.57
מכבת	3657.67	3624.71
מגד	241.22	237.69
מגוון	3762.02	3726.82
מגל	781.21	776.41
מור	2387.04	2353.35
מורן	1059.37	1049.97
מטח	27768.42	27255.75
מימר	953.44	934.69
מעוף	5106.86	5011.42
מעיין	776.28	761.66
מקשה	1011.35	991.80
מרגלית	1662.49	1630.35
מרתה	118.22	117.64
מרום	1250.11	1226.25
נגה	28705.76	28291.95
נטיף	1194.81	1172.24
נטע	557.38	546.13
נילי	8182.60	8867.42
סביון	696.39	693.84
סגולה	131.28	128.69
סלע	992.95	973.80
סנונית	725.16	711.15
סער	917.04	900.36
ספיר	530.53	527.72
עדיף	1022.40	1011.08
עידית	2986.63	2929.95
עדן	484.05	477.42
עכבר	1201.85	1175.20
עבה	2960.36	2936.55
עפרוני	676.22	661.59
ערמון	136.95	134.33
פזא	1749.91	1737.88
צבר	553.26	542.26
צופית	791.25	776.02
צוק	116.98	116.52
צמיד	1011.99	990.97
צמיחה	586.78	578.65
צמרת	1758.86	1734.20
קלע	2435.28	2425.13
רבנית	21242.78	21068.86
רימון	120.50	120.26
רקפת	824.70	889.99
רשף	769.55	752.83
שבים	812.81	797.24
שחם	953.24	929.80
שירה	470.89	466.63
שביר	361.99	361.30
שגיב	1156.85	1152.04
שקט	1130.38	1103.08
שיר	176.41	172.92
תאנה	275.16	272.68
תדהר	648.30	645.08
תירוש	510.75	508.44
תמר	217.51	213.20
תפוח	183.91	182.63
תרשיש	1404.99	1394.81
תשרי	496.72	494.76

שערי מטבע חוץ ביום 26.4.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	-0.0050	1.55	1.62	1.55	1.62	1.55	1.62	1.5861	1.6059	1.5841	1.6039	1.5861	1.6061	1.5948
1 מארק גרמני		0.86	0.90	0.86	0.90	0.86	0.90	0.8787	0.8897	0.8791	0.8901	0.8791	0.8902	0.8837
1 לי"שט		2.55	2.66	2.56	2.68	2.57	2.69	2.6155	2.6481	2.6075	2.6400	2.6134	2.6462	2.6267
1 פרנק צרפתי		0.25	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2642	0.2675	0.2640	0.2673	0.2643	0.2676	0.2654
100 יינים יפאניים		1.11	1.16	1.11	1.17	1.11	1.17	1.1337	1.1479	1.1340	1.1482	1.1345	1.1488	1.1402
1 גולדן הולנדי		0.76	0.80	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7798	0.7895	0.7795	0.7893	0.7797	0.7895	0.7835
1 פרנק שוויצרי		1.06	1.10	1.06	1.11	1.06	1.11	1.0804	1.0939	1.0806	1.0941	1.0805	1.0938	1.0860
1 כתר שוודי		0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2528	0.2559	0.2527	0.2558	0.2527	0.2559	0.2541
1 כתר נורבגי		0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2365	0.2395	0.2365	0.2395	0.2364	0.2394	0.2377
1 כתר דני		0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2334	0.2363	0.2343	0.2373	0.2335	0.2365	0.2346
1 מארק פיני		0.35	0.37	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3620	0.3666	0.3618	0.3663	0.3618	0.3663	0.3640
1 דולר קנדי		1.16	1.22	1.17	1.22	1.17	1.22	1.1903	1.2052	1.1902	1.2050	1.1904	1.2053	1.1973
1 דולר אוסטרלי		1.04	1.14	1.08	1.16	1.09	1.17	1.1230	1.1370	1.1212	1.1351	1.1221	1.1362	1.1287
1 ראנד דרא"פ		0.51	0.61	0.54	0.80	0.50	0.70	0.7923	0.8021	0.7896	0.7995	0.7916	0.8015	0.7960
10 פרנקים בלגיים		0.41	0.43	0.41	0.44	0.41	0.43	0.4224	0.4277	0.4239	0.4292	0.4244	0.4289	0.4267
10 שילינגים אוסטריים		1.22	1.28	1.23	1.29	1.23	1.29	1.2507	1.2663	1.2500	1.2656	1.2518	1.2676	1.2577
1 ספ"ל (ECU)		—	—	—	—	—	—	—	—	1.8268	1.8496	—	—	1.8382
1000 לירטות איטלקיות		1.20	1.27	1.21	1.28	1.20	1.29	1.2334	1.2488	1.2318	1.2472	1.2343	1.2498	1.2388
1 דינר ירדני		4.44	4.72	4.32	4.59	4.38	4.68	—	—	—	—	—	—	4.7206
10 לירות לבנוניות		—	—	0.13	0.14	0.12	0.16	—	—	—	—	—	—	0.1393
1 לירה מצרית		0.73	0.77	0.75	0.80	0.69	0.76	—	—	—	—	—	—	0.7496

יו"ר הנהלת בנק הפועלים ל"דבר":

יש לתת לבנקים חופש פעולה בטיפול בהתייעלותם הארגונית

מאת מוריה אבימלך

תוצאות הרבעון הראשון של 1987 מורות על שיפור רווחיות הבנקים השנה, בהשוואה לשנת 1986, אומר עמירם סיון, יו"ר הנהלת בנק הפועלים. המשך שיפור הרווחיות מותנה, לדעתו, בשורה של צעדים, בראש ובראשונה פעולה של הבנקים עצמם להרחבת הכנסות ולצמצום הוצאות וכן פעילות קונסטרוקטיבית של הרשויות ובעיקר של בנק ישראל, כדלקמן:

★ שיחרור העמלות מפיקוח, כפי שהוא כיום, ומתן אפשרות לתחרות חופשית בין הבנקים.

★ במסגרת הרפורמה בשוק ההון, מתן חופש פעולה רחב לבנקים להשתלב בביצוע הנפקות לזמן ארוך ובשימוש בכספים שהם מגייסים לזמן בינוני. גם כאן תפעל התחרות בין הבנקים באופן בריא ותאפשר להפחית את הריבית במשק, בנוסף לתרומה החיובית שעשויה להיות לכך על רווחי הבנקים.

★ הקטנת נטל המס על הבנקים – בשנת 1986 שילם בנק הפועלים 16 מיליון דולר ארנונה עירונית. שיעורי המס למ"ר המוטלים על הבנקים גבוהה פי 5 מאלו המוטלים על משרדים ופי 10 מאשר על כלל המיגזר העסקי. בנק ישראל צריך לתת גיבוי לדרישת הבנקים לביטול אפלייתם לרעה במיסוי.

★ יש לתת לבנקים חופש פעולה בטיפול בהתייעלותם הארגונית.

בנק ישראל שקיים בעבר פיקוח על המערכת הבנקאית עבר היום מפיקוח להתערבות בניהול. התערבות זו כוללת הנחיות לבנקים כמה סניפים למכור והיכן, כמה עובדים לפטר, הוראות לבנקים למכור נכסים והתניית השקעתם לא – בנקאיות באישור בנק ישראל. רמת התערבות זו מפריעה לניהול הבנק.

לדעת סיון אין מקום למעורבות יתר של בנק ישראל בניהול הבנקים וכל בנק צריך לפעול לצמצום בהוצאותיו בהתאם לנקודות התורפה שלו ובהתאם לרמת היעילות הקיימת שלו במיגזרי פעולה שונים. אין דומה בנק אחד למשנהו, ורק הנהלות הבנקים יכולות לקבוע מה הן הפעולות הדרושות להתבצע ובאילו תחומים – בתחומי סינוף, כוח אדם, שינויים ארגוניים בסניפים או בהנהלה הראשית.

הבורסה תדון השבוע בהנפקת אג"ח מהציבור של התק"ם

הוגשה טיוטת תשקיף לגיוס 40 מיליון שקל

מאת מוריה אבימלך

הבורסה קיימה בשבוע שעבר דיון ראשוני בטיוטת תשקיף להנפקת 40 מיליון שקל באגרות חוב לציבור, בשתי סדרות, שהגישה חברת ההנפקות החדשה של התק"ם.

אגרות החוב ישאו ריבית של 8½ אחוזים צמוד למדד או לחלופין 11½ אחוז צמוד לסל מטבעות – הגבוהה מבין השתים, והן לתקופה ממוצעת של 14 שנה (9 שנים גרייס והחזר על פני 10 שנים).

ההנפקה מיועדת להלוואות לקיבוצי התנועה הקיבוצית המאוחדת, ומטרתה למחזר הלוואות יעודיות שקיבלו קיבוצי התק"ם ולשפר את מיבנה החוב שלהם. עפ"י החלטה שהתקבלה במוסדות התק"ם לא ישמשו כספי ההנפקה להגדלת חובות הקיבוצים. ההלוואה המכסימלית לקיבוץ לא תעלה על 3 אחוזים מסך ההנפקה והריבית ותנאי ההצמדה של ההלוואה לקיבוצים לא יפלו מהתנאים המובטחים בתשקיף לרוכשי אגרות החוב.

החתמים להנפקה הם בנק הפועלים המשמש כמנהל הקונסורציום וכן בנק לאומי.

של הבטחונות, שכבר קיבל אישור עקרוני של הבורסה, כולל שיעבוד מקרקעין על בית התק"ם ברחוב דובנוב שערכו כ־9 מיליון שקל (5½ מיליון דולר), פיקדון בנקאי של 10 אחוזים מהגיוס (4 מיליון שקל) וכן שטר ערבון שיתן כל קיבוץ לווה עם ערבויות כמקובל באותה עת למערכת הבנקאית.

הנפקת אגרות החוב מיועדת בעיקר לרוכשים מוסדיים – קופות גמל וקרנות נאמנות – היא מציעה להם ריבית שנתית גבוהה באחוזים שניים מאלו שמציעים הנפקות הבנקים.

ההנפקה עשויה להיות אטרקטיבית ביותר עבור מנהלי הקרנות, לא רק בגלל הריבית הגבוהה אלא בגלל מידת הבטחון הגבוהה שהיא מציעה – 40 אחוז מכספי ההלוואה מובטחים בבטחונות ישירים שאינם תלויים במצב התק"ם.

בדיקה השוואתית שנערכה בתק"ם בין תוצאות עסקיות של התק"ם וקונצרנים מקבילים במשק (כור וכלל־תעשיות) העלתה כי ריווחיות המערכת היצרנית בתק"ם גבוהה יותר. הרווח התפעולי (לפני תוצאות מימון) של התק"ם מגיע ל־8½–9 אחוזים מכלל המכירות.

ההכנסות היצרניות (תעשייה וחקלאות) של התק"ם הסתכמו ב־1986 ב־1992 מיליון שקל (מזה כשליש יצוא). מסמך שהוכן באגף תקציב מעריך את גידול המכירות השנתי ב־6% ואת גידול הרווח השנתי ב־8%. הגידול במכירות ינבע בעיקר מהבשלת השקעות בהיקף 300 מיליון שקל בתעשייה הקיבוצית בשלוש השנים האחרונות.

טיוטת תשקיף ההנפקה יידון השבוע בוועדה לניירות ערך בבורסה.

הקרן לנזקי טבע שילמה לחקלאים 2 מיליון דולר

הקרן לנזקי טבע שילמה בחודשים האחרונים 2 מיליון דולר בקירוב פיצויים לחקלאים, שהגישו תביעות על נזקים שונים על חשבון השנה השוטפת.

מנהל הקרן צבי חרמוני אמר לסופר "דבר", כי הפיצויים שולמו בגין נזקים שנגרמו לגידולי ירקות שתים לייצוא, נזקים שגרם נגיף לגידולי מילונים לייצוא ולמגדלי בננות שנפגעו מרוחות וסערות. לקרן הוגשו תביעות על ידי מגדלי פירות נשירים שנפגעו מסופות ברד, עבורם עדיין לא שולמו פיצויים. הדובר אמר, כי בשנה החקלאית האחרונה שילמה הקרן פיצויים בגין נזקי טבע בסכום של 7 – 8 מיליון דולר לעומת 12 מיליון דולר אשתקד ו־25 מיליון דולר לפני שנתיים.

"טבעול" ייצא לארה"ב ב־1.25 מיליון דולר

מאת דני גוב

מפעל "טבעול" מקיבוץ לוחמי הגיטאות, המייצר מוצרי מזון מהצומח, מתכוון להגדיל את חדירתו לשוק האמריקאי ולנגוס עד סוף 1987 נתח של כמיליון ורבע דולר מהיקף שוק כולל הנאמד ב־20 עד 40 מיליון דולר לשנה.

המפעל החל בתחילת החודש במבצע קידום מכירות גדול בארה"ב שעלותו כחצי מיליון דולר. במהלך מבצע הפרסום יבוצע ניסיון חדירה לרשתות שיווק וכן לקניינים גדולים כמו מוסדות ציבור, חברות תעשייתיות ומוסדות חינוך גדולים.

עיקר מאמץ המכירות של המפעל הקיבוצי יכוון למדינת ניו יורק וניו אינגלנד. במפעל מעריכים כי עד מחצית השנה הנוכחית יסתכם מחזור המכירות ב־12 מיליון דולר לשנה. המפעל השקיע כאמור כחצי מיליון דולר במבצע החדירה לשוק האמריקאי והוא מכוון בעיקר להגדיר במדויק את העדפות הקניין האמריקאי לפי גודל המנה, טעמה ואופי אריזת המוצר.

בל"ל מוריד ריבית חובה

בנק לאומי מוריד את שיעורי ריבית החובה ללקוחות מסחריים וללקוחות פרטיים ברבע, עד חצי אחוז לחודש, מ־1 במאי כדלקמן:

★ קו אשראי ראשון, עד 1700 ש"ח – 3% לחודש (3.25 לחודש עד כה).

★ קו אשראי שני, עד לסכומים כולל של 5,000 ש"ח – 3.5% לחודש (4% לחודש עד כה).

★ התוספת בגין ריבית חריגה על מסגרות "זכות יתר" תהיה 1% לחודש (1.25% לחודש עד כה).

★ "ריוח עדיף" – קו אשראי מתמשך לבעל כרטיס ויזה עד לסכומים של 10,000 ש"ח – 3.5% לחודש (4% לחודש עד כה).

★ הלוואות בריבית קבועה עד לסך 25,000 ש"ח ישאו ריבית של 3.33% – 3.66% לחודש (3.66% – 4% לחודש עד כה).

עסקות עתידיות בשקלים

בנק לאומי מנהיג לראשונה עסקות עתידיות (פורוורד) בשקלים. במסגרת זו מציע בנק לאומי ללקוחותיו ארבעה סוגי עסקות שלא היו מוכרים עד כה ושיבטיחו עלויות מימון ידועות מראש לחברות וליצרנים.

ארבעת סוגי העסקות האלו יאפשרו לראשונה במערכת הפיננסית העסקית בישראל, כמקובל בכל העולם, להבטיח ללקוחות עסקיים וחברות מפני שינויים בלתי צפויים או מפתיעים בשיעורי הריבית הבעלית המוד.

סוגי העסקות הן: "סחר מודים", עסקות הלוואה עתידיות, עסקות עתידיות בשקלים לא צמודים ועסקות עתידיות בשקלים צמודים.

תוצאות רבעון ראשון של 1987:

בנק "מירב" למשכנתאות – ירידת הרווח ב־28% ל־729 אלף שקל

בנק "מירב" למשכנתאות, מקבוצת הבנק הבינלאומי, סיים את הרבעון הראשון של 1987 ברווח נקי של 729 אלף שקל לעומת 1.01 מיליון שקל ברבעון המקביל אשתקד – ירידה של 27.8 אחוז. התשואה להון עצמי ירדה ל־6.9 אחוזים בהשוואה ל־9.8% אשתקד.

הירידה ברווח נובעת מגידול בתשלומי מסים שהיו ברבעון הראשון 54 אחוז מהרווח ברוטו, לעומת 37.1 אחוז בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח המאוחד לפני מס גדל ברבעון הראשון של השנה ב־8.5 אחוזים ל־1.9 מיליון שקל לעומת 1.79 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

בנק עצמאות למשכנתאות, חברת בת של בנק מירב סיים את השנה ברווח נקי של 402 אלף שקל – גידול של 138 אחוז. הרווח לפני מס הסתכם ב־827 אלף שקל, גידול של 38 אחוז לעומת אשתקד.

בנק "מירב" ובנק עצמאות הם הראשונים המגישים דוחות כספיים רבעוניים לשנת 1987. הבנק הבינלאומי יהיה הקבוצה הבנקאית הראשונה שתגיש את דוחותיה לרבעון הראשון של 1987, יומיים לפני שבנק לאומי יגיש תוצאות עסקיות לשנת 1986 ויום לפני שבנק מזרחי יציג תוצאות ל־1986.

בארבעה חודשים בלבד נמכרו כל יינות בציר '86 ביקב הגולן

מאת שמעון וייס

בתוך ארבעה חודשים בלבד נמכר כל מלאי יינות "יקב הגולן" מבציר השנה שעברה והיה שיא חדש במהירות מכירות של היקב בגולן. המכירות של יינות בציר '86 הופסקו לגמרי בחודש שעבר ועתה מתכוננים אנשי היקב וצרכני היינות לתחילת מכירת יינות בציר '87 שתחל רק בעוד מספר חודשים.

בחנויות ברחבי הארץ נותר עוד מלאי קטן ביותר של יינות בציר 86' מהגולן ובשל מיעוט הבקבוקים שעוד נותרו, קפץ מחירם בצורה משמעותית. בקבוק יין מבציר השנה החולפת יעלה הגל מעשרים שקלים לבקבוק. מחירו של היין היוקרתי והיקר ביותר של "יקב הגולן" היה עד כה 125 ש"ח וגם הוא יעלה בהתאם לרמת הביקוש הגובר.

יצויין כי מלאי קטן של בקבוקים מוחזק ביקב עצמו לצרכי הגנת הטעימות שתפתח בסמוך ליקב בימים הקרובים. עם פתיחת הגנת יונהגו גם סיורים מודרכים לתיירים ולמבקרים ביקב שזכה להצלחה רבה כמעט מיד עם פתיחתו לפני כשלוש שנים.

כבר עתה ברור כי היקף היצור ביקב יעלה בעונת הבציר הבאה בכארבעים אחוז בעקבות הגידול בשטחי ענבי היין בגולן ובגליל המגיעים לכאלף דונם. כחמש מאות דונם ענבי יין ינטעו השנה וכארבע מאות דונם יכנסו השנה לניבה.

ה"בזק" ינסה להפעיל שרות וידיאוטקסט לציבור לשליפת מידע

מאת דני גוב

חברת הבזק מבצעת בימים אלה ניסויים במסגרת תכנית חדשה להקים פרויקט של שרות וידיאוטקסט, שיהיה שרות ציבורי. מדובר בתכנית של הבזק להקים מערך תקשורת של כניסה למאגרי מידע בעולם, שליפתו ועיבודו. הבזק בוחן בימים אלה את אפשרויות הקמת מערך התקשורת שיאפשר למנוי הישראלי לחדור למאגרי המידע. דוד היימן, סגן מנהל אגף השיווק של הבזק אמר לסופר "דבר" כי כל גורם בעולם יוכל להיות ספק מידע לפרויקט החדש.

לדבריו יוחל בקיץ הקרוב בניסויים ואם אלה יוכתרו בהצלחה יונהג השרות הציבורי. לדבריו מחייב הנושא בדיקות מעמיקות מאחר שמדובר בהשקעות גדולות הן מצד הבזק והן מצד ספקי המידע.

הבזק גיבש לצורך זה קבוצת מומחים מיוחדת מכל האגפים והבדיקות מבוצעות ביחד עם יועץ חיצוני, חברת נ.סי.סי, שהיא חברה לייצור תוכנה שתהיה גם קבלנית של הפרויקט בנוסף למלאכת הייעוץ.

קריית הפלדה תשקיע 8 מיליון דולר במערך התכת מטילים

מאת דני גוב

מפעלי הפלדה, השייכים לקונצרן כור, ישקיעו במהלך השנתיים הקרובות סך של 7–8 מיליון דולר בהקמת מערך חדשני להתכת מטילים. ההשקעה הזו מתווספת להשקעה קודמת של המפעלים במערך זה בהיקף של 7 מיליון דולר.

ההשקעות הגדולות בתחום התכת המטילים מיועדות לאפשר יישומים נוספים לאלה שנעשה בהם שימוש היום, כמו מטילים למפעלי הצינורות המייצרים צנרת ללא תפר ותעשיית הפרטית הממלכתית, כך מסר לסופר "דבר", מנכ"ל מפעלי הפלדה אודי בר רצון.

המפעלים כבר השקיעו באחרונה בהקמת תנור התכה חדש – המודרני ביותר בעולם – המפעל כבר מזה שלושה חדשים, כן מתכוונים המפעלים להשקיע במערכת זיכוך אוטומטית חדישה ובמערכת יציקה.

הקיבוצים והמושבים רוכשים 150 מחשבים ב־3 מיליון דולר

מאת דני גוב

הסדר לפיו יוכלו קיבוצי התק"ם, הקיבוץ הארצי ומשקי תנועת המושבים לרכוש מחשבים וציוד בהיקף של עד 3 מיליון דולר, הושג בין חברת "תוכנות מחשבים ותקשורת" לבין ארגוני הקניות הארציים של התנועות ההתיישבותיות.

החברה שהיא בבעלות מפעלי תכן, היא המתכונת החדשה של חברת סריפל די: זו עיסקת הבכורה של החברה במתכונתה החדשה.

הקיבוצים יוכלו לרכוש כ־150 מחשבים בהיקף של 2.5 מיליון דולר וציוד עזר בשווי חצי מיליון דולר. הקונים יחייבו את ארגוני הקניות שלהם בתשלום באמצעות המחאות ופקודות מכירה משוכות על שמם.

ארגוני הקניות יעמידו לרשות הרוכשים קווי אשראי ארוכי טווח לרכישת מחשבים ומדפסות בתנאים מיוחדים. הסדרים אלה יחולו גם על הארגונים האזוריים של הקיבוצים.

כור סחר מתקשה בפיתוח שוקי יצוא באפריקה ובמזרח הרחוק

מאת דני גוב

קבוצת כור סחר מתקשה בפיתוח יצוא במספר מסניפי אפריקה המזרח הרחוק, אף שבסניפים האחרים של החברה בעולם צפוי השנה גידול ביצוא. ב־1987 מובילים בגידול ביצוא סניפי ארה"ב (גידול של כ־30 מיליון דולר), ספרד, אנגליה, גרמניה, אוסטריה ומכסיקו.

עמי אביב, מנכ"ל כור סחר מוסר כי מחצית היצוא הישראלי לספרד מבוצע ע"י כור סחר וכן 20% מהיצוא לאוסטריה. 15% מהיצוא למזרח אירופה ורבע מהיצוא לאוסטרליה נעשים ע"י הקבוצה. בשוק האמריקאי חולשת הקבוצה על 17% מהיצוא ובחלקים גדולים מאפריקה כל היבוא או רובו מבוצע ע"י החברה.

היקף היצוא של הקבוצה יגיע השנה ל־300 מיליון דולר כאשר 40% מכלל היצוא התעשייתי האזרחי (ללא יהלומים) של ישראל מבוצע ע"י הקבוצה. יצוא הקבוצה מהווה 60% מכלל היצוא התעשייתי המסתכם ב־4.6 מיליארד דולר.

בכור סחר צופים כי השנה יירשם גידול במרבית ענפי היצוא:

רכיבים אלקטרוניים, ציוד חשמל וציוד קשר – גידול של 162% ל־26 מיליון דולר.

כלי עבודה, מכונות וציוד – גידול של 88% ל־18 מיליון דולר.

פלסטיק ומוצרים סכביים – גידול של 187% ל־19 מיליון דולר.

מוצרי השקייה ואספקת מים – גידול של 76% ל־17 מיליון דולר.

צמיגים וגומי – גידול של 44% ל־53 מיליון דולר.

קצינים משוחררים יוכלו להקים קואופרטיבים בסיוע ההסתדרות

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

קצינים ובעלי דרגות אחרות המשתחררים מצה"ל יוכלו להקים קואופרטיבים חדשים או להצטרף לקיימים. כך סוכם בין מרכז הקואופרציה ואגודת משוחררי צבא הקבע – "צוות" לפיו הוסכם הסכם הוגן המשוחררים להקים, בהתארגנות והשקעה עצמית, חברות על בסיס קואופרטיבי. מרכז הקואופרציה בהסתדרות יסייע להם במקרים מיוחדים בהלוואות וכן משפטית וארגונית.

מצטרפים למס הכנסה

כן סוכם באחרונה שגימלאי צה"ל יגויסו לנציבות מס הכנסה ויוכשרו כמפקחי מס. נציבות מס הכנסה תעביר לידי "צוות" דרישות וכישורים נדרשים והאגודה תנסה לגייס מבין אנשיה את המתאימים. אלה ישובצו בקורסי הכשרה וישולבו בתוך מפקחי מס. מדובר בכ־60 משרות שאינן מאוישות כיום בשל מחסור בכוח אדם מתאים.

נציבות שרות המדינה הציעה מצידה ל"צוות" להעסיק גימלאי צה"ל גם כמפקחי מס ומבקרי חשבונות. בתחום זה ישנן כיום כ־30 משרות פנויות.

חברת בת של לרגו־מחשבים פותחת סניף בארה"ב

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

חברת לרגו־אפי מקבוצת לרגו מחשבים פותחת סניף בלוס אנג'לס, ארה"ב. הסניף האמריקאי נפתח בכוונה להעמיק את חדירת החברה הישראלית בשוק האמריקאי לאחר שאשתקד הצליחה לבצע יצוא בהיקף של כ־100 אלף דולר לשוק זה.

לרגו אפי מתמחה בתכנון מעגלים מודפסים ובייצור גלופותיהם. למעגלים מספר שכבות קטן מהנדרש בתכנון רגיל, ייחוד המאפשר הוזלה ניכרת של תהליך הייצור.

כמנכ"ל הסניף האמריקאי מונה אבישי הרשקוביץ.

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | דבר ראשון בבוקר

ילות ונחים

דירות למכירה

חדרים גרומים

הצעות עבודה

מכוניות

מכירות

רוצים לקנות

רהיטים

מקררים

חיות בית

ריפוי והרזיה

חוק הזדמנות שווה בתעסוקה תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופי או מהות של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על פי החוק.

שרותים

הכרזות

פוליש וניקיון

שוק המציאות

ירושלים

הצעות עבודה

ריפוי והרזיה

חינוך

ריפוי והרזיה

מחשבים

קיבוץ ברעם מחפש

מורים

לשנת הלימודים תשמ"ח לכיתות ג' ו־ד'

רצוי ניסיון בחינוך הקיבוצי

לפנות לאנג'לה בשעות אחה"צ

טלפון 06-988297

לחברת ב.ר. בטון בע"מ

דרושה

מזכירה

משרה מלאה

טלפון 03-252238

ל"מאגרי אנוש"

לעבודה מיידית מהיום

קלדניות

אי.בי.אם.

עברית, שנתיים ניסיון

בימים, בשעות 14.30 עד 20.30 לעבודה זמנית בשכר

גבוה טלפונים 03-537578

03-333420

לאולמי דליה דרוש

נגר מקצועי

שכר גבוה למתאים

03-338833–7

מנת דם חיים לאדם

זכור! תרומת דם אחת מקנה ביטוח דם שנתי למשפחתך ולך

בית הספר הישראלי ע"ש שרת בפאריס

מודיע על

משרות פנויות של מורים

משנת הלימודים תשמ"ח

דרושים מורים/ות בעלי/ות רשיון הוראה קבוע לבית ספר על־יסודי ונסיון בהכנה לבחינות בגרות במקצועות הבאים:

מתמטיקה, פיסיקה ומחשבים.

הערות:

1. החוזה לתקופה של שנתיים עם אפשרות של הארכה.
2. לגבי מועמדים שהם בעלי משפחה יועדפו מועמדים/ות שגם בני/בנות הזוג שלהם/ן מוגים/ות.
3. המועמדים/ות שייבחרו יצטרכו לוודא קבלת חופשה ללא תשלום מעבודתם בארץ.
4. תנאי ההעסקה יהיו לפי ההסכמים וההסדרים בנדון.

המעוניינים/ות במשרה מתבקשים/ות לפנות למחלקה לארגון מוסדות חינוך רח' שבטי ישראל 34 ירושלים 91911 ולהמציא תצלום של רשיון ההוראה וקורות חיים (בציון פרטים על השכלה מקצועית ופדגוגית, נסיון בהוראה, מקומות עבודה וכו').

המועד האחרון להגשת המועמדות הוא יום ה' באייר תשמ"ז (7.5.87).

ראיות־לכאורה ב„תיק אגד" על זיופים בדו"ח ישיבת ה־5000 ד'

„התיק הנעלם" נמצא בפרקליטות מחוז ירושלים ● וירשובסקי ביקש מבר לב לבדוק הפרשה

מאת צבן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

בתיק החקירה המשטרתי נגד חברי "אגד" שנעלם ממשטרת מרחב חיפה („דבר" מאתמול) יש ראיות לכאורה שחיזקו את החשד כי פרוטוקול של ישיבת הכספים בקואופרטיב, שבו אושרה הוצאה של 5000 דולר למעקבים אחרי שני חברי ועדת פיקוח, זוייף בחלקו – נודע ל„דבר".

אתמול פורסם כי תיק החקירה רגיש שבו נחקר בין השאר גם ח"כ שלמה עמר בפרשה הקשורה להוצאת 5000 דולר כנרמה מ"אגד" על ידי שני בכירים – אליהו יפה, מנהל אחת החברות הבנות של הקואופרטיב ואברהם עובדיה, חבר ועדת הפיקוח ב"אגד"־ירושלים, נעלם באורח מסתורי. הכסף שהוצא כנרמה נועד להשלום לחברת חקירות פרטית שניהלה מעקבים אחרי שני חברי ועדת הפיקוח שעסקו בחשיפת מעשים חריגים בקואופרטיב. עוזר ראש אגף החקירות, תת־ניצב זכריה בנאי, אישר במכתב לפרקליטו של המתלונן, עורך הדין מיכי מזור, כי התיק נעלם וכבר הציעה שהמתלונן בפרשה זו, יהושע פרן, חבר ועדת הפיקוח, יגיש תלונה חדשה.

במהלך יום אתמול התבררו הפרטים הבאים, שעלו מתוך תיק החקירה של משטרת חיפה:

• בישיבת אישור הוצאת ה־5000 דולר נטלו חלק ארבעה חברים וביניהם אליהו יפה ושלמה לוין, יו"ר מזכירות "אגד" היום. בפרוטוקול הישיבה מופיע גם שמו של נציג ועדת הפיקוח דני רוזב, אלא שהוא אמר לאחר פיצוץ פרשת הוצאת הכספים כי לא נכח בישיבה ואיננו מבין איך שמו שורבב לרשימת המשתתפים בישיבה.

• עד היום, לאחר שהעובדות ידועות לקואופרטיב, לא נתבעו אלי יפה ואברהם עובדיה להחזיר את הכספים לקופת הקואופרטיב. השניים הורשעו בפלילים ולא הורחקו מתפקידיהם ב"אגד".

• מתברר כי בניגוד למה שטען אתמול שלמה לוין בתגובה לאחד העיתונים („לאגד אין שום הוכחה לכך שאותם ה־5000 דולר אכן שולמו למשרד חקירות פרטי לצורך ביצוע מעקבים שבהם מדובר"), הרי בעדותו במשטרה הוא ידע לאיזו מטרה בדיוק הוצא סכום זה וכי "אגד" הולך שולל.

• בחקירת הוצאת ה־5000 דולר נחקר לוין ולהלן השאלות והתשובות שלה:

החוקר: האם ידעת שאליהו יפה הוציא את הכספים מ"התנועה למען ירושלים"?

שלמה לוין: לא. היום אני יודע על כך לאחר שאברהם עובדיה סיפר לי על כך.

החוקר: האם לא היה צריך שתי חתימות להוצאת כספים?

לוין: כשעובר ועדת הפיקוח מוסר לי מכתב, אני מעולם לא מקפיד על שתי חתימות.

דובר המשטרה, סגן ניצב עדי גונן, הבהיר אתמול כי בניגוד לפרסומים שהיו במספר עיתונים לא מדובר באובדן תיק חקירה אלא בתלונה שהוגשה במהלך שנת 1985. התלונה אבדה במהלך העברתה עוד בטרם החל בחקירה. המשטרה תפנה מחדש למתלונן כדי לקבל תלונתו. ראש אגף החקירות במשטרה ימנה קצין לבדיקת התקלה שגרמה את אובדן התלונה.

מסכת הסתירות בהודעות דובר המשטרה הסתיימה בסביבות השעה 1800 בערב יום אתמול. הדובר דיווח על פרטים חדשים וסותרים להודעתו הראשונית על העלמות התלונה ולא על העלמות תיק החקירה. הוא אמר: התלונה של יהושע פרן נמצאה וכך גם התיק. תלונתו של פרן נחקרה בשנת 1985 על ידי מחלק ההונאה של משטרת חיפה והועבר צורף כתיק משנה לתיק שמבוצה תיק האותת סתר שהועבר בשנת 1985 לפרקליטות מחוז ירושלים. התיק והתלונה נמצאים בפרקליטות מחוז ירושלים.

ח"כ מרדכי וירשובסקי פנה אתמול לשר המשטרה חיים בר לב כדי שיטיל על מבקר המשטרה לברר כיצד נעלם התיק. בכוונתו לכנס את ועדת המשטרה לאחר שיהיו בידי המבקר ממצאי הפרשה והוא קבע שאין זה סביר שהדופא תוך כדי חקירה רגישה ובעלת משמעות ציבורית „יצמיח התיק כנפיים ויעלם בלא היה לאחר סיום החקירה."

10,000 אחיות קהילתיות עומדות לשבש את העבודה בדרישה להטבות

מאת רבקה הרניש, סופרת „דבר"

כ־10,000 אחיות קהילתיות עומדות לפתוח בימים הקרובים בעיצומים בהיקף ארצי בתביעה להטבות מהסוג שקיבלו האחיות של בתי החולים. אחיות הקהילה אינן מאיימות כרגע בשביתה כללית ובנסיגת השרותים אולם הן מתכננות שיבושים קשים בעבודת מרפאות קופת חולים הכללית, תחנות לאם ולילד, שירותי בריאות בכפרים והפגנה המונית מול הועד הפועל של ההסתדרות.

מ"מ מזכירת הסתדרות האחיות שרה ברקמן אמרה לסופרת „דבר", כי הישגי ההסכם שנחתם עם אחיות בתי החולים, הכוללים בין היתר תמריץ מיוחד וקיצור שבוע־עבודה, חייבים לחול גם על אחיות הקהילה בהפרשיות שהיתה מקובלת עד להקמת הסיבות. לדבריה, סירובם של נציגי האגף המקצועי בהסתדרות ומשרד פירושו התייחסות אליהן כמו אל „עובדי סיעוד מסוג ב'".

הכוח המוביל של אחיות הקהילה הן האחיות של איזור רמת הגולן והגליל, כרמיאל וקריית שמונה. באיזור גדול זה אין בית חולים, רק בצפת, ואחיות הקהילה נותנות כאן טיפולים רבים ומגוונים ורבים מאוד, כולל עזרה ראשונה לחיילים פצועים, טיפול מונע, טיפול בלידות ועוד. „אנחנו נושאות כאן באחריות גדולה והעבודה שלנו איננה מסוג ב'" – טוענות אחיות רמת הגולן והגליל.

השבוע יגובשו כל פרטי תוכנית המאבק ובכנס חירום, שנערך בועד הפועל של ההסתדרות לפני ימים מספר בהשתתפות נציגים מכל הארץ, הוחלט לקיים עיצומים והפגנות עד להשגת התביעות.

דוקרים בחיפה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

בן מיעוטים שנסע ברכבו בכפר פאריס בחיפה נדקר אתמול בנסיבות בסכין במהלך נסיעה בניסיון לשדוד אותו.

הנדקר הספיק להסיע את מכוניתו כשהוא שותת דם רב לבית החולים רמב"ם, הוכנס לחדר הניתוח ומצבו הוגדר קשה. הנדקר הספיק לספר לחוקרי המשטרה כי הסיע בן מיעוטים, תושב נצרת ובמהלך הנסיעה שלף סכין שהיתה בכיסו בעיתוי ודקר אותו.

דוד אמויאל שהלך שלשום בלילה ברחוב אליהו הנביא בחיפה, נדקר בגבו על ידי שלושה צעירים לאחר שניסו לשדוד אותו באיומי סכין. הוא נזקק לטיפול רפואי.

● בעקבות חקירה ממושכת של משטרת מרחב חיפה, שעדיין מתנהלת, נעצרה בשבוע שעבר תושבת חיפה (41) החשודה בסחר ברכוש גנוב בקנה מידה גדול.

מאסר על תנאי וקנס לרב המרפא

[illegible]

נמנעו פיטורי 60 ימאים

מאת אמנון אבנר, סופר הכלכלי של „דבר"

משרד התעשיה נענה לבקשת ההסתדרות והאריך בשנה נוספת את החוזה להובלת גרעינים שבין הממשלה ובין חברת הספנות „רוזנפלד".

בעקבות פגישה בסוף השבוע בין יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד לשר התעשיה אריאל שרון, החליט שרון להאריך את החוזה כדי למנוע את פיטוריהם של 60 ימאים המועסקים באוניה.

הארכת ההסכם תיעשה על בסיס מחירי ההובלה הבין־לאומיים הנהוגים כיום בשוקי ההובלה, שהם נמוכים מהמחירים של החוזה המקורי.

● משטרת עכו עצרה בשבוע חשוד בהטלת רימון יד לחצר בית משפחת באבני, אחת הידועות בעכו.

חישובי הפנסיה – לישיבה נוספת של הוועדה המרכזת

מאת סופר „דבר" לענייני עבודה

סערת רוחות פרצה אתמול בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות לאחר שמנהל קרן הגימלאות המרכזית, שלום תנעמי, תבע בדיון על הגימלאות לבטל החלטה קודמת של הוועדה בדבר חישוב הממוצעים לפנסיות שמשלמת הקרן.

בתום דיון סוער החולט, כהצעת מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, להעביר את הנושא וההחלטה בנדון לאחת הישיבות הבאות.

תנעמי קבע כי השיטה שעליה החליטה הוועדה המרכזת, לפיה חישובי הפנסיה ייעשו על־פי שכר שלוש השנים האחרונות של העובד, איננה בת ביצוע.

מומחי בטיחות מגרמניה יציגו את חידושי ארצם

מאת דני צדקוני סופר „דבר" בדרום

10 פרופסורים ידועים בתחום הבטיחות והנדסת דרכים מגרמניה יציגו בפני עמיתיהם מישראל את החידושים האחרונים בתחום זה שהונהגו בארצם בכינוס הבין־לאומי לחידושים ותמורות בבטיחות בדרכים, שייפתח היום במרכז הארצי לתחבורה באשדוד. בין החידושים: הנהגת רשיון נהיגה על תנאי לשלוש שנים לנהגים חדשים, שיטת הוראת נהגות הכוללת הכשרה לנהיגה במצבי חירום ותגובה מהירה לתנאי דרך קשים. כן יוצגו בכינוס, שיטתיים מזהר בהדגמת יציאה ממצבי חירום, אבזרי בטיחות חדשים המורכבים ברכב מתוצרת גרמניה.

את הכינוס מארגנת המועצה הלאומית למניעת תאונות בשיתוף עם משרדי התחבורה והעבודה. אחת ההצעות שתעלה המועצה היא לחייב את כל הנהגים בישראל לעבור קורסים לנהיגה מונעת.

הכינוס ייפתח הערב במלון „גני שולמית" באשקלון על ידי השופט דב לוין יו"ר המועצה במעמד שגריר גרמניה, ראש עיריית אשקלון ואחרים.

60 אלף ש"ח בשפרעם להצלת תושב הכפר

מאת מחמוד חליחל סופר „דבר"

60 אלף ש"ח נאספו תוך יומיים מתושבי שפרעם כדי לסייע להצלת חייו של תושב העיר הזקוק להשתלת כבד בחו"ל. איוב ח'ורייה (56) משפרעם מאושפז בבית החולים קינגס קולג' בלונדון ונמסר שהוא אמור לעבור את ההשתלה עוד השבוע. הוצאות הניתוח אמורות לעלות כ־80 אלף דולר.

בעלי יוזמה בעידוד ראש עיריית שפרעם התארגנו להתרמה בין תושבי העיר וביישובים הערביים הסמוכים. הוקמה עמותה שפתחה חשבון 11034098 בבנק הערבי־ישראלי בשפרעם.

לפני שבועיים יצא ח'ורייה ללונדון עם רופאו ד"ר חריב מחול לאחר שמצבו הורע וזאת בהמלצתו של ד"ר יגאל קם מבית החולים רמב"ם בחיפה.

סקר: רכבת הפרברים תעלה 30 מ' דולר בשלב ראשון

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

סקר של מומחים לתחבורה מהטכניון קובע כי רכבת הפרברים החדשה, שתוביל נוסעים מקריית המדע בחיפה עד צפונית לנהריה, מרחק של 42 ק"מ, תעלה בשלב ראשון 30 מיליון דולר. עוד נקבע כי הרכבת תוביל 18־24 אלף נוסעים כל יום, כ־6.5 מיליון נוסעים בשנה. דברים אלה מסר אתמול מנכ"ל הרכבת, אליהו ברק, בפגישה עם ראש עיריית נהריה חיים לבב.

תהלוכה ועצרת באשקלון ב־1 במאי

מאת דני צדקוני סופר „דבר" בדרום

למרות „בפליתו" של 1 במאי בין המימונה ויום העצמאות, החליטה מועצת פועלי אשקלון לציין אותו בתהלוכה ועצרת תגיגית שיערכו ביום ששי לפנה"צ. מועצת פועלי נס־ציונה וקיבוץ נצר־סירני יקיימו בערב החג במסגרת השיתוף האזורי רב־שיח רעיוני בקיבוץ בהשתתפות חברים מהמושבה ומהקיבוץ. בשדרות ייערכו אירועים משותפים במסגרת פעולות השיתוף שבין העיירה וקיבוצי הסביבה.

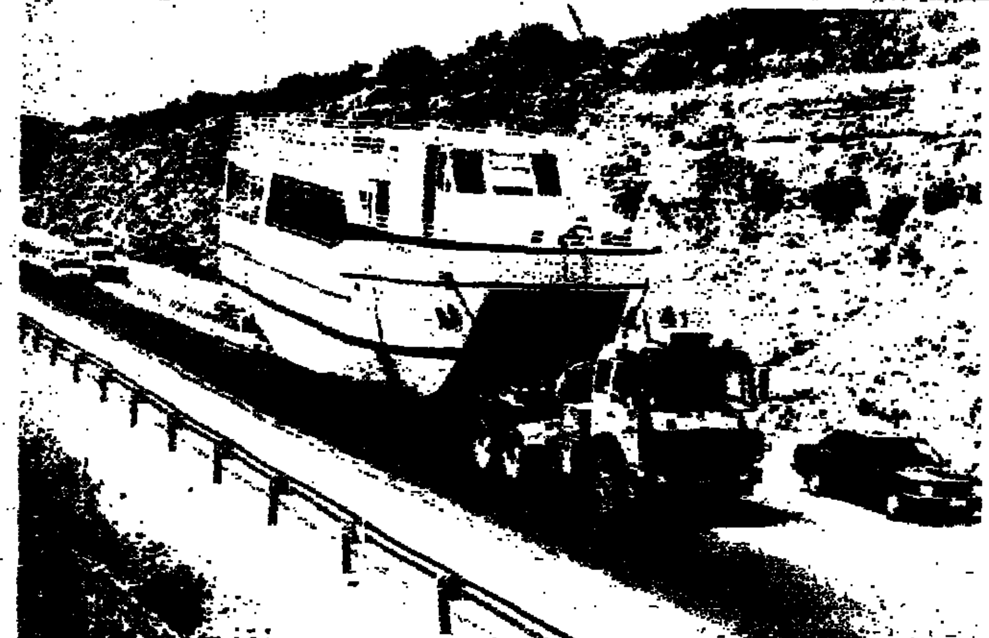

„ספינת־תענוגות" חדשה, „גלילטה", הגיעה אתמול לכינרת. היא הובאה מיוון, ועברה חידושים במספנות ישראל בחיפה. אורכה 15 מטר, רוחבה ששה ומשקלה 45 טונה. היא הוזמנה על־ידי חברת „שיט כינרת" של עין־גב ומיועדת ל־160 נוסעים. יש לה שני סיפונים, בר גדול וציוד דיסקו משוכלל. על הספינה ייערכו, פרט לערבי ריקודים, גם מסיבות ואירועים כמו חתונות ובר־מצוות. בתמונה: ה„גליליאה" בדרכה מחיפה לכינרת. (צילום: ליאון מינסטר)

„עבודה" בחיפה מארגנת מאבק נגד נסיונות כפיה דתית

מאת אריאלה ראובני סופרת „דבר"

בחיפה מסתמן מאבק בין חילוניים ודתיים בנושא הכפיה הדתית. נוכח מפגן ההפגנות שערכו בשבת מאות דתיים במדרחוב הדר ברחוב נורדאו בדרישה לסגור את בתי הקפה והמסעדות בשבתות ברחוב זה ולמנוע את הפעלת הרכבל בשבת, החליטו אתמול המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה בעיר לערוך הפגנות נגד כפיה דתית בעיר בשבתות הקרובות.

אתמול פנו נציגים של שני הגופים אל משטרת חיפה בבקשת אישור לעריכת הפגנות. אודי לביא, מזכיר המשמרת הצעירה בחיפה, אמר לסופרת „דבר" כי בדעת המשמרת להחתים על עצומות את הציבור הרחב בנושא זה. פעילי המשמרת הצעירה גם יצאו אתמול בקריאה אל הציבור החילוני בעיר להגיע בהמוניהם בשבתות למדרחוב ולרכבל, כדי להביע הזדהות במאבק נגד כפיה דתית. מזכיר המשמרת הצעירה גם פנה אתמול אל מזכיר העבודה בחיפה דב גרפנקל בבקשה לקיים דיון דחוף של מזכירות המחוז בנושא הכפיה הדתית בעיר והדרכים לבלימתה ומניעתה. לביא פנה אתמול גם אל מזכ"ל "העבודה" בבקשה למנות בישיבת לשכת המפלגה ביום ה' הקרוב ועדה בנושא דת ומדינה.

סופרת „דבר" מציינת כי החוגים הדתיים בחיפה אינם מוכנים להשלים עם הפעלת הרכבל בשבתות ופתיחת בתי־הקפה והמסעדות ברחוב נורדאו, והעיקר עם הוצאת כסאות ושולחנות של בתי עסק אלה בשבתות, ורואים בכך חריגה מהסטטוס קוו הקואליציוני.

הם מגייסים למאבקם זה את חברי הכנסת ובראשם אברהם שפירא, יו"ר ועדת הכספים של הכנסת והוגים דתיים מרכזיים בירושלים. על מפגן ההפגנות שערכו בשבת האחרונה מאות חרדים ברחוב נורדאו בחיפה אמר משה בליסנטל, יו"ר הסיעה הדתית המאוחדת במועצת עיריית חיפה ויו"ר הועדה לשמירת השבת, כי היה בכך "איתות ראשון לתושבי חיפה שלא יהיה שקט בעיר אם יהיה חילול שבת".

נמשכות החפירות בבית שאן

מאת מחמוד חליליה, סופר „דבר"

עובדי חפירות בית־שאן, שהיו אמורים להפגין היום במחאה על שהופסקה עבודתם בחפירות מטעם תקציב, בטלו את ההפגנה ויחזרו היום לעבודה רגילה.

חידוש עבודת החפירות התאפשרה לאחר שהושג התקציב הדרוש בעקבות הלחצים שהפעיל מזכיר מועצת פועלי בית־שאן, בני בבילר, על הגורמים הממשלתיים הנוגעים בדבר.

סופר „דבר" מוסר, כי בסוף השבוע הצליח בבילר לגייס מספר שרים וגורמים הסתדרותיים במסוד להם כי הפסקת עבודתם של 150 עובדים בחפירות היתה מהווה מכה קשה על העיירה.

דרוזים מבית ג'אן ותושבי כפרים אחרים יפגינו היום

מאת מחמוד חליליה סופר „דבר"

תושבי הכפר הדרוזי בית ג'אן בגליל העליון, עם דרוזים מכפרי הגליל והכרמל בראשותם של ראשי רשויות ערביות, אמורים להפגין היום בירושלים מול בנין משרד ראש הממשלה במחאה על שרשות שמורות הטבע מסרבת להפשיר קרקע לפיתוחו של הכפר השובת מזה שבועיים כמחאה על כך.

המשטרה נענתה לבקשת ראש המועצה, ח"כ לשעבר שפיק אסעד ואישרה הפגנה של כ־5000 איש.

לראשונה ישתתפו בהפגנה של הדרוזים נציגים של כפרים ערביים מהגליל ומהמשולש.

מנכ"ל רשות שמורות הטבע, אורי ביידס, אמר בשיחה ב„קול ישראל" בערבית שהרשות מוכנה להיכנס למו"מ עם מועצת בית ג'אן ולהפשיר קרקע להקמת מבנה מגורים לזוגות הצעירים וגם לסייע למצוקת המגורים בכפר. ביידס אמר כי כל מו"מ צריך להתנהל לא תחת לחץ של שביתות, הפגנות ואיומים.

אתמול חזר השייך אמין טריף, המנהיג הרוחני של העדה הדרוזית, על הכרזתו מלפני שבוע שאם לא יימצא פתרון לבעיית בית ג'אן, יקרא לשביתה כללית של כל הדרוזים. לדבריו השביתה תכלול גם המשרתים בזרועות הביטחון.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	5	14 –	מעונן
אמסטרדם	6	20 –	בהיר
בואנוס איירס	20	27 –	מעונן
הלסינקי	2	7 –	מעונן
הונג קונג	25	29 –	בהיר
וינה	14	18 –	מעונן
ז'נבה	17	20 –	בהיר
טוקיו	11	15 –	גשום
טורונטו	-1	13 –	בהיר
יוהנסבורג	11	25 –	בהיר
לונדון	12	23 –	בהיר
ליסבון	12	20 –	בהיר
מאדריד	7	19 –	בהיר
מונטריאול	-2	15 –	מעונן
ניו יורק	6	15 –	מעונן
סאן פאולו	17	25 –	מעונן
פאריס	13	21 –	מעונן
פרנקפורט	15	25 –	מעונן
ציריך	10	18 –	מעונן
ריו דה ז'נרו	20	29 –	מעונן
שטוקהולם	5	11 –	בהיר
שיקאגו	3	18 –	בהיר

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל. 5102626
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373
חיפה: דרך הים 2, טל. 384655
באר שבע: רח' האבות, טל. 35282

swissair

ההסתדרות הציונית העולמית – ברית ראשונים

במה ציונית – המאבק על הציונות

הסניף	המועד	המקום	המנחה	המרצה
חולון בשיתוף מועצת הפועלים	27.4.87/17.00	מופת, ליאון בלום 41	מ. רבינוביץ, יו"ר הסניף	אלוף (מ') ע. נריקיס, רמ"ח ההסברה בהסתדרות הציונית העולמית

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אבינו וסבנו

יונה מרגלית

ההלוויה תתקיים היום יום שני כ"ח בניסן תשמ"ז (27.4.87) בשעה 15.00 בבית העלמין בכפר ורבורג.

המשפחה

קרן מלגות לחינוך חקלאי ע"ש אברהם הרצפלד
התאחדות הפועלים החקלאים · המרכז החקלאי
משרד החינוך והתרבות · האגף לחינוך התיישבותי

טכס הזכרון לחללי צה"ל שהונצחו במפעל המלגות ללימודים בבתי ספר חקלאיים

יתקיים ביום חמישי, א' באייר תשמ"ז (30.4.1987) בשעה 4.00 אחה"צ באולם נחמני, רח' נחמני 4, תל־אביב

הטכס:
נגינה – צ'לו, קלרינט ופסנתר
מקהלת „רעננים"
יזכור
דברים: ש. אמר, מזכ"ל המרכז החקלאי
קריאה: האמנים משה בקר, יעל פרל
הקרנת דמויות המונצחים

משפחות המונצחים, קרובים וחברים – מוזמנים
דלתות האולם תיפתחנה בשעה 3.30 אחה"צ

מרכז ההסברה
הועדה לאירועי יום העצמאות

הצפירה לפתיחת יום הזכרון לחללי מערכות ישראל

תושמע במוצאי שבת, ג' באייר התשמ"ז (2.5.87)

בשעה 21.30

ולא כפי שפורסם בטעות.

הצפירה תימשך דקה אחת, מיד לאחריה ייפתח טכס הזכרון והדלקת נר הזכרון ברחבת הכותל המערבי, במעמד נשיא המדינה חיים הרצוג.

מפלגת העבודה הישראלית / המרכז
הועדה הכלכלית־חברתית

ישיבת הועדה הכלכלית־חברתית

תתקיים היום, יום שני, 27 באפריל 1987, בשעה 17.00 בבית מפלגת העבודה, רח' הירקון 110 תל־אביב, באולם הישיבות.

סדר־היום: מגמות כלכליות וחברתיות ומדיניות כלכלית לתקופה הבאה.

גד יעקבי
יו"ר הועדה הכלכלית־חברתית

לחברתנו **צפורה ורד**

משתתפים בצערך על מות האם

מלכה ז"ל

בית „דבר"

ביום רביעי ל' ניסן תשמ"ז 29.4.87
יום השלושים לפטירתה של חברתנו

מינה (כהן) עממי ז"ל

נעלה לקברה בשעה 16.00.
בשעה 16.45 נתייחד עם זכרה בחדר האוכל.

המשפחה
ובית עין חרוד מאוחד

לחברנו **טרקובסקי ינוש (יואש)**

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף הגדוד העברי
ההנהלה והעובדים

לחברתנו **חזן יהודית**

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף שכונת התקוה
ההנהלה והעובדים

קבוץ מעין צבי

מספרי הטלפון החדשים

המרכזיה	06־395111
מפעל סקופוס	06־390787־9
מוסך	06־399118 06־39948
מדגה	06־399168
מרפאה	06־399577
מטבח	06־399108

ניתן לחייג ישירות לענפים ולבתי החברים על פי מדריך הקיבוצים – דפי זהב

תודתנו לחברת בזק ולחברת תדיראן

ביום חמישי א' אייר תשמ"ז 30.4.87 בשעה 16.30
נעלה לקברו של בננו

ניצן אונגר ז"ל

ביום השנה השלישית לנפילתו.
אוטובוס מס' 522 יוצא מתחנת אגד חיפה בשעה 14.15.

המשפחה
ובית סלכיה

קרן הגימלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות בע"מ

משתתפת בצערו של
אברהם שמעוני
חבר הנהלת הקרן
במות בתו בטרם עת

גלית ז"ל

ומביעים תנחומים למשפחה

הננו משתתפים באבלה של החברה

עובדיה שרה

על מות

אביה ז"ל

הועד הפועל של ההסתדרות
וחבר עובדיו

לתמר קיפניס ומשפחתה

משתתפים באבלכם במות

האב ז"ל

בית חינוך „הר־זגיא"

עיריית חיפה –
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04־640775

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: גב' מילשטיין אדנה לאשר בדיעבד חלק של מבנה קיים ויציע לאחסון ברחוב קיבוץ גלויות 23 חלקה 1 בגוש 10844 עיר.

הבקשה כרוכה בשינוי יעוד המהווה שימוש חורג ממחסן למסעדה ובגובה ליציע בניגוד לתקנות התכנון והבניה.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הרישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00־11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

[illegible], מהנדס העיר

דבר היום

ממזרח עד מארב

אפשר לראות גם חיוב בשני המסעות המדיניים של הליכוד בימים אלה, משה ארנס לוושינגטון ויצחק שמיר לפאריס. אין זהות בין הנסיבות בשני המסעות, משום שביקור ראש־הממשלה בצרפת נקבע מכבר ואושר בממשלה דרך שיגרה, בעוד שהשר ארנס יצא להרצות באירוע של מפעל איגרות מלווה הפיתוח, כביכול, כמסווה להרצאה אחרת, באוזני שר־החוץ ג'ורג' שולץ. אך לשני המסעות משותפת מטרת שמיר, לסכל את מאמצי שמעון פרס להתקדם למו"מ ישיר עם ירדן באמצעות ועידת־פתיחה בינלאומית. אם המטרה מקדשת את האמצעים – לא רק את המסעות, אלא גם את ההסוואה השקופה של כוונתו האמיתית של ארנס, כמשאל הטלפוני בין השרים לאישור נסיעתו – כי אז מותר גם שימוש נגדי: מהיום, כל עוד שמיר בחו"ל, פרס הוא ממלא־מקום ראש־הממשלה בפועל ולא רק בתואר. הוא יכול לכנס את הקבינט ואחר־כך את הממשלה בחירות ולהשיג בהם רוב להצעת־המסגרת שלו לועידה בינלאומית. היעדרם של שמיר וארנס מספק רוב זה: המארב הפוליטי שיפעל לשם כך – אילו הופעל – רק ישתווה בהגינותו לתרגיל מסע ארנס ולאיחולי־הכשלון של שמיר לפרס בעת מסע שר־החוץ לספרד, החודש.

ברור שמארב כזה היה מפיל את הממשלה, אבל ברור גם שתחולת־החיים של ממשלה זו אפסית בלאו הכי. התיקו המדיני, כלכלת־הבחירות של האוצר שבידי הליכוד ואף ההתגוללות על שר־הבטחון יצחק רבין בעקבות התבטאויותיו הנוקבות בכנותן על שוליות תרומתן הבטחונית של ההתנחלויות בשומרון ועל הנכונות לדון בעתידן במו"מ עם ירדן – כל אלה משקפים הכרה גוברת במערכת הפוליטית כי הקלפיות יוצבו במוסדות־הציבור בקרוב. (לו ניסה שמיר לפטור את רבין, כתביעת ח"כים בליכוד, היה מתבטל מעצמו ההסכם הקואליציוני, שהעניק את ראשות־הממשלה לפרס ולשמיר לחצאין ואת תיק־הבטחון לרבין לכל שנות הממשלה).

החודשים שיחלפו בכל זאת עד הבחירות מאיצים בשני הצדדים להשפיע כמיטב יכולתם על הזירה המדינית, שבה פועלים גם שחקנים נוספים. גיזרת־ההכרעה היא אכן וואשינגטון, שם מהססים שולץ ונשיאו רייגן אם להירתם להפצרות פרס ולאיתותים ערביים ואחרים. רייגן רוצה לארח את המזכ"ל גורבצ'וב עוד השנה; גורבצ'וב לא נרתע בסוף־השבוע מלהביך את אורחו במוסקווה, הנשיא אסד, בהבהרה חדה על השאיפה הסובייטית לנירמול יחסים עם ישראל תמורת שיתוף הסובייטים בועידה בינלאומית. דומה שקרוב רגע שכנועם של רייגן ושולץ לשלם לשומרי־הסף הבינלאומיים את מחיר כניסת ישראל וירדן לחדר־ההתייחדות. עם מארב לשמיר או בלעדיו, יכול עתה פרס לגרום להקדמת הבחירות – ושלום (או לפחות ועידה) על ישראל.

כשקופת הדולרים עולה על גדותיה

מאת טדי פרויס

במצב כזה מוטב להפריש אי אלו מאות מיליונים להקדמת פרעון חובות – הוצאה יותר פרודוקטיבית ממילוי גרביים והקצבה מוגדלת לנסיעות, ששר האוצר שמחה ארליך ראה בהם סימני היכר למדינה מתוקנת, והמחיר זכור

ייתכן שצודקים אנשי האוצר באומרם, כי הגדלת הקצבה לנוסעים לחו"ל עד 2,000 דולר, כמו גם הרשות להחזיק קצת דולרים בבית, לא יעלו ולא יורידו. רוב הנוסעים בלאו הכי לא נטלו את מלוא 800 הדולר שמותר היה לרכוש. מה משנה אם קונים רק 500 "ומוותרים" לא על 300 אלא על 1,500?! גם לגבי המעטים, בעיקר אנשי עסקים, שביקשו תוספת של נאמר עוד 1,000 דולר, אין הדבר משנה. הם יקנו 1,800 כמקודם, רק שלא יצטרכו להטריח את עצמם ואת פקידי הממשלה בבקשות בארבעה העתקים למען ה־1,000 הנוספים. באשר לזכות להטמין קצת מט"ח בגרב, עשוי האוצר לזכות להרווחה. במקום שהאזרח יפקיד לדוגמה 1,600 ש"ח בבנק ויקבל עליהם כ־40 שקל רבית לחודש, מוטב שיחזיק 1,000 דולר בביתו. בכך ינוטרל קצת כסף מקומי (זה אנטי־אינפלאציוני) בלי שהמדינה תצטרך לפצות אותו בריבית חיסכון לאומי, שאינו טולה למשק מאומה.

אפשר שמבחינת הפנקסנות המוניטארית החשבון נכון, אך בהקשר המאקרו־כלכלי מצטיירת פרספקטיבה אחרת: רגיעה ושלווה שאינן במקומן. להיפך, מצבו של המשק מחייב כמה זריקות אדרנלין, כדי להזכיר לציבור כי אף שאינפלציית־העל נבלמה מכל הבחינות, האחריות מחייבת הדוק הרסן ולא התרתו. לאחרונה נעשה רבות כדי להיטיב עם העם. תוספת היוקר אומנם נעקרה בחלקה, אך על אף 2.7 האחוזים החסרים יגדל השכר הודות להקלות במס הכנסה שנכנסו זה עתה לתוקף. נכון שההקלות יפלו בעיקר בחלקם של בעלי ההכנסות הגבוהות, אך לאלה שלמטה־למטה הובטח שכר מינימום. אי־לכך יגדלו הפערים בהכנסות אבל מבחינה כלכלית יתרחב כוח הקניה של הציבור. שר־האוצר הביע את תקוותו כי תוספת ההכנסה הפנויה תיחסך. אך מותר להטיל ספק בתחזיתו. הנטיה של משקי הבית לחסוך הצטמצמה לאחרונה בניגוד לצפוי בעת אינפלציה. נסיגה בחיסכון היא שאיפשרה הגדלת הצריכה הפרטית, למרות שחיקה בשכר. מנין אפוא תקוה כי ההכנסות הגדלות יעודדו חיסכון (השקעות) ולא צריכה? נוסף לכך, מורידים את שער הריבית. ריבית נמוכה אמורה לעודד השקעות, אך לכך עדיין אין סימנים. הסימן היחיד עד כה הוא צריכה גואה ומבצעי אשראי נרכיבים במסחר הקמעונאי, המודרבנים לאכול ביום־הכיפורים ולשלם בפורים.

ההטבות הללו עם העם אינן מתבטאות במדד המחירים, שנותר יציב יחסית, ואין פלא. את עודף הביקוש הרווח במשק משביעים על ידי יבוא שהלך ותפח בשנה שעברה ובחודשים הראשונים של השנה הנוכחית. קצב הגידול ביצוא הוא רק כמחצית התרחבות היבוא, ולכן גדל הגרעון המסחרי בצעדי ענק. עודף היבוא הוא שמונע, יותר מכל גורם אחר, עליית מחירים מהירה. וכאילו לא די בכל אלה, באים עתה ומעניקים צימוק נוסף בצורת הקצבה מוגדלת לנסיעות לחו"ל וצימצום מס הנסיעות בצידה.

גם אם יתברר שכמות הדולרים אשר תיבלע על ידי נסיעות לחו"ל תגדל במימדים צנועים בלבד, האות לכלכלה נכונה ניתן. המחירים היציבים יחסית (מאד) כבר יצרו אופוריה, כאילו ישראל ניצלה מארגנטיניזאציה והיא בדרך העולה לשוודיה. במקום להזהיר את הציבור שלא כך הדבר, מנפנפת הממשלה בבקבוק קוניאק בפני השתיין בצורת תקציב מרחיב רפורמה במס, ועתה גם בעידוד נסיעות לחו"ל. מה פלא אם ההסתדרות תובעת – לאור ההבראה, כביכול, של המשק – העלאות שכר בסיסיות ואינה נכונה לשמוע כי בכל הנוגע לשכר המצב המורה? ואם ההסתדרות כך, קל וחומר האזרח הרגיש שרואה את ההזמנה לאכול ולנסוע.

נגיד בנק ישראל הודיע בסוף השבוע שעבר כי מצבנו עם היתרות של למעלה מארבעה מיליארד דולר מעולם לא היה טוב יותר. זה אותו מיכאל ברונו שלפני 21 שנה השמיע אזהרה בדבר החוב החיצוני, שעליה אמר שר האוצר אז פנחס ספיר, כי אם אומנם תתגשם הוא יקפוץ מהקומה ה־77. ברונו נמצא צודק אז וגם היום הוא צודק מבחינה חשבונית. אולם אם יסתכל בצד החובה של המאזן, הוא עלול להגיע למסקנה דומה לזו אליה הגיע פנחס ספיר. אם קופת הדולרים אינה נסגרת מרוב שטרות, מוטב להפריש אי אלו מאות מיליונים להקדמת פרעון חובות. תהיה זו הוצאה יותר פרודוקטיבית ממילוי גרבים והקצבה מוגדלת לנסיעות – סעיפי הוצאה ששר האוצר שמחה ארליך ראה בהם סימני היכר למדינה מתוקנת. רק תשע שנים חלפו מאז – פרק זמן קצר – מכדי לשכוח מה היה המחיר להיותנו שווייץ של המזרח התיכון בנוסח ארליך.

לפעול להקדמת הבחירות

מאת יעקב צור

למממשלת אחדות לאומית זכות קיום כל עוד יש בסיס מוסכם ויעדים ברורים למדיניותה. ההתפתחויות האחרונות מבטאות מחלוקת אמיתית אשר ספק אם ניתן לגשר עליה בנוסחות פשרה

אף שהסיכויים לקיומה של ועידה בין־לאומית עדיין מוטלים בספק, כבר חשף הוויכוח סביבה את עוצמת המחלוקת בממשלת האחדות הלאומית וערער את הצידוק לקיומה. הובהר כי הליכוד כופה על הממשלה שיתוק וקיפאון, ועל־כן אינה מסוגלת ליזום יוזמה מדינית כלשהי ולחפש דרך לקידום תהליך השלום גם מעבר לנושא המוגדר של ועידה בין־לאומית.

מפתיע הדבר שגם בחוגי מפלגת העבודה יש רבים המתעלמים עדיין מעומק השינוי במדיניות הממשלה ובדרך פעולתה מאז החילופים בראשות הממשלה. קשה להבין את אלה ב"עבודה" הבוחנים בספקנות את נושא הוועידה הבין־לאומית על פרטי־פרטיה וסעיפיה ומגדירים אותה כביצה שלא נולדה. קשה גם להבין את הממליצים לדחות את המשבר בממשלה עד לשלב שבו יהיה צורך בהכרעה ממשית. בממשלה כזו לא תתחולל הכרעה אלא אם כן יכפו אותה עלינו מבחוץ.

שינוי שהוא פרי יוזמה מדינית ישראלית מחייב בראש וראשונה הסכמה על קווי מדיניות בממשלה ולאחריה עשיית פעולה ממשית – כלומר, מגעים מדיניים ושיחות מקדימות – וגם אז אין ההישג מובטח. התנגדותם התקיפה של ראש הממשלה וחבריו תהפוך כל יוזמה של שר החוץ או שר הבטחון לקידום תהליכים מדיניים, כאלה או אחרים, להסרת סיכוי במישור הבין־לאומי, ובזירה הפנימית תוצג כמעידה תחת יסודות קיומם של משטר דמוקרטי וממשלה נבחרת.

זה היה תוכן דבריו הבוטים של ראש הממשלה (שספק אם היו בלתי מבוקרים) כאשר קבע כלפי העולם כי אין גיבוי למהלכים המדיניים של שמעון פרס וכלפי פנים הפנה תכתיב ברור לכתובתה של מפלגת העבודה.

מפלגת העבודה אינה יכולה עוד להדחיק את השינוי הדרמטי שהתחולל בממשלה או להתעלם ממנו. לאחר שנתיים של יוזמות בתחום הבטחוני בלבנון, בתחום המדיני במגעים עם מצרים ובתחום הכלכלי, שוב שוקעת הממשלה למצב של אבדן יוזמה ומקדשת את הסטטוס קוו.

אי אפשר גם להסתפק עוד בשיקולים הטאקטיים המלומדים והזהירים של "מה יאמר הציבור", "על מי תוטל אשמת פירוק הממשלה" או "מה יעשו המפלגות הקטנות". בתנאים שנוצרו מפלגת העבודה חייבת להכיר בכך כי אין עוד טעם בהמשך קיום הממשלה, וכי יש להקדים את הבחירות, שאם לא כן היא תהפוך בהכרח לשותפה לבלימת יוזמה מדינית ולהאצת תהליכים של סיפוח בפועל של יו"ש ועזה. זה מחיר כבד מדי שאסור למדינת ישראל לשלם כדי לקיים ממשלה, במיוחד בימים אלה.

השינוי הדרמטי המתחולל בברה"מ מסמן סיכוי חדש הן במדיניותה כלפי היהודים והן ביחסיה עם המערב. הציפיה בישראל לפתיחת שערי ברה"מ ליציאת היהודים ולעליה ארצה מחייבת לא רק להבטיח שארה"ב תתמיד במאמציה להעלות את הנושא בפני הרוסים, אלא, ובעיקר, חיפוש כל דרך אפשרית להגיע להידברות ישירה עם ברה"מ בנושאים אלה. ההתפתחויות המדיניות בין ארה"ב לברה"מ יכולות להביא לשינויים בעמדתם בנושאים הקשורים במזה"ת. מציאות דינמית זו מחייבת שישראל תהיה גורם פעיל במערכות ולא רק צופה מן הצד, הנתון להכרעות וליחסים המתפתחים בין המעצמות. ממשלה אשר רואה במו"מ מדיני עם הסובייטים בנושא היהודי ובשאלות המזה"ת (קרי – ועידה בין־לאומית) מעשה של טירוף, חוטאת לאחריותה כלפי יהודי ברה"מ וגוזרת חדלון על הסיכוי להמשך התהליך המדיני. במשך שנים רבות ישראל חוזרת ומאיצה בארה"ב ובמדינות אירופה להציג בפני הסובייטים את השאלה היהודית כנקודת־מבחן וכתנאי לנכונות לשינוי ביחסו של העולם החופשי כלפי ברה"מ.

התנגדות של ראשי הליכוד לכל יוזמה חדשה באשר ליו"ש ועזה ותחינתם לביסוס המצב הקיים שם, מבטאת השקפה עקרונית והכרה אידיאולוגית. זו עמדה המתנגדת לכל פשרה מדינית בקשר ליו"ש ועזה ועל כן חרדה מפני כל יוזמה היכולה להביא עימה הידברות מדינית על עתיד אזורים אלה.

בשנתיים הראשונות לכהונת הממשלה נדחקה מחלוקת זו לשוליים. בתקופה זו ניתנה עדיפות ברורה להתמודדות עם שאלת לבנון, המשבר הכלכלי והמאמץ לחידוש מערכת היחסים עם מצרים.

יש להודות, כי כדי לאפשר את קיום השותפות בממשלה בראשות פרס איפשר המערך לשרי הליכוד (ובניגוד להסכם הקואליציוני) להמשיך בהשקעות מפליגות ביו"ש ועזה – תוך שהוא מגביל הקמת התנחלויות חדשות.

בשנים אלה נמנע, לצערי, המערך מלהיאבק על מדיניות אחרת בשטחים, התואמת את השקפתו העקרונית על עתידם של אזורים אלה. מדיניות כזו צריכה היתה, לחתור להפחתת עוצמת השליטה הישראלית שם ולבלום את תהליכי הסיפוח בפועל. שר הבטחון עשה, אמנם, צעדים חשובים בכיוון זה – מינוי ראשי ערים, הקלות ביוזמות כלכליות מקומיות (הקמת בנק בשכם) וצימצום היקף המינהל האזרחי, אך כל אלה לא הגיעו לכלל תוכנית כוללת ולא גרמו להפחתה ממשית בעוצמת התלות וכמידת השילוב הגובר בין יו"ש ועזה למדינת ישראל.

עתה נוצר מצב חדש ובלתי נסבל בממשלה. מצד אחד בולם ראש הממשלה את הדרך ליוזמות מדיניות חדשות ומצד אחר נמשך תהליך ההשקעות והפיתוח הבלתי מבוקר בשטחים. גם נפתחת יוזמה להקמת התנחלויות חדשות.

לממשלת אחדות לאומית זכות קיום כל עוד יש בסיס מוסכם לפעילותה ויעדים ברורים למדיניותה. אני חושש שהצידוק העיקרי לקיומה של הממשלה הפך להיות, בעיקר החשש מנפילתה. ההתפתחויות בממשלה מבטאות מחלוקת אמיתית בין מרכיביה שספק בעיני, אם ניתן לגשר עליה בנוסחאות מפשרות. על כן מוטב יהיה לפעול באופן גלוי וציבורי להקדמת הבחירות, שאם לא כן הולכת הממשלה ומתנוונת למצב של ניטרול ושיתוק הדדי, מריבה מתמדת ואבדן כוח העשיה וסמכות ההנהגה.

רפיון ארה"ב

מאת גדעון רפאל

אילו מנהיגי ישראל ושמעון פרס בראשם היו משוכנעים שהגיע הזמן למאמץ מחודש להשגת שלום, היה עליהם, קודם כל, להגיע להסכם עם וושינגטון על מהות ההסדר לפני שיחתרו להבנה על שיטות המו"מ

תוך כדי ויכוח בלהט הולך וגובר על המיכאניזם של תהליך השלום, חלוקות שתי המפלגות הראשיות המרכיבות את הממשלה הנוכחית באופן חד באשר למהות השלום. במצב הנוכחי של אי־אמון הדדי השורר ביניהן, חש ראש הממשלה מן הליכוד כי מוצדק שיכשיל את שר החוץ ממפלגת העבודה, שהרי הוא חושד בו כי טמן לממשלה פח של שיחות שלום.

עמדותיהן של שתי המפלגות ידועות היטב בעקיפותיהן המילוליות השגורות, אך רק לעיתים נדירות מתגלה משמען האמיתי. מפלגת העבודה מכריזה כי היא סולדת משלטון ישראלי באוכלוסיה ערבית גדולה וחוסרת זכויות אזרח, שהגידול המתמיד במספרה ובאי־שביעות רצונה מסכן את אופיה היהודי ואת משטרה הדמוקראטי של מדינת ישראל. אך בעת שמנהיגי המפלגה מבטיחים לפלשתינים שיפור באיכות החיים, שמהותו לא ברורה, מדגיש כי שר הבטחון – בתגובה להאשמתו ביד רכה – כי ככל שהמדובר באמצעי דיכוי, קוטנו עבה ממותני קודמיו מן הליכוד.

בשאלה הטריטוריאלית, תומכת מפלגת העבודה, בדרך כלל, בתוכנית אלון, למרות שמעולם לא אימצה אותה כמדיניותה הרשמית. עם חלוף השנים ולאחר פטירתו של אלון, החליפה מפלגת העבודה את הרעיונות המפורטים לוויתורים טריטוריאליים אפשריים בנוסחות כלליות, כמו הנכונות לוותר על אזורים צפופי־אוכלוסין. ובכל זאת ניתן להניח בביטחה שמפלגת העבודה עדיין דבקה בעקרון הכללי של "שטחים תמורת שלום", גם אם היא נמנעת, בשלב זה, מכל מחוייבות להגדרת גבולה המזרחי הקבוע של מדינת ישראל. אין להוציא מכלל אפשרות כי אלה התומכים כעת בוועידה בין־לאומית בהשתתפות חמש המעצמות, מצפים כי הדינאמיקה שלה תביא להסדר טריטוריאלי שאין המערכת הפוליטית הישראלית מסוגלת ליזום בכוחות עצמה.

חשד זה ולא אחר הוא המעורר את התנגדותו הנועזת של הליכוד לכינוסה של ועידת שלום בין־לאומית בכל צורה ומסגרת שהיא, פרט לחידוש השיחות על האוטונומיה הפלשתינית. ראש־הממשלה שמיר ואלה מעמיתיו שהתנגדו בזמנו להסכמי קמפ־דייויד וניסו להכשיל את הוצאתם לפועל, מתעלמים עתה לנוחותם מן העובדה, ששיחות האוטונומיה הממושכות המייגעות נכשלו משום שכל אחד מן הצדדים ניסה לקבוע עובדות, בניגוד להסכמי קמפ־דייויד, כדי להשפיע על המעמד הסופי של הגדה המערבית ועזה.

ברור כי לא המסגרת של ועידת השלום הבין־לאומית היא המעוררת את חמתו של הליכוד. עמדתו נובעת מהתנגדותו המוחלטת לכל פשרה, שהיא ביסודו של כל משא ומתן. האידיאולוגיה של הליכוד מחייבת השארת כל השטחים כיום תחת שלטון ישראל ברשותה וצירופם, בסופו של דבר, למדינת ישראל. איש לא יטען שעמדה כזו תאושר אי־פעם בהסכם ישראלי ערבי כל שהוא. עם זאת, סבורים מנהיגי חרות שניתן להשיג זאת על ידי הצירוף של התיישבות יהודית נרחבת ביהודה, שומרון ועזה; קיום משטר דיכוי המונע התנגדות פלשתינית פעילה; המשך האדישות האמריקאית, ובאם יתפשט המרי, על ידי הפעלת כוח שיביא לעזיבה המונית של הפלשתינים הרצוצים. הליכוד מעריך שממשלת האחדות הלאומית, על השותף השמאלי הכבול שבה ואל הקיפאון הטבוע בעצם המבנה, היא כלי בטוח יותר להגשמת יעדיו מאשר ההליכה אל הבוחר. אמונתו של הליכוד בהצלחת דרכו מבוססת על המשך האדישות הישראלית, הרפיון האמריקאי והאיבה הערבית.

התשישות האמריקאית היא אכן המפתח לשימור הקיפאון המתמשך. נראה שמימשל רייגן בשנותיו האחרונות נמנע מיוזמות שלום חדשות, חד־צדדיות או רב־צדדיות, מכמה וכמה סיבות, שחלקן קשורות לעדיפויותיו הגלובליות בעוד אחרות נובעות מאכזבותיו במזרח־התיכון. עמדת ארצות־הברית לגבי מהותו של הסדר שלום בסיכסוך הישראלי־ערבי לא השתנתה

(המשך בעמ' 8)

שלושים למות חיים איזק

בין עתונות וספרות

בשנות העשרים ביקר הסופר שלום אש בארץ־ישראל. כאשר התארח באחד מישובי העמק הביע את התפעלותו מן המשק הפורח ושאל את האיכר לסוד הצלחתו. ענה לו המושבניק, שהוא הצליח מפני שיש לו "טאלאנט פאר ארץ־ישראל", כשרון לארץ־ישראל.

כאשר אני מנסה לסכם את שישים ושש שנות חייו רבות המעש וההישגים של ידידי חיים איזק, את ידענותו המופלגת, את הישגיו הגדולים, בשדה העתונות בארץ־ישראל, שבה פעל יובל שנים, את יצירתו רבת־האנפין בתחום שהיה קרוי בנוסח הקדמונים "להכניס יפיפותו של יפת באוהלי שם" אינני מוצא הגדרה והסבר טובים יותר לתופעה מיוחדת זו של אוטודידקט, שלא למד באוניברסיטאות ובאקדמיות, (והיה חבר־יועץ לאקדמיה ללשון העברית), אלא [illegible] מהעמק, כי לחיים איזק היה כשרון ללשון העברית.

בזכות כשרון זה תירגם [illegible] ספרים מגרמנית ומאנגלית, ביניהם ספרי עיון (כתבי פסטלוצי, זיגמונד פרויד, יונג, בורקהארדט וסיילור), ספרות יפה (היינריך בל, גינטר גראס, זיגפריד לנץ, מאקס פריש, אליאס קאנטי ויומני פראנץ קאפקא, ג'ון אפדייק, י.ב. פריסטלי); בזכות כשרון זה היה עשרות שנים מעמודי־התווך של העתונות בארץ־ישראל – מעורכי "דבר", "הגה" ו"אמר", עורך חדשות בעתון, כתב פארלמנטרי ומדיני, שליח העתון בארה"ב, מזכיר המערכת, כותב מאמרי המערכת של "דבר", בעל טור פובליציסטי ובעל מדור לענייני לשון בעתון וכו'. בתפקידיו הרבים בעתון היה קנאי לשמירת נקיון הלשון.

התרגומים של חיים איזק הם מלאכה וחכמה כאחת. בתרגומיו אתה חש כי התרגום מחייב, מלבד בקיאות בשתי הלשונות, גם זיקה עמוקה לנושא המתורגם. תרגומיו של איזק נושאים ברכה ללשון העברית ולספרות העברית. רוח של טוהר לשונית צרורה בתרגומיו וגם בעבודתו העתונאית. הוא היה מתרגם כחוסר עליון. קריאה בספר שתורגם על־ידי חיים איזק תמיד מעלה בזכרוני את דברי פרץ סמולנסקין ליצחק זלקינסון, שסלל נתיבים חדשים בשדה התרגום: "אתה הוא האיש אשר בידך להביא את היקר הזה אל בית אוצר שפתנו וכבר ביקשתיך והתחננתי לפניך, כי כה תעשה, כי אם אתה לא תעשה זאת אין אתנו יודע לעשות זאת כמוך (...) הוא אחד ואין שני לו בשפת עבר ונספק מאד אם גם יבוא איש אחריו אשר ישכיל לעשות יותר ממנו".

כל שנות חייו היה חיים איזק חצוי בין עולם העתונות ועולם הספרות. בשניהם הגיע לשיאים וזכה להוקרה ולהערכה: היה חתן פרס סוקולוב לעתונות וחתן פרס טשרניחובסקי לתרגומי מופת וכן הוענקה לו מדליית גתה על תרומתו לתרבות הגרמנית. רבים מידידיו שואלים היום אם עבודתו העתונאית לא היה בה משום בזבוז כשרונו הגדול בתחום הספרות. אך לי נראה שצדק ג'ורג' ברנארד שו שאמר: "העתונות רשאית לראות עצמה כצורה העליונה של ספרות. שכן כל ספרות נעלה היא עתונות ובכללה אפלטון ואריסטופאנס, המנסים להחדיר חכמה לראשי האתונאים של זמנם, ושקספיר בתקופה האליזבתאנית. שום דבר שאינו עתונות לא יאריך ימים כספרות או יהיה בעל ערך בשעה שהוא קיים. לכן תנו לאחרים לטפח מה שהם קוראים ספרות – לי ניתנה העתונות".

ואכן, חיים איזק הצליח למזג יחד עתונות וספרות. ובכך היתה גדולתו.

אליהו אגרס

★

חיים איזק היה איש צנוע ומצניע־לכת שלא חיפש את אור הזרקורים. אך הכבוד וההוקרה באו לו בזכות הישגי פעילותו. להמחשת חלק מפעולו אנו מביאים להלן אחדים מן המכתבים שנתקבלו במערכת או במשפחתו עם היוודע דבר מותו.

כותב נשיא האקדמיה ללשון העברית, פרופ' י. בלאו: "נדהמנו לשמע הידיעה המרה על פטירתו של חברנו היקר, חיים איזק. לא נעלם מאתנו, כי בשנים האחרונות מצבו הבריאותי לא היה שפיר. דאגנו כשנעדר תקופה ארוכה מישיבות האקדמיה ועדותיה, ושמחה מילאה את לבנו כשחזר אשתקד לפעילות שהורגלנו לראותו בה. צניעותו הרבה, נועם הליכותיו ובקיאותו המופלגת במכמני הספרות הכללית הפכו אותו לחבר בולט ופעיל מאד בדיוני האקדמיה ובתחומי המינוח בפרט. אכן הוא יחסר לנו מאד".

פרופ' בלאו הודיע כי כנהוג באקדמיה, היא תייחד באחת מישיבותיה הקרובות דברים לזכרו.

שגריר הרפובליקה הפדראלית הגרמנית בישראל, וילהלם האס, כותב: "חיים איזק תרם תרומה שספק, אם יש דוגמתה, בעיצוב יחסי התרבות בין גרמניה וישראל. מותו הוא אבידה. היום אשר בו הענקתי לו – לפני שנה – את מדליית גיתה לא יישכח. הטקס הצנוע שנערך באותה הזדמנות, הוכיח פעם נוספת עד כמה החשיב את הדו־שיח בין היהודים לגרמנים למען יצירת הבנה חדשה. זכרו יישאר מכובד עלינו".

במברק של ראש עיריית חולון, פנחס אילון, נאמר: "מותו ללא עת של הסופר, המתרגם והעורך, היקר באדם חיים איזק, מתאבלת מרה עיריית חולון".

בשולי דברים/ מאיר בראלי

יבינו כשיביטו ביריביהם

ערבים אינם יכולים לפגוע בשליטתנו בארץ ישראל. יהודים יכולים, גם אם אינם מתכוונים לכך

יהודי ישראלי, הטוען שעלינו להתייחס בהבנה לעובדה שילדים ערביים בשומרון מיידים אבנים בתחבורה ישראלית וגדלים להיות משליכי בקבוקי תבערה למכוניות של יהודים, הוא בעל תחושה עמוקה מאוד לבעיותיו של הצד שכנגד, הפוגעת במקרים רבים בהזדהותו עם הקשיים, הבעיות והצרכים של עמו שלו. יש בתוכנו, בייחוד בקרב האינטליגנציה, המושפעים לא מעט ממה שחושבים בחוץ־לארץ, אנשים שיחסם לבעיות השליטה הישראלית בכל ארץ־ישראל המערבית התפתח לתאוות נסיגה בלתי־מרוסנת. בצד הדמאגוגיה הלאומנית – ויש אצלנו דמאגוגיה לאומנית, בעיקר לאומנית־דתית – התפתחה גם דמאגוגיה אנטי־ישראלית, שבעליה לא תמיד מודעים לאנטי־ישראליותה. הם טוענים שהיא פרו־ישראלית ביסודה.

אולי יבינו טוב יותר כשיביטו על יריביהם חמומי־המוח, שהתפרעו בקלקיליה בעקבות הטלת בקבוק התבערה לתוך מכונית ישראלית. גם המתפרעים לא רצו לפגוע בישראל. גם הם בטוחים שפעילותם היא בעד ישראל. הם משוכנעים שהם יותר קיצוניים מאיתנו בישראליותם. אין הם מבינים שהם עושים בדיוק מה שארגוני הטרור רוצים שיעשו. ארגונים אלה מבינים יפה שפעולותיהם אינן יכולות להשפיע על השליטה של ישראל בשום מקום. הם יכולים להכאיב, לפגוע, אבל לא להזיק. הם מקווים לקבל עזרה מיהודים שיעשו בדיוק מה שעשו זה לא כבר בקלקיליה, ולפני זמן לא רב בעיר העתיקה בירושלים, לאחר רצח תלמיד הישיבה. ערבים אינם יכולים לפגוע בשליטתנו בארץ־ישראל. יהודים יכולים לעשות זאת, גם בלי כוונה כזאת מצידם.

בעלי ההבנה למוטיבציה הערבית שונאים שנאה עזה את המתפרעים היהודים, והאחרונים רואים בבעלי ההבנה לערבים בוגדים. אלה ואלה הם בעלי כוונות שונות, המובילות לאותה מטרה רעה.

"הקומדיה האלוהית" של דנטה היא בת־אלמוות.

הבטחון ושלטון החוק

אינני יודע מה קרה ומה לא קרה בפרשתו של הקצין הצ'רקסי. אינני מבין בכוח מה מנעו את פרסום העניין עד שפורסם. איזה עניין בטחוני יש בהעלמותו?

שוב הציבו את הצורך הבטחוני מול שלטון החוק. שוב לא היתה לכך כל הצדקה הגיונית, מכיוון שאין ביניהם כל סתירה. אסור לשקר כדי להביא להרשעתו של אדם, לא רק מפני שהדבר מפריע לשלטון החוק. הדבר מפריע לא פחות לבטחון ישראל. האינטרס הבטחוני מחייב שיורשע בדין האשם והאשם בלבד. כשמרשיעים חף מפשע בעזרת הוכחות כזב, מחפים על האשם האמיתי.

השב"כ רשאי לעשות מעשים האסורים בהחלט על כל גוף ממשלתי אחר הפועל בישראל. הדבר מחייב מסגרת נוקשה ומגבלות חמורות ביותר, שימנעו גלישות. אחת המגבלות היא שאסור לשב"כ לשקר לבתי־המשפט. כלל זה דרוש לא רק לשלטון החוק, הוא דרוש גם לשב"כ עצמו, כדי שבתי־המשפט יאמינו לשב"כ. כשמרמים את בית־המשפט (בידוי ראיות) חותרים גם תחת יכולת הפעולה של השב"כ ותחת יעילותו בגילוי פעולה חתרנית עוינת. זה משלים את הפגיעה בשלטון החוק, לא סותר אותה.

שר למשרד המשפטים

למשרד המשפטים נחוץ שר מיוחד. אין הוא יכול להישאר חאלטורה של שר התיירות. אין למפלגת העבודה כל אינטרס להשאיר את יצחק מודעי כשר בלי תיק, כדי שאברהם שריר יכהן בשני משרדים. גם אלמלא התנה הליכוד פתרון בעיות ממלכתיות חשובות בפתרון בעיה זו, היה הצורך הממלכתי מכתיב למפלגת העבודה תמיכה בפתרון הולם. לא יצחק מודעי הוא השר הרע ביותר משורות הליכוד. יש לפחות שר אחד משורות הליכוד שהשנאה אליו במפלגת העבודה רבה יותר.

אכן, יש יסוד לחששות שיצחק מודעי ישתמש לרעה בסמכויות של שר המשפטים. אין הוא מגלה הבנה לחשיבות העליונה של אי־תלותו של היועץ המשפטי לממשלה, אי־תלות שהיא נדבך חשוב בהפרדת הרשויות שבין הרשות המבצעת לרשות השופטת. ספק אם הוא ער למגבלות המוטלות בהכרח על שר המשפטים, שאסור לו להשפיע על סגירת תיקים ועל כל מסקנה משפטית לגבי תיקים.

נחוץ איפוא למצוא סידור אחר. יש יותר מאפשרות אחת. אחדות מהן נזכרו בעתונות. ההסדר הטוב ביותר הוא שפרופסור אמנון רובינשטיין יהיה שר המשפטים. זו דעתו של כותב שורות אלה, אף כי הוא רואה עצמו יריב נחרץ של רובינשטיין, בעמדות רבות שהלה היה שופרן מאז החל בפעילותו הפובליציסטית והציבורית. ראשית, הוא המשפטן המובהק ביותר בממשלה, ללא השוואה עם כל בוגרי הפאקולטות למשפטים החברים בממשלה. גם מי שאינו בטוח כלל שהכרח הוא ששר המשפטים יהיה משפטן, מבין שאין זה חסרון כלל וכלל. שנית, הוא מנהיגה של מפלגה קטנה שאין לה אינטרסים מפלגתיים, שאפשר להגן עליהם או לא להגן עליהם במשרד המשפטים. גם מי שדוחה בשתי ידיים את היומרה של "שינוי", כאילו היא על תקן של מפלגת הצדק והיושר בישראל, יכול להסכים שעדיף שר משפטים שאיש לא יוכל ללחוץ עליו למען אינטרסים שאסור לשרת אותם במשרד המשפטים.

הדבר מחייב פיצוי מיניסטריאלי לליכוד, כי משרד התקשורת חשוב רק לקהל הרחב. בחוגי השלטון אין הוא משרד חשוב. אפשר למצוא הסדר, אם מבינים שהעניין חיוני מן הבחינה הממלכתית.

ועידה "סורית" או "ישראלית"

מול התביעה של תומכיה הישראלים של ועידה בין־לאומית, שזו לא תקבע דבר בתנאי המו"מ הישיר בין הצדדים, קיימת תביעה סורית הפוכה – הרואה בוועידה כזאת גוף שידון את ישראל על "פשעיה" ושיהיה ברור מראש שהסיום של הוועידה הוא נסיגה כוללת של ישראל מכל השטחים (לרבות רמת־הגולן וירושלים) ושמשתתפי הוועידה יכפו זאת על ישראל. אגב, בעיני הערבים עדיף שיכפו על ישראל נסיגה משתיסוג ישראל מרצונה.

נפל התירוץ

שופטת השלום הניה שטיין לא חסה על אורי אבנרי ועל "העולם הזה" במשפט הדיבה שתבע אותם עקיבא נוף, מי שהיה חבר כנסת. היא לא חסה על כספי השבועון ועורכו־בעליו – 10,000 ש"ח, בצירוף שכר טרחת עורך־דין, ריבית והצמדה הם סכום שלא קל לשבועון לעמוד בו. הסכום נקבע לפי הערכת הנזק שנגרם לתובע, ומבחינה זו אין הוא גדול. היא גם לא חסה על כבודם של הנתבעים, וזאת בנימוקי פסק־הדין.

בפסק־הדין הזה יש גם, בעקיפין, פסק־דין נגד אנשים רבים, מכל תחומי החיים. שגם הם הוקעו מעל דפי "העולם הזה" ולא העזו לתבוע אותו לדין. רבים מהם טענו, כי עורך־דינם "אינו מייעץ" להם לתבוע את "העולם הזה" למשפט. אם עורך־הדין "אינו מייעץ" פירושו של דבר שיש אמת, או לפחות אמת חלקית, בהאשמות נגדם. אדם חף מאשמה, אל לו למחול על כבודו. בפסק דינה של השופטת הניה שטיין נפל התירוץ להימנעות מתביעת משפטי־דיבה ולא רק נגד "העולם הזה".

שופרות וסילונים

מאת מירי פז

מי שקובעים היום את אגם בתודעה, הם פוליטיקאים ואילי ממון

אילו צלב יעקב אגם את היהדות באש ובמים, התיישב על שובלו של אלוהים והקציע אותו בקוביות שבקדנא צבעוניות, דיינו.

אילו גידל זקן והתחפש לנביא, דיינו.

אילו בישר לעולם כולו כי הוא "רואה קולות ושומע מראות", דיינו.

אילו השפריץ את סילוניו בכל כיכר הומה בשם "המהות היהודית", במימון נדבנים מפרנקפורט המעתירה באהבה ניו־יורק, דיינו.

גם אילו הפך את אלוהים למקדם המסחרי וליחצ"ן האישי שלו, דיינו.

אבל מי שחשב שאגם יסתפק רק באלה, התבדה. עכשיו באה המהתלה החדשה, פרועה מקודמותיה. עוד אגממנון אחר התרומם מול פני האומה, עם ששת המיליונים המשפריצים של האש והמים. הפעם לא הספיקה לו כיכר סתם, אלא הכותל. איזה שילוב נשגב הכותל, ששת המיליונים המשפריצים. והכל בחסות הרב גורן (מחווה ל־20 שנות תקיעה?). איזו חברותא נאה: התוקע בשופרות והיורה בסילונים. ובאמת, זה יהודי כל כך: אפילו מטאטא חלוד יורה.

אגם האמן החליד. אמן שיש לו בעברו הישג של כמה חידושים ואמצאות מצוי עתה בתהליך סקלרוזה אמנותית מתמשכת. הוא כבר לא יוצר. הוא מטליא טלאים, מורח אותו פטנט קטן שהמציא באין־סוף קומבינציות. זו, אגב, יכולה להיחשב אמנות לעצמה. קח את הפטנט ויישם אותו במיליון ואריאציות ועוד קצת. זה מקדם את תעשיית אגם המשגשגת; אבל זו גם תסמונת הסקלרוזה האמנותית, דלות החומר בלי מרכאות. אגם, אגב, אינו האשם הבלעדי במה שקורה לאגם.

זה סיפור מכוער שחברו בו פוליטיקה, כסף ועריצותם הבלתי־נסבלת. אגם מחזר אחרי בעלי שררה וממון ללא אבחנה ובמרץ מעורר התפעלות. מדובר בחיזור אחרי שררה מכל צבעי הקשת הפוליטית, אחרי בעלי ממון מכל סוג, ובלבד שיאפשרו לו להגשים את תוכניותיו המסוחררות. רק הצירוף הזה – שררה וממון ללא אבחנה – עשוי להניב את הצירוף הקיטשי הדוחה: כותל־ששת המיליונים־אש ומים. תהליך ההשחתה ברור: ככל שנעשה מקורב יותר לבעלי השררה והממון התרחק אגם מן האמנות. מי שקובע היום את אגם בתודעה הם פוליטיקאים ואילי ממון. ספק אם הם עושים טובה לאמן מדולדל בכוחות יצירה.

מכתבים למערכת דבר

מה עוד צריך לקרות?

מה עוד צריך לקרות כדי שתנועת העבודה תבין שממשלת האחדות כבר נפחה את נשמתה? מה עוד צריך לקרות, אחרי שראש הממשלה מגנה את ממלא־מקומו לעיני העולם כולו ושואל לו כשלון בשליחותו? מה עוד צריך לקרות כדי שהפוליטיקאים המטולחים שלנו יבינו שבחירות חדשות הן הפתרון היחיד לסבך שנוצר?

לפני שנה דחתה ועידת מפלגת העבודה את הצעתי לפרק את הממשלה ולהקדים את הבחירות. אינני רוצה להפליג בהשערות על סיכויינו להצליח בבחירות באותה עת, כששמעון פרס היה בשיא כוחו, ופרשות: פולארד, איראן, השב"כ ודרום אפריקה, לא העיבו על האווירה הציבורית בארץ.

אך מוטב מאוחר מאשר לעולם לא. ב־25 ביוני ייערך המושב השלישי של ועידת מפלגת העבודה. לקראת מושב זה הגשתי למזכיר המפלגה עוזי ברעם, את הצעת ההחלטה הבאה:

"1. ממשלת האחדות הלאומית מיצתה את עצמה והגיעה לסוף דרכה. ראשי הליכוד עורכים מסע של התקפות והשמצות אישיות כלפי ראשי המערך, ויצרו מערכת יחסים מעורערת בממשלה שאינה מאפשרת תיפקוד תקין. בנוסף לאווירה העכורה נוצר גם עימות חריף בין עמדות מפלגת העבודה והליכוד בשאלות של חברה, כלכלה, חינוך ומדיניות חוץ וביטחון.

2. מציאות זו משתקת את הממשלה וגורמת נזק לאינטרסים החיוניים ביותר של העם והמדינה. על כן קוראת ועידת מפלגת העבודה לחבריה בממשלה ולמזכיר המפלגה לפעול לפירוק ממשלת השיתוק הלאומי ולקיים בחירות חדשות בהקדם."

אני מקווה, שהפעם יהיה בנו האומץ להינתק מהחיבוק האומלל של הליכוד וללכת לבחור עם האמת שלנו.

ד"ר מיכאל בר־זוהר
תל־אביב

אי־דיוק המעוות אירוע היסטורי

בתוכנית הטלוויזיה "חיים שכאלה" על שייקה דן, הוצג בצורה בלתי־נכונה עניין פתיחת שערי היציאה של בולגריה לעליה ההמונית של יהודיה. מן הראוי להעמיד דברים על דיוקם. כהיותי אחד המעטים היודעים מידיעתם האישית את האמת, כחובתי להביא לידיעת הציבור את העובדות הבאות:

1. זמן רב לפני שהגיע לראשונה ידידי שייקה דן לבולגריה, היתה כבר קיימת שם בחשאי קבוצת פעילים ציוניים מכל הזרמים במטרה יחידה למצוא דרכים וליצור קשרים לפתיחת שערי היציאה לארץ ישראל. הח"מ אשר הגיע ושהה בבולגריה בחשאי כשליח מהארץ ריכז והפעיל את הקבוצה הנ"ל. ואמנם, לאחר מאמצים וכשלונות, נוצרו הקשרים המתאימים והיה צורך בפתיחת מו"מ מעשי עם נציג מוסמך של המוסד לעליה.

2. לאחר יצירת הקשרים הנ"ל פנה הח"מ אל שאול אביגור ז"ל וביקשו לשלוח לבולגריה נציג מוסמך למטרה הנ"ל. ואמנם לאחר מכן הגיע שייקה דן לראשונה לבולגריה. לאחר בואו הוא קיבל מאת הח"מ וחברים אחרים של הקבוצה וכן מאת אישים מרכזיים בתנועה הציונית המידע, הקשר והסיוע לתחילתו וסיומו המוצלח של המו"מ עם הגורמים הנבונים.

3. מבחינה היסטורית, פתיחת שערי היציאה מבולגריה לא היתה מעשה קסם של אדם אחד, כי אם תוצאה של שלושה גורמים מצטברים:

א. מאבקם העיקש והבלתי־מתפשר לעליה של המוני יהודי בולגריה בהנהגתה של התנועה הציונית על כל פלגיה. במאבק זה נתגלתה עמידתם האמיצה של המוני החברים ושל מנהיגי הציונות מול איומים, לחץ וסכנות.

ב. המאבק הגלוי של היישוב בארץ נגד מדיניות בריטניה.

ג. האינטרס המדיני והאחר של שלטונות בולגריה לתמוך באכבעות העליה במאבק היהודים נגד בריטניה. בכך ראו גם דרך נאותה לפתור את הבעיה הכאובה של המוני היהודים אשר לא מצאו מקומם במשטר הקומוניסטי.

למרבה המזל חברו שלושת הגורמים הנ"ל יחדיו ובזמן הנכון.

יש להצטער, על כי עורך התוכנית הנ"ל עמוס אטינגר, נכשל באי־דיוק מצער המעוות אירוע היסטורי ודמותה של יהדות בולגריה. יש לקוות, כי בנושאים האחרים בהם עסקה תוכניתו הנ"ל, היתה מידה רבה יותר של נאמנות לאמת ולעובדות בשטח.

עו"ד אהרון אסא
ירושלים

דרום אפריקה והעולם החופשי?

ב"דבר" (5.4.87) קראתי שני מכתבים למערכת בעניין דרום אפריקה בשם "צביעות". מחברי המכתבים צבי אפשטיין ומשה איתם לוקים לצערי בחוסר ידיעה מן הנעשה במדינת "אפרטהייד" זו. מושרשת, כנראה, בתודעתם איזו איבה פתלוגית מעידן ועידנים לברית המועצות שלדעתם חטאיה גדולים פי כמה מאשר חטאיה של דרום אפריקה. כלומר, מי פוגע יותר בזכויות האדם: הרוסים או הדרום אפריקנים?

כשלעצמי איני גורס, שרוסיה הטלת חרם תזרז את תהליך השתחררותם של השחורים בדרום אפריקה. כי דווקא ה"צביעות" נובעת לא כפי שמתארים כותבי המכתבים אלא מצד העולם החופשי, ומדינת ישראל בתוכו, שמצד אחד מדברים על חרם ומצד שני עושים עסקים מתחת לשולחן. רק מאבק צודק ומלוכד של רוב אוהדי דרום אפריקה נגד המיעוט הלבן הדורס בגזענות, אפילו שיעלה בקרבנות, יזרז את תהליך היעלמותו של ה"אפרטהייד".

הדעה של כותבי המכתבים היא שלא צריך להתערב במדיניות־הפנים של דרום אפריקה. יפה מאוד. נשאלת השאלה: מדוע יום יום אנו מתערבים במדיניות־הפנים של ברה"מ, כאשר מדובר ביהודים? הרי גם למדינה זו חוקים משלה, משטר משלה, ואני חושב שבצדק יש למחות נגד דיכוי חופש הפרט גם שם. לא רק שזה נוגע ליהודים אלא לכל המיליונים החיים שם, ויש לקוות שגם בארץ זו המשטר של הדיקטטורה לא יימשך עוד 70 שנה.

ולבסוף ברצוני להעיר לכותבי המכתבים שונאי ה"צביעות" כאילו השחורים חיים טוב בדרום אפריקה: התמונות בטלוויזיה מראות לנו את הבקתות העלובות שעדיין חיים בהן מיליוני שחורים כבסוסים.

חיים הצורי
אילת השחר

הרב הלוי, צודק!

הרב הלוי, רבה הספרדי של ת"א: צודק, אבל, הוא חייב ללכת עד הסוף... קרי, להיות גם חכם. אי לזאת, יש לקבוע בפסקנות, כי "כולנו", בני אברהם העברי (אברהם אבינו, אבי הגזע העברי). אולם, "האמא היהודיה" – שרה (אם יצחק) מחייבת כי יהודי יהא פרי בטנה, או התגייר כהלכה וכמובן נישא כדת משה וישראל.

יש על כן להכיר במציאות לפיה בנים חילונים לעם העברי ייחשבו "רק" אדם מאב אחד, ל"יהודים".

מדינת ישראל, תהא איפוא מדינת העבריים: היינו, לבני יצחק (ולבני ישמעאל) בריבונות ישראל. אי לזאת הדת הרשמית במדינה תבוא מאליה, כי דת ישראל, יהדות היא ולא עבריות.

כל מוסלמי, הזוהה ומזדהה ומשלים עם מדינת ישראל, יוכל – אם ירצה – להיחשב ולהיקרא: עברי(ת) על כן, "עברי" יהא התואר בתעודת הזהות לכל בן יצחק וישמעאל, הרוצים לחיות יהודים כאזרחים במדינת ישראל.

נישואין אזרחיים, בית קברות חילוני וכדו', יוענקו לכל מי שירצה להיחשב "רק" בן הגזע העברי. הרוצה לשמור על היהדות, חייב להיות יהודי: קרי, להתנהג סביב ההלכה היהודית.

אריה טהורי
בת ים

עם חכם ואנשים טיפשים

איך זה אפשרי יום יום אנחנו נוכחים עד כמה נבונה ההגדרה הנ"ל ואמיתית. והמדובר בפרסומת, ביחוד זו המובאת אלינו בטלוויזיה והשפעתה מיידית וכה חזקה עד שכולנו מגיבים בהתאם.

מה יהיה? עד מתי נצטרך לחיות עם הפרסומת – למשל זו הנעשית ב"עזרת" השחקן הנודע שלנו, שכה אהבנו אותו כשהוא על הבמה, ועכשיו – איזו ירידה, איזו נפילה – ללא חן וחכמה.

"העולם" איננו "גולם". כל אחד יכול להבחין בפרסומת הנעשית בצורה חכמה, או כזו ה"מגדירה" את רמת האינטליגנציה הנמוכה ביותר בכל אחד מאיתנו או בחברתנו.

במשאל־רחוב קטן – וכל אחד יכול לשאול עשרה אנשים שהוא פוגש במקרה ברחוב – תתאחדנה הדעות בתגובה משותפת: גועל נפש. וזה רק המעט המעיד על המרובה, כי הדוגמאות רבות, לצערנו, ויכולנו ליצור רשימה ארוכה מכל השטויות ש"לקחו על עצמן" לפרסם את המוצרים.

מה הם חושבים עלינו? על כולנו? האם גם אנחנו כל כך מגעילים ולכן זה מגיע לנו?

תמר כהן
כפר סבא

שביתת האסירים הערבים

בעבר תמכתי בגישתו הליברלית של נציב שירות בתי־הסוהר רפי סויסה והשר חיים בר־לב.

לדעתי, מרבית העבריינים פשעו לא רק בגלל אשמתם גרידא אלא גם באשמת החברה. אבל, ישנם יוצאי דופן כמו רוצחו של הילד אורון ירדן. גם הוא נהנה מליברליות ללא הבחנה – וברח. לכן שמחתי על התפטרותו של סויסה.

עכשיו מתברר ("דבר" 15.4.87), כי הרוצחים ה"בטחוניים", רוצחי ילדים וזוממי השמדת ישראל נהנו מתנאים שהדעת אינה סובלת אותם כגון: קורסים להרכבת בקבוקי מולוטוב! מי יודע אם שורפי המשפחה בדרך מאלפי מנשה לא קיבלו חינוכם בבית־הסוהר הישראלי.

אני תומך בנציב החדש דוד מימון ומקווה שידיו לא ירפו לנוכח הגיבוי הזלזול שהוא עלול לסבול ממנו.

ישנם כל מיני אסירים – אלה שמעדו חד־פעמית ושיקומם הוא הכרח ואלה שהפשע הוא בדמם ואין לערב "צדיק" עם "רשע".

מ. בן־חורין
סביון

עיוות ערכים

נקל לשער מה היתה תגובת הציבור לו התגלה שגב' ורה וייצמן ופולה בן־גוריון ניהלו רומנים מן הצד. אין ספק, שהדבר היה מוגדר כבגידה ושפלות.

לעומת זאת, מתארים הרומנים שניהלו בעליהן מאחורי גבן כדבר מובן מאליו ואפילו טבעי. לדעתי, מעידה גישה זו על זלזול באשה שמקורו בעיוות ערכים יסודי בחברה בתחום מעמד המינים.

נורית תרמוד
ירושלים

לפני 60 שנה

דבר

שטרי הכסף הא"י

מוסרים שהולכת ונגמרת בלונדון הדפסת שטרי הכסף הא"י והם יופיעו בשוק הכספים הא"י במשך החדשים הקרובים. על שטרות הכסף מצוירות תמונות מקומות קדושים של העדות השונות כגון מסגד עומר, קבר רחל, מבצר הצלבנים ברמלה, מגדל דוד ועוד – תמונה אחת מאלו על כל שטר.

מהומה נגד פרופסורים

לונדון. בודפשט הוליכו הסטודנטים היהודים להחרים את הרצאותיהם של חברי משלחת הפרופסורים הרומנים העומדות להתקיים באוניברסיטה שם. ההחלטה נתקבלה בגלל התקפות האנטישמים ברומניה על היהודים.

שולח טלגרמה סמוך למיתתו

הגנרל הישיש בוטביצקי, מנושאי כליו ומעריציו של פילסודסקי, הספיק עוד רגעים לפני מותו לשלוח לפילסודסקי טלגרמה בזו הלשון: "אדוני המרשל! אני מתכבד להודיעך כי אני נאסף אל עמי."

לפני 40 שנה

נמצאו עצמות וינגייט

ניו דלהי. נודע רשמית כי נמצאו עצמותיו של מאיור־גנרל צ'ארלס אורד וינגייט. הוא ניצח כזכור על פעולות הג'ונגל בבורמה ונספה בתאונת אוירון.

טיסו נתלה

הכומר יוסף טיסו, נשיא מדינת הבובות הסלובאקית, נתלה בבראטיסלאווה לאחר שהנשיא בנש סירב לחון אותו.

פיצוץ מבצר הלגולנד

לונדון. קצין הצי הבריטי לחץ כפתור באניתו שבמימי הים הצפוני והפעיל באי הלגולנד, במרחק 14 ק"מ מאניתו, את ההתפוצצות הגדולה ביותר שנגרמה ביד אדם מאז ניסוי הפצצה האטומית בביקיני.

בין צרפתים וגרמנים

בשיאות המשטרה בפאריס פרסמה פקודה האוסרת שימוש במלה "בוש", השגורה בפי הצרפתים, ככנוי גנאי מעליב כלפי הגרמנים.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

מלחמת איראן־עירק

ישיבת הממשלה אתמול היתה, לפי הגדרת משתתפיה, משעממת מאוד, בניגוד לציפיות שיתפתח בה עימות בין המערך לליכוד. כשיצאו השרים משה קצב ומשה שחל (בתמונה) יחד לעבר העיתונאים, התגרו בהם נציגי התקשורת על השקט. אמר קצב מהליכוד לשחל ממפלגת העבודה: "לא רצינו לתקוף אתכם כדי לא להביס אתכם". שחל העביר את הכדור לחזית מלחמת איראן־עירק. "דווקא מי שבבגינגה ובמגננה לאחרונה היא איראן" אמר שחל העירקי לקצב האיראני.

עליזה ולך

לבריאות

סטן אקסטם, הנשיא העולמי של ארגון "ליונס", מגיע היום ארצה לאחר ביקור במצרים שבמהלכו נפגש עם הנשיא מובארק. בישראל ייפגש אקסטם עם נשיא המדינה חיים הרצוג. אל אקסטם השבדי תצטרף רעייתו היהודיה מריתה. ארגון "ליונס", שמרכזו העולמי בשיקאגו ארה"ב, עוסק בסיוע חברתי, בעיקר בתחומי הבריאות. בין פעולותיו עזרה לעוורים, התראה רפואית, תרומות לרכישת ציוד לבתי־חולים וכד'. כיום חברים ב"ליונס" 1.5 מיליון איש ב־158 מדינות והוא הארגון היחיד בעולם המיוצג באו"ם. בישראל חברים כ־1000 איש ב־20 מועדונים. ביום ד' תתקיים הועידה הארצית של "ליונס" ישראל בהשתתפות אקסטם, שגם יחנוך את מועדון "ליונס" בבית שאן, ויבקר בבתי־חולים, במועדוני קשישים ומועדוני נוער סמן טיפות.

לא נעים

ראש עיריית טבריה, יגאל ביבי, נמצא במצב לא נעים בימים אלה. לפני שבוע הוא נתן את מכוניתו החדשה לבנו וזה, בשובו מפסטיבל עין־גב, התהפך, נפצע קל וגרם נזק חמור למכונית. המכונית שייכת לעיריית טבריה וביבי הצעיר עשה בה שימוש אישי. ממשרד הפנים נמסר כי על־פי נוהל השימוש ברכב ברשויות מקומיות מותר השימוש רק לנהג המאושר מטעם הרשות. ביבי אמר בתגובה כי הוא משלם מכיסו האישי את הוצאות הרכב ובניגוד לראשי ערים אחרות, אין הוא מעסיק נהג אישי ובכך חוסך כסף רב לקופת העירייה. לדעתו, פעל לפי הכללים ולפי הנהלים ולא חרג מתקנות משרד הפנים. נודע כי במשרד הפנים בודקים את פרשת התאונה והתנהגותו של ראש העיר.

שמעון וייס

שואה אחרת – למעלה מ־3000 אמריקנים ממוצא ארמני צעדו בסוף השבוע בתהלוכה ברחובות ניו־יורק, לבושים בבגדיהם המסורתיים. המצעד נערך לזכר יום השנה ה־72 לטבח מליון וחצי ארמנים בידי התורכים, במלחמת העולם הראשונה.

מזמור לדוד

אורטוריה בשם "חזון דוד", פרי יצירתם של דן אלמגור ונועם שריף, תבוצע בחגיגות יום־העצמאות בחיפה כמופע אור־קולי משולב בזמר, נגינה ומחול, שיבוצע ע"י 400 משתתפים. באורטוריה יתוארו תקופות מרכזיות בחייו של דוד בן־גוריון, ובביצועה ישתתפו בין היתר השחקן יוסף ידין, הזמרת רבקה רז, ורביעית קולן. חלק מהפרשיות בחיי בן־גוריון יעלו במופע אישים שעבדו במחיצתו.

אריאלה ראובני

מועמד ראשון

ז'אן־מארי לה־פן, 58, מנהיג המפלגה הימנית־קיצונית "חזית לאומית", הודיע אמש רשמית על מועמדותו לנשיאות צרפת בבחירות שיערכו ב־1988. הוא הראשון שהכריז רשמית על מועמדותו לנשיאות, והוא עשה זאת במהלך ביקור בגאבון שבאפריקה, שם הוא מסייר במטרה לבסס את מעמדו ולהכחיש את ההאשמות התכופות בגזענות המוטחות בו. לה־פן, העומד לבקר בקרוב בישראל, הוא אחד האוהדים העיקריים לתחיית הימין הקיצוני בצרפת, ובין היתר ניהל מאבק נגד ההגירה ולחיזוק אמצעי הבטחון. הוא השתתף כבר פעמיים במאבק על הנשיאות: ב־1974 השיג רק 0.7 מהקולות, וב־1981 לא הצליח אף לגייס את 500 החתימות הדרושות.

חיזוקים

מזכירי האיגודים המקצועיים, חברי מפלגת העבודה, בחרו את סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, מאיר גת, לתפקיד יו"ר החבר של פורום זה. המזכירים ונציגי המפלגה באיגוד המקצועי דנו בתוכנית פעולה מקיפה לחיזוק מעורבותם והשפעתם בתהליך קבלת ההחלטות במפלגה בתחומי הכלכלה והחברה.

משתתפי הכינוס קראו לראשי הסתדרות המהנדסים להמשיך את שיתוף הפעולה ולהימנע מכל צעד שיגרור אחריו פרישה, דבר שיחליש את המהנדסים עצמם. כמו־כן נקרא ארגון המורים העל־יסודיים לחזור להסתדרות ולפעול במסגרתה.

לילה באופרה

במוצאי יום העצמאות ייערך במלון הילטון תל־אביב נשף האופרה השנתי. ישתתפו סולני הזמרים בארץ ואורחים מחו"ל, ביניהם רובין וייל־קסטנר, מירה זכאי, לילי פונה, גבי שדה, להקת בת־שבע 2 ורבים אחרים. את הנשף ינחה אילי גורליצקי. דמי־ההשתתפות לזוג, אגב, 250 שקל תרומה לאופרה הישראלית החדשה.

נשים לשלטון

הפמיניסטיות היו אמש למנצחות האמיתיות בבחירות הכלליות באיסלנד, לאחר שתבוסת מפלגות הקואליציה – של הימין והמרכז – הטילה את המדינה למשבר פוליטי. "אין אנו מסתפקות עוד בשתדלנות. עכשיו אנו זקוקות לסמכויות של ממש. הגיע הזמן שננהל את העניינים יחד עם גברים", אמרה סיגורדיוור בריטסמונדסדוטיר, העומדת בראש הפמיניסטיות, לאחר שמפלגת ברית־הנשים הכפילה את קולותיה לכדי 10 אחוזים. ראש הממשלה שטיינגרימור הרמנסון, המכהן בתפקיד מ־1983, הודה בתבוסה ואמר כי יתפטר ביום שלישי. מפלגת העצמאות השמרנית אמנם נשארה המפלגה הגדולה ביותר, אך נשלל ממנה הרוב בממשלה, ולשון המאזניים נותרה בידי הפמיניסטיות. מפלגת הנשים דורשת העלאה מסיבית בשכר הנשים והגדלת התקציבים לשרותים סוציאליים.

ייצוג נשי

לאחר חמישים שנה לקיומו של הטכניון, הגיעה גם שעתן של הנשים במוסד ותיק זה. נשיא הטכניון ד"ר רייס (בתמונה), מינה בימים אלה מרכזת לנושא מעמד האשה בטכניון. את התפקיד תמלא בלהה מנהיים, פרופ' מהפקולטה לתעשיה וניהול. הרעיון העומד מאחורי התפקיד הוא להעלות את מספר הבנות הלומדות בטכניון, המהוות כיום 22 אחוז בלבד, ולהגדיל את ייצוג הנשים בכל מוסדותיו, כגון בועד המנהל ועוד. נשות הטכניון מקוות שבעתיד יוכל במינויים של פרופ' מלא נשים רבות יותר, וכך יגדל גם ייצוגן בסנאט הטכניון.

יוסף מיכלסקי

מחווה

250,000 זרי פרחים יונחו על קברי חללי צה"ל ומערכות ישראל בבתי העלמין הצבאיים, ביום הזכרון הקרוב. את הפרחים יניחו אלפי חניכי תנועת הנוער העובד והלומד, שאף יחלקו זרי פרחים למשפחות השכולות. למבצע, שזכה לברכת שר הבטחון יצחק רבין, חברו במשותף האגודה הציבורית להנצחת חללי צה"ל ומרכז הנוער העובד והלומד. ארגון מגדלי הפרחים בארץ תרם את הפרחים ועלותו של המבצע, בסך 30,000 דולר, מומנה כולה מתרומות של גופים ומוסדות שונים.

עודד בר־מאיר

רפיון ארה"ב

(המשך מעמ' 7)

במהותה מאז הודיע הנשיא ג'ונסון על חמש הנקודות שלו ביוני 1967. אותם עקרונות באו לידי ביטוי בתוכנית רוג'רס משנת 1969, גולמו בהסכמי קמפ־דייויד משנת 1978 ונוסחו מחדש בהצעותיו של רייגן משנת 1982. כל הנוסחים האלה קוראים לפשרה בין ישראל לערבים, ובאף אחד אין תמיכה בהשארת המצב הטריטוריאלי שנוצר כתוצאה מהלחימה במלחמת ששת הימים על כנו.

אילו היו מנהיגי ישראל ושמעון פרס בראשם משוכנעים באמת ובתמים שהגיע הזמן למאמץ כללי מחודש להשגת השלום, היה עליהם, קודם כל, להגיע להסכם עם וושינגטון לגבי מהות ההסדר, לפני שיחתרו להבנה לגבי שיטות המשא ומתן. רק יצירת הרמוניה בין עמדות ארצות הברית וישראל בעניין תנאי השלום, טבעו, השלכותיו, ומה שתיטול על עצמה ארה"ב למענו, תבטיח את השמירה על צרכיה החיוניים של ישראל בכל משא ומתן לשלום. זאת, בין אם ייערך המו"מ בסיועה של ארצות־הברית לבדה ובין אם ינוהל בחסותן המשותפת של ארצות־הברית וברית־המועצות, כפי שנקבע בהחלטה 338 שאותה קיבלו כל ממשלות ישראל, ואושר בהסכמי קמפ־דייויד, שאותם ראה עתה הליכוד ככלי האפשרי היחיד להשגת השלום.

תכנית רייגן אינה אלא הנוסח האחרון, המעודכן והמפורט ביותר, של מדיניות ארצות־הברית, שלא השתנתה בעשרים השנים האחרונות. אם תעמוד הממשלה מאחורי התחייבותו של מי שהיה אז ראשה, שמעון פרס, בוועידת הפיסגה באלכסנדריה בספטמבר שעבר, לעשות את שנת 1987 לשנת המשא ומתן לשלום, עליה לפתוח ללא דיחוי בשיחות חשאיות עם ארה"ב על מדיניות שלום מתואמת. תכנית רייגן, מותאמת ואולי משופרת, יכולה לשמש בסיס לאסטרטגיית שלום משותפת ישראלית־אמריקאית. אין זה בלתי־מתקבל על הדעת כלל וכלל ששתי המדינות, אשר יכלו ליצור את העניין והקירבה הדרושים לצורך שיתוף פעולה בעניינים אסטרטגיים, לא יצליחו לאזור די אמון כדי לתאם את מהלכיהן המדיניים. מבצע כזה יעניק, בסופו של דבר, לישראל לא פחות בטחון, ולארה"ב, יציבות אזורית מוגברת יותר מאשר ההבנות מלאות הרזים על שיתוף־הפעולה האסטרטגי.

אך בהעדר כל סיכוי להסכם בין חלקי הממשלה הנוכחית באשר למהותו של הסדר שלום, אין טעם רב בשיחות בין ירושלים לוושינגטון על התוויית מדיניות שלום משותפת. זהו אולי ההיבט המציק ביותר של הדילמה הלאומית הנוכחית שלנו, לצפות בממשלת האחדות הלאומית, המנגנת כשתי תזמורות שהאחת מריעה במארשים צבאיים והאחרת ממתיקה בשירי אהבה, ועל שתיהן כאחת מנצחים שלושה אחוזי־שרביט, שאיש מהם אינו מכיר את התווים.

השאלה, האם שלום עם שכנינו הוא בהישג־יד, עדיין פתוחה. לבקשו הוא חובה לאומית בלתי־נמנעת. למען השגתו על כל הצדדים לקבל הכרעות גורליות. על הערבים לקבל את ישראל כחלק בלתי־נפרד מהמזרח התיכון; על ברית־המועצות לתקן את חוסר־האיזון שבמערכת יחסיה באיזור; על ארצות־הברית לפתוח ביוזמה חדשה, משמעותית, נמרצת ומתמידה; ועל ישראל להחזיר לעצמה את כושר ההחלטה, לשוב ולרכוש לעצמה את הבטחון העצמי מבית ואת האמינות מחוץ, ומעל לכל, להשליט סדר בביתה, כדי שתמשול בה ממשלה בעלת לכידות פנימית ויעדים אחידים, שמנהיגיה ידבקו בכלל שטבע ג'פרסון: "מהותה של ממשלה היא האמנות לנהוג ביושר".

(רשימה אחרונה בסדרה)

לזכור הקורבנות היהודיים

בולים

מאת אריה לינדנבאום

באוסטריה הופיע שוב בול עם שובל בעל תוכן יהודי והפעם גם ישראלי. ב־9 באפריל הופיע בול שובל חדש לזכר הקורבנות היהודים שמתו בשואה ולזכרם ניטע יער הקדושים. השובל החדש הוא למעשה תעתיק של בול ישראלי עם "דקל הדום בערבה", שהודפס בשלמותו ומהווה הציור המרכזי בשובל.

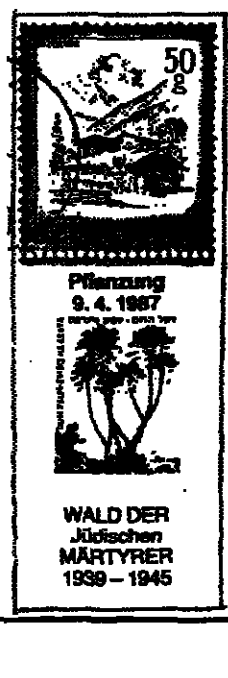

בנוסף הודפסה כתובת בנוסח: "יער יהודים שמתו על קידוש השם 1939־1945, 9.9.87".

היער ניטע לזכר 65 אלף קורבנות יהודים שנרצחו בין 1919־1945. הטקס שהתקיים ביום הופעת הבול־שובל, היה בנוכחות ראש עיריית וינה ד"ר ה. צילק. במעמד המיוחד היתה גם משלחת הקהילה היהודית בוינה.

אגב, כיוון שהבול הישראלי עם עצי דקל הדום הועתק בשלמותו, מופיעות בשובל האוסטרי גם המילים העבריות שבו. זה, איפוא, פריט נוסף שאספני יודאיקה יכללו באוספים.

בול לזכר השואה

בול חדש לזכר השואה הונפק השנה על־ידי קקל. הוא מראה קטע בגד הפסים של אסירי המחנות עם הטלאי הצהוב הידוע. בשובל – שירו של המשורר שלונסקי "נדר".

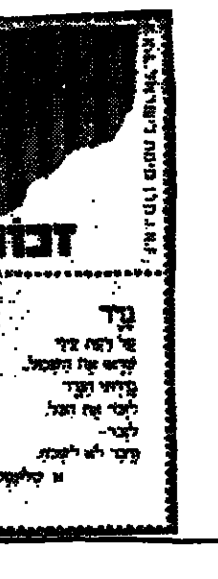

בול לאייקוקה

לי אייקוקה שנתפרסם בשנים האחרונות כמחברו של ספר המספר את קורות חייו בחברת פורד, ממנה עבר לנהל את חברת קרייזלר, הופיע זה עתה לראשונה בבול דואר והאיש בעודו בחיים.

אני מניח שפופולריות הספר היתה הסיבה להקדיש לאייקוקה לפחות שני בולים בסידרת בולי אנטיגואה וברבודה לכבוד מאה שנה לפסל החרות. אנטיגואה הנפיקה סידרה בת שישה בולים שהוקדשו לשיפוצו של פסל החרות. כל הבולים מראים תמונות וקטעי תמונות של פסל החרות, כפי שצולמו על־ידי צלמו הקבוע של הפסל, הצלם היהודי פטר ב. קפלן מניו־יורק. קפלן צילם בין השאר גם את אייקוקה כשהוא מסייר ליד הפסל ושניים מתוך שפע הצילומים של קפלן עם פסל החרות, מופיעים עתה בבולי אנטיגואה.

אייקוקה הפך לגיבור העם האמריקאי כתוצאה מהישגיו בתעשית המכוניות.

עם נעילת "חיפה 87"

"חיפה 87" ננעלה ביום ה' שעבר. הפרסים והמדליות חולקו (והציונים הגבוהים), הקונסטרוקציות פורקו והאספנים יתחילו להתכונן לתערוכה הבאה. זה הזמן להוקיר את המארגנים ואת כל אלה שלא עסקו בתצוגה ובשיפוט – כי אותם הזכרנו ברשימתנו בשבוע שעבר. אכן, המארגנים עשו מלאכה טובה, וזאת על־אף הזמן הקצר, יחסית, שעמד לרשותם.

ארבעת פעילי עמותת בולאי חיפה־הדר־כל בן הדור נסטיידר (יו"ר), השופט א. תירמן, מרדכי קרמינר וקלמן בר־איליה, לא ישנו כמה לילות אבל כדאי היה, כי התערוכה נפתחה וננעלה ללא תקלות. חלוקת מדליות הזהב ופרסי ההצטיינות בערב הנעילה היתה מסודרת ולא משעממת.

ישעיהו הנביא – בגאנה

דברי הנביא ישעיהו "וכתתו חרבותם לאיתים" מופיעים שוב בבול דואר, הפעם בבול גאנה שבאפריקה.

דואר גאנה הנפיק החודש סידרה בת 3 בולים וגיליון זיכרון, כשבכולם יונת השלום עם עלי זית בפיה ובבול אחד גם הפסוק התנכ"י של חזון ישעיהו. למעשה תורגם הפסוק גם בבול אחר, הבראה מעשה שהפכה מן החרב...

שלושת הבולים הם בסידרת "שנת השלום" העולמית וזו גם הסיבה שבשלושתם מופיעה היונה של נוח עם עלה הזית.

הועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 (להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6581 חלקה 327 רח' רב אפריים. מבוקשת הקלה 5.07% משטח המגרש והינו 55.07% במקום 50% המותרים. הקלה בקו בנין צדדי 10% והינו 2.70 מ' במקום 3.0 מ' מותרים. לפי תכנית רע/1/17.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו למתן ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. הלפרין
יו"ר הועדה לתכנון ובניה.

עיריית חיפה
מינהל הכספים
לפי החלטת מועצת העיר תושבים הזכאים להנחות, שחרורים או פטורים מתשלום הארנונה, יגישו את בקשותיהם למחלקת הגביה לא יאוחר מתאריך 30.7.87 בצירוף אישורים מתאימים. כדי להקל על הטיפול בבקשות מתבקשים הזכאים להזדרז בהגשתם.
5 אחוז הנחה למשלמים מראש בחודש אפריל
רק מי שישלם את מלוא הארנונה מראש, כפי שאושרה ע"י מועצת העיר, יזכה להנחה של 5 אחוזים.*
* ולא כפי שפורסם בטעות 7 אחוזים.
ארנונה. יש לך חלק בחיפה

הזכות לחיות, הזכות למות והבריחה מהוויכוח

מאת עידית בחמני

לא קיבלנו אותן במתנה, את הזכות לחיות והזכות למות. למעשה לא קיבלנו אותן בכלל ואין אנו, עד כמה שהדבר מתסכל, אדונים לגורלנו. מי כן? וזוהי שאלה קשה המזמינה התלבטויות רבות, תשובות מהוססות ומבוכה.

במצוקתו של הרופא הנקרע בין שבועת הרופאים לבין המתת חסד גואלת, מצוקתו של שופט הנקרא לפסוק דינו של רוצח שמניעיו הם רחמים ואהבה לנרצח.

בסוגיה זו התלבטו רופאים, סנאטורים, שופטים, אנשי דת ועיתונאים אמריקאים בפאנל מיוחד שהופק וצולם בסרטון והוקרן ביום ה' האחרון בשגרירות ארה"ב כאן.

המנחה העמיד לפני המשתתפים בדיון שורה של מצבים עמוסי בעיות רפואיות, אתיות ומוסריות, בהם נדרשים הרופא, השופט או בן־המשפחה של החולה להחליט על מתן טיפול רפואי או הפסקתו.

מה תעשה, נשאל אחד הרופאים, אם יש לך פצוע צעיר מתאונת דרכים שהפך לצמח נטול הכרה ומוטל בנזק מוחי בלתי הפיך. המשפחה מבקשת לנתקו ממכשירי ההנשמה בטענה שאין אלה חיים והוא עצמו לא היה רוצה להישאר במצב זה.

שלושת הרופאים שהשתתפו בפאנל נתנו תשובות שונות. האחד היה מכבד את הבקשה, השני לא, והשלישי היה פונה לשופט. בארה"ב בעיה כזו מקבלת אופי משפטי, כיוון שחוקת ארה"ב מבטיחה שמירה על חירות הפרט אך איננה מגדירה היכן גבולותיה של חירות זו. זה תפקידו של השופט, הנדרש כאן להחלטות קשות בתחומים עדינים.

הרב שישב בקרב המשתתפים לא היה שותף להתלבטויות. היהדות רואה בחיים ערך עליון ולכן המתת חסד וגם הפלה אינן באות בחשבון.

אבל האם במציאות הישראלית הדברים אכן ברורים כל כך? האם אין מקום לתהיות? מבחינה זו היה הדיון שנערך אחרי הסרט, בהשתתפות השופטת שולמית ולנשטיין, הסוציולוגית ד"ר יוספה שטיינר וד"ר רם ישי מההסתדרות הרפואית מאכזב למדי.

המשתתפים התמקדו דווקא בשאלת ההפלות שכבר נמצא לה פתרון חוקי ולמעשה, היום, איננה מהווה בעיה. בכל זאת התבררה עובדה חשובה הנוגעת לחוק ההפלות והעושה אותו נוח יותר למרות הצורך להתייצב בפני ועדה: אין צורך בחתימת בן־משפחה או אפוטרופוס לביצוע הפלה אצל קטינה. השופטת ולנשטיין העידה, שלו ידעה זאת הנערה מצפת שנפטרה לאחר הפלה מלאכותית, וההפלה היתה מבוצעת בבית חולים מסודר, היה נמנע מותה. ובכל זאת היא איננה מבינה כיצד בעידן הגלולה ואמצעי המניעה עדיין קיימות הפלות.

ד"ר רם ישי, במלל ארוך ומתמי, התעמק בשאלה הפילוסופית מתי מתחילים חייו של עובר וד"ר שטיינר ניסתה לבנות תיזה פרובוקטיבית לפיה חייו של הפרט אינם ערך עליון לעצמם אלא רק כשמירת המשכיות החברה.

התיאוריות יכלו להיות מעניינות לו היתה להן איזו שהיא נגיעה במציאות. על המתת חסד איש לא דיבר, כאילו אין הבעיה קיימת בארץ, כאילו העקרון המקודש של חיים כערך עליון הוא אקסיומה שאיננה משאירה מקום לערעור וספקות.

האם בארצנו עתירת תאונות הדרכים, המלחמות והפיגועים החבלניים, אין פצועים המבלים את שארית חייהם כ"צמחים" חשוכי מרפא שרופא מצבם הפסיבי גורמים להרס משפחות? נשים נשואות חסרות בעל, ילדים שאביהם איננו אב, האם אין להם הזכות לשיקום חיים חדשים?

האם כל חולי הסרטן שהגיעו למצב טרמינלי, אכן רוצים להמשיך ולחיות כאשר ברור שהמוות קרוב? כאשר החיים מלווים ביסורים וכאבים ללא נשוא? האם כל החולים הזקנים והעיוורים נצמדים בתשוקה עיקשת לחיים? ואולי יש הנושאים נפשם למוות ורק מחכים שיגיע? ההחלטה להתאבד היא קשה ולא לכל אחד יש האומץ לבצע את מותו במו ידיו. הזעקה לעזרה קיימת גם אם היא נאמרת בלחישה, גם אם היא נוגדת עקרונות דתיים, מוסריים ואתיים.

חוק ההפלות מעניק לנו יתרון לעומת ארה"ב שעדיין מתחבטת בבעיה, מדוע לא יהיה מצבנו טוב יותר גם בענין של המתות חסד?

הגיע הזמן לתת את הדעת לסוגיה רגישה זו, גם אם מציאת פתרון תהיה מלווה בהתלבטויות רבות. צריך להתחיל את המסע הזה.

גבירתי המזכ"לית

אנקה פוקס נבחרה לעמוד בראש המפלגה הסוציאל־דמוקרטית בגרמניה המערבית, לראשונה בתולדות מפלגה זו שבשנה הבאה ימלאו לה 125. תפקידה אינו קל: עליה להנהיג את מפלגתה לקראת חזרה אל השלטון בבון, משימה שיהיה עליה לעמול לקראתה שנים רבות לאחר כשלונה של המפלגה בהסן, לאחרונה

מאת שלמה שפיר

הנשים במפלגה הסוציאל־דמוקרטית המערב־גרמנית רחוקות עדיין מאוד מ"ייצוג פריטטי" במוסדות העליונים והתהליך יארך בוודאי עוד כמה עשורים. בקנאה הן צופות צפונה לארצות סקנדינוויה, שבהן אחוז הנשים במפלגה ובסיעות הפרלמנטריות שלה גדול הרבה יותר: לשיא הגיעה נורווגיה, שבממשלת המיעוט הסוציאל־דמוקרטית שלה בראשות גרו הרלם ברונדטלאנד מכהנות, כולל ראש הממשלה, שמונה נשים מתוך 18 חברי קבינט. אולם באחרונה נפלה במרכז המפלגה בבון החלטה חשובה: בפעם הראשונה בתולדות המפלגה, שבשנה הבאה ימלאו 125 שנה לייסודה על־ידי פרדיננד לסל היהודי (1863), נבחרה אשה כמזכ"לית.

הוועידה המיוחדת המתכנסת ב־14 ביוני עוד צריכה לאשר את המינוי, יחד עם בחירתם של הנס־יוכן פוגל ליורשו של וילי בראנדט ואוסקר לאפונטיין כאחד מסגני היו"ר בצידו של יוהאנס ראו, ידידה הוותיק של ישראל, שגם הוא משמש כסגן יו"ר. אך זהו ענין פורמלי בלבד.

אנקה פוקס, המזכ"לית החדשה שבקרוב ימלאו לה 50, גדלה בבית סוציאל־דמוקרטי ותיק בהמבורג. אביה, פאול נוורמן, כיהן בשעתו כראש העיר־המדינה המבורג שבצפון: אחרי סיום לימודי המשפטים היא עלתה עד מהרה לתפקיד של חברת ההנהגה של איגוד עובדי המתכת, גדול האיגודים המקצועיים הארציים בעולם הדמוקרטי. במסגרת תפקיד זה אף ביקרה בארץ ב־1976. לאחר מכן כיהנה כחברת פרלמנט וסגן שרת העבודה בממשלתו של הלמוט שמידט ובשלבה האחרון של הקואליציה הסוציאל־ליברלית – כשרת הנוער, המשפחה והבריאות.

למרות העיסוק הרב בזירה הפוליטית משתדלת אנקה פוקס להוסיף ולהקדיש זמן מסוים לילדיה. כל בוקר היא סועדת את ארוחת הבוקר עם בתה המתכוננת לבחינת בגרות; עם בנה המשרת בהמבורג שירות אזרחי במקום שירות צבאי בבונדסוור היא עומדת בקשר טלפוני הדוק. הספרים האהובים עליה – אלה של זיגפריד לנץ (המוכר גם אצלנו) ואובה ג'ונסון. יש זמן גם לביקור באופרה בבון ובתערוכות חדשות במוזיאונים בקלן.

החברה פוקס נמנית עם החוג הימני־מרכזי של "המתונים" במפלגה ועד היום היא מתגאה במורשת ממשלתו של הלמוט שמידט, גם הוא איש המבורג. אולם, לעומת גישה שמרנית יותר בנושאים ממלכתיים היא רואה עצמה כנציגה מובהקת של השמאל בזירת המדיניות הכלכלית הסוציאליסטית, ובניגוד למפלגת העבודה בארץ, שבה מאפיל כיום העימות בין יונים וניצים־פחות (כל באמר ניצים) על כל נושא אחר, זה עדיין תחום חשוב בשביל הסוציאל־דמוקרטים הגרמנים.

מכל מקום – למזכ"לית החדשה צפוי תפקיד קשה בשנים הקרובות. אחרי הבחירות הכלליות האחרונות וכשלון הסוציאל־דמוקרטים יחד עם הירוקים בהתמודדות במדינת הסן, השיבה לשלטון בבון נראה כיעד שהמפלגה תצטרך לעמול לקראתו עוד שנים רבות.

תסמונת מת"ם

איך תבטיח את עצמך מפני מצב שבו תישאר בלי המוצר ובלי כספך במקרה הביש שבו פשטה את הרגל החברה שממנה קנית את הסחורה

מאת מרתה מייזלס

מחלה חדשה בישראל מכה בצרכנים. אפשר לתאר אותה כ"תסמונת מת"ם" או "תסמונת קלאריך", והיא תוקפת בחריפות את הצרכנים, דוגמת אלה שהפסידו כספם בנפילת רשת חנויות מת"ם בדצמבר האחרון או בנפילת חברת הבניה קלאריך לפני שנה.

הסימפטום הבולט ביותר הוא פוביה בכל הקשור לתשלום מקדמה בעד סחורה או שירותים כלשהם שיסופקו בעתיד. אנשים אלו "נכוו" פעם אחת, איבדו עשרות ומאות אלפי שקלים.

אך ככל שיותר אנשים יידבקו במחלה זו, השוק הישראלי יהיה בריא יותר. מובן שאינני מאחלת לאף אחד להיכוות, אך אני מקוה שצרכנים ילמדו מנסיונם המר של אחרים ויסרבו לשלם מראש, או – שידאגו לקבלת ערבויות מתאימות.

מה קרה במת"ם? מת"ם היתה רשת השייכת לתנועת המושבים, אך פתחה שעריה לפני ציבור העובדים הרחב, במיוחד דרך ועדי העובדים. לרשת היו סניפים בתל אביב, בירושלים, בחיפה, בבאר שבע ובקרית גת. היא הציעה סחורות במחירים מפתים ובתשלומים נוחים. מת"ם היתה יכולה להיות עסק בריא, כך טען המפרק הזמני שלה. נפילתה נגרמה מכך, שהזרימה כספים לגופים בעייתיים אחרים של תנועת המושבים.

בעת סגירת דלתות מת"ם נשארו 1500 צרכנים בלי הסחורה ששילמו בעדה תמורה מלאה, או חלקית. הם עדיין מחכים וחלקם גם עדיין משלמים וממשיכים לשלם בעד סחורה שהם עלולים לא לקבל לעולם. כיצד יתכן הדבר?

שיטה נפוצה בארץ לרכישה היא תשלום בצ'קים דחויים וקבלת הסחורה עם תום התשלומים, או כאשר שולמו רק חלקם. יש צרכנים הבוחרים לשלם במזומן ולקבל את ההנחה. שיטת התשלומים מראש מקובלת במיוחד לגבי מקררים, יותר מ־600 מצרכני מת"ם שנשארו בלי הסחורה המוזמנת חיכו לקבלת מקררים.

רק אחד מ־1500 צרכני מת"ם הנפגעים רשם על ההמחאה "לא סחיר". זה אומר שבלתי אפשרי להעביר את הצ'ק לגוף שלישי כמו סיטונאים, בנקים וכו'. אם לא נרשמו המלים "לא סחיר" על הצ'ק, אפשר יהיה להעבירו הלאה, דבר הנהוג בחוגי הסוחרים בארץ. עם הגיע תאריך פרעונו של צ'ק רגיל, יכול מחזיק הצ'ק לפרוע, בין שנותן הצ'ק קיבל את הסחורה או לא, וגם במקרה שהספק פשט את הרגל. נותן הצ'ק יכול לבטל אותו בבנק שלו, אך הדבר גורם רק לדחיית פרעונו. מחזיק הצ'ק, אותו גורם שלישי שקיבל את הצ'ק שעליו לא נרשמו מלות הקסם "לא סחיר", יכול לפנות להוצאה לפועל ולדרוש פרעון הצ'ק. אחרי הכל, הוא קיבל את הצ'ק תמורת אספקת שירותים או מוצרים.

מדוע אין הגנה נגד מצב שבו הצרכן נשאר בלי כספו ובלי הסחורה ששילם בעדה? ישנו סעיף בחוק הגנת הצרכן התשמ"א 1981 בהקשר ל"מקדמות וערבות" (סעיף 13). "השר (המסחר והתעשיה) רשאי לקבוע בצו עסקאות שבהן לא יהא רשאי העוסק לקבל מקדמה מצרכן בשיעור העולה על זה שנקבע בצו, אלא בתנאים מסויימים שנקבעו בצו, או אם נתן לצרכן ערובה כפי שנקבע בצו".

הצרה היא שמשרד המסחר והתעשיה אינו מיישם צו זה, למרות לחצים מצד ארגוני הצרכנים. בהעדר הגנה חוקית לצרכן, שאלתי את שני היועצים המשפטיים של הגופים המרכזיים להגנת הצרכן – הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות והמועצה הישראלית לצרכנות (הסמוכה אל משרד המסחר והתעשיה), איך על הצרכן לנהוג עד שתסופק לו הגנה חוקית כנגד הישנות מקרים כמו מת"ם? עצת שני עורכי הדין היתה דומה, אך לא זהה, והזכירה לי את חכמת הדת היהודית כאשר נשאלת אותה השאלה שני רבנים שונים:

דני ארנסט מהמועצה הישראלית לצרכנות, נקט את העמדה היותר אגרסיבית מהשניים – אולי מפני שהמועצה מעורבת יותר בנושא קורבנות מת"ם. לאחר הנפילה פתחה המועצה מרכז מידע. 1150 צרכנים מתוך 1500 "נפגעי מת"ם" נתנו למועצה יפוי כח נוטריוני לפעול בשמם.

בזמן כתיבת מאמר זה נתונה המועצה במו"מ עם המפרק הזמני של מת"ם ותנועת המושבים, לטובת הצרכנים. בינתיים, השיג ארנסט צו מבית הדין המחוזי בתל אביב האוסר על המפרק לפרוע המחאות של צרכנים אשר עדיין לא סופקה להם הסחורה המוזמנת. צו זה לא מנע את בעיית ההמחאות שהועברו לגוף שלישי, או ההמחאות הנמצאות בידי שני הבנקים המנהלים את חשבונות מת"ם. לדעת עורך הדין, על הבנקים להקפיא את פדיון ההמחאות כיוון שהם ידעו על הקשיים הכספיים של החברה.

עו"ד ארנסט היה רוצה לראות את הצרכנים הישראלים לוחצים לשינוי נורמות יחסי מוכר־קונה. הוא מציע לצרכן לשלם לא יותר מחמישה עד עשרה אחוזים ממחיר המוצר בעת ההזמנה והשאר רק בזמן מסירת המוצר. "כל זמן שאתה מחזיק את רוב הכסף, אתה הבוס", הוא אומר. "אם המוכרים אינם מוכנים למכור בתנאים אלו, אפשר להציע המחאה בנקאית, או מזומן בעת המסירה. אם המוכר לא מסכים גם לצורה זו של תשלום – יש לחפש סוחר אחר שיסכים (אתייחס מאוחר יותר לתגובות הסוחרים על הבעיה).

לצרכנים המרגישים שעליהם לשלם את הסכום לפני קבלת הסחורה – לפעמים כיוון שזו הדרך היחידה להשיג מוצר מסויים – יש לארנסט עצה. הצורה האידיאלית היא לקבל מהמוכר ערבות בנקאית, אם כי הסוחרים והמשווקים בארץ אינם ערוכים לכך. שיטה חלופית, אם כי פחות בטוחה, היא לדרוש "ערבות אישית" של הסוחר, עם מספר תעודת זהות וכתובת אישית, ולא מהחברה שאותה מייצג הסוחר, שהיא בדרך כלל "בערבון מוגבל". במקרה שהסוחר או החברה מתמוטטים, ואין להם כסף אישי, הדבר לא יעזור לרוכש.

אם, בהתאם למציאות היום, הקונה נותן בכל זאת צ'קים דחויים, יש להבטיח שהם לא ניתנים להעברה, מדגיש ארנסט. השיטה הפשוטה ביותר היא לרשום על גבי ההמחאה "לא־סחיר". דרך חלופית היא למחוק את המלה "לפקודת", ולכתוב את המלה "בלבד" אחרי שם המוטב. בצורה זו נמנע את העברת הצ'ק לגוף שלישי.

כדי להבטיח את מניעת ההעברה, אפשר גם לסמן את ההמחאה בשני קווים, מה שידוע כ"קרוסד צ'ק", המורה על כך שזה רק לצרכי הפקדה בחשבון המוטב ולא לפדיון במזומן.

ארנסט מזהיר שציון המלים "למוטב בלבד", אין לו משמעות חוקית. הוא מדגיש שההגנה הטובה ביותר היא הנוסחה של "לא סחיר".

פרופסור סיני דויטש, מרשות הגנת הצרכן בהסתדרות, מאיץ גם הוא בצרכן לסמן את ההמחאה כבלתי סחירה – אך מציע להשתמש רק בנוסחה אחת ולא בשתיהן יחד. הוא מציע תשלום מראש של עד עשרים אחוזים. שארית הסכום תשולם יום־יומיים לפני זמן המסירה. גישתו של פרופסור דויטש מותאמת יותר למציאות בשוק מאשר גישתו האוטופית של ארנסט.

זה כמה שנים מנסה דויטש לעשות נפשות לצורה מיוחדת של המחאה, הנקראת "צ'ק צרכני", בעל סחירות מוגבלת. מקבל המחאה כזו יכול להעבירה לגוף שלישי, אך בעל ההמחאה יכול לבטלה בבנק במקרה של אי־קבלת הסחורה או נפילת המשווק. צ'ק זה יהיה יותר מקובל אצל הסוחרים מאשר צ'ק בלתי סחיר, אם כל ציבור הצרכנים יתחיל להשתמש בהמחאה בלתי־סחירה, יצטרכו הסוחרים והחברות לעשות רוויזיה בדרכי המסחר שלהם.

דויטש מציין ששימוש בכרטיסי אשראי למטרת תשלומים חדשים, בטוח יותר לצרכן מאשר השימוש בצ'קים דחויים. לפי תקנת כרטיסי האשראי משנת 1986, כל תשלום למועד מאוחר יותר מ־35 ימים, דינו כדין התשלום המקורי, ואפשר לבטלו אם לא סופקה הסחורה בזמן המובטח, או אם נפלה החברה.

השיעור שנלמד מנפילת מת"ם וקלאריך, אומר דויטש, הוא שאין זה דבר מעשי לשפוט את אמינותה של חברה כלכלית כלשהיא. אפילו הגדולה יכולה ליפול".

לאורה של עצה זו, במיוחד זו המייעצת לשלם חמישה עד עשרה אחוזים מערך הרכישה כמקדמה, ואת השאר עם קבלת המוצר – עשיתי מחקר קטן משלי, כדי לראות האם אפשר לממש זאת בשטח. כמה מהסוחרים צחקו בפני; אחרים קיבלו את הרעיון.

לאחר מחשבה מרובה, החלטתי לא לציין שמות של חברות וסוחרים במאמר זה – לא של הדוחים את ההצעה ולא של אלה שקיבלו אותה – כדי למנוע את הרושם של העדפה או המלצה על חברה זו או אחרת.

הגדולים והוותיקים בשוק מבין הנשאלים היו אלה שתמכו פחות בתשלום מקדמה קטנה ותשלום עיקרי עם קבלת הסחורה. חברות אלו נמצאות בעמדת כוח כיוון שבצדק או שלא בצדק, הציבור נוטה לבטוח יותר בחברות גדולות וותיקות שיוכלו לספק את הסחורה בזמן או באיחור מועט...

הסוחרים שהביעו נכונות לקבל הפקדה קטנה ואת רוב התשלום עם המסירה, היו בדרך כלל חדשים, צעירים או בעלי רוח תחרות חזקה. סוחר תל־אביבי אחד מבטיח אספקה תוך 24 שעות של כל מכשיר הנמצא במחסניו, וטוען גם שמחיריו נמוכים. אחת מרשתות החנויות במישור החוף טוענת שהיא מוכנה לספק לכל צרכן ערבות צמודה לדולר, תמורת אחוז וחצי מערך הרכישה. אותה הרשת גם נכונה, אם כי איננה מתלהבת מכך, לקבל את רעיון התשלום בעת מסירת הסחורה.

בצד השני של קשת התשובות מצויה תגובתו של מנהל מכירות לשעבר של חברה גדולה, הסבור, שגביית התשלום העיקרי על־ידי מוסרי הסחורה – הסבלים, בדרך כלל – איננה מעשית בגלל התהליך המסובך הכרוך בכך. "איננו יכולים לשלוח משאית ברינקס עם כל משלוח", הוא מסביר. לדעתו, הרעיון נדון לכשלון גם משום שעלולים להיווצר ויכוחים על פתח הבית באשר לטיבו של המקבל. "מה יעשה אז איש המשלוח – ייקח את הסחורה בחזרה?"

מנהל שיווק נוסף בחברה יצרנית גדולה מציע לאגודת הסוחרים להקים קרן שתבטיח ערבות כלכלית לכספי המקדמות ששולמו על־ידי הצרכנים. הוא מאמין שהמסורת המקומית של תשלום מראש מושרשת עמוק מדי בכלכלה הישראלית מכדי שניתן יהיה לשנות אותה בקלות.

הגנת כספי הצרכנים היא זכות בסיסית מכדי להשאירה לפעולה התנדבותית של הקהילה המסחרית. התשובה צריכה לבוא ממשרד המסחר והתעשיה. עליו להפעיל את סעיף 13 לחוק הגנת הצרכן, האומר שקבלת תשלום מוקדם בלי נתינת ערבות מספקת לכספו של הצרכן איננה חוקית.

ספר לילד

אח ואחות והשואה

מאת מאיר בראלי

"בעקבות הלהבות" מאת דבורה עומר הוא אחד הספרים שבזכותם יצא לה שם בקרב קוראיה הצעירים. היא נוגעת בגורל היהודי, השואה, בסיפור מעניין מאוד. הגיבור הוא יהודה ורכנר, נער יהודי יתום מווינה, שעלה לארץ זמן קצר לפני המלחמה והבטיח לאחותו שיקח אותה אליו, אבל המלחמה התערבה לרעתם. הוא היה לחייל והגיע לאירופה ושם מצא את אחותו, שהגיעה כיתום, בבגור. אך שוב אבד לו הקשר עימה לאחר שנתפסה בידי הגרמנים, והוא מצאה שנית, הפעם בירושלים. זהו סיפור על חיי צעירים יהודים בצבא הבריטי בימי המלחמה, אשר בו יש לגיבור יהודי בהשואה החברי – החיפוש אחרי האחות. מופיע בספר גם משה, חייל בונגר יהודה הבר קיבוץ, שהוא בוודאי אביה של המחברת, משה מוסינזון בקיבוץ נען. היסודות האוטוביוגרפיים קיימים ברבים בספריה של דבורה עומר, ומוסיפים להם לא מעט.

המיגע על הספר הוא, שלא עבר עריכה. נראה שהמו"ל (הוצאת כפרים יוסף שרברק בע"מ) חושב שעריכה תפגע בכבודה של סופרת חשובה ומצד שני למה לו עריכה, ספריה של דבורה עומר יימכרו בין כה וכה. הוא לא צודק ודווקא דבורה עומר עצמה חייבת לתבוע במפגיע שספריה יופיעו בעברית טובה, [illegible] לצברים (כמעט ו... וכנראה ש..., מבנה משפט לא עברי וכיוצא באלה). עין של עורך היתה עוזרת גם לתוכן. למשל, מותו של עוזי, חברו הטוב של יהודה, לא הובלט די הצורך. במקום אחר מופיע שם של אדם שלא הוזכר לפני כן ולא ברור מניין הוא צץ.

הסרבול זה בולט מאוד דווקא על הרקע של ספר טוב כל כך. הספר הוא לא רק מעניין. יש לו גם ערך חינוכי רב, בהיותו ספר המעלה את הפרובלמטיקה היהודית, ואת גורלם של יהודים במסגרת הצבא הבריטי, במלחמת העולם השניה. קל מאוד היה לגלוש לרגשנות־יתר בספר זה ולזכותה של המחברת ייאמר שהיא שמרה על חוש מידה מכל הבחינות.

אכן, לא יתכן כלל שלא יהיה "סוף טוב" לספר כזה, בכך שהאח יצליח להציל מתוך הלהבות את אחותו, אבל שולם גם המס לאמת ההיסטורית – את חברתו, הלנה, לא מצא יהודה כלל. היא אחת משש המיליונים.

איננו יודע אם בחרה דבורה עומר בגיבור ממוצא וינאי בעקבות ביקור באיי יוון או מפני שנער כזה באמת שירת עם אביה בצבא הבריטי; מכל מקום, הבחירה מוצלחת ותרמה אף היא לסיפור המעשה. אנו עוברים עם יהודה ורכנר בכל גלגולי שירותו, שמחים איתו בהצלחותיו ומצטערים איתו בצרותיו. מה עוד נרצה מספר טוב?

צבע בטבע

החברה להגנת הטבע תציג בבית ציוני אמריקה, החל מיום העצמאות, תערוכה מיוחדת של צילומים בטבע, לזכרה של הצלמת גייל רובין ז"ל.

בתערוכה יוצגו כ־60 צילומים שנבחרו מתוך אלפי צילומי טבע מכל רחבי הארץ, במסגרת תחרות של צילום בטבע שקיימה החברה. ועדת שיפוט (בה מיטב צלמי הטבע והאמנות בארץ (ביניהם יוסי אשבול, אליאן ועוד) תכריז ביום פתיחת התערוכה על הצילומים הזוכים במקומות הראשונים. התמונות מציגות נופים, בעלי חיים, צמחים, ועוד.

התערוכה בבית ציוני אמריקה תהיה פתוחה לקהל הרחב עד ה־13.5.87 ולאחר מכן תנדוד בכל רחבי הארץ.

קיץ של זברות

מן הפסים לא נוכל, כנראה, להימלט הקיץ

מאת ורדה צימרמן

מקס פקטור

גלי

שילובי הצבעים המהממים שיצר שוקי לה ל"גלי" בעבר, מפנים את מקומם הקיץ לקולקציה סולידית ורגועה יותר. "מתפרעים" רק בפסים: כחול־לבן, חרדל־לבן בקבוצת המלחים; בז'־צהוב, טורקיז־סגול, שחור־לבן בקבוצת "מנטוריאול"; פסי לבן עם גוני הפסטל עדינים; וכן פסים ברוחב משתנה, בצבעוניות שונה בחלקי הבגד (שרוול אחד אדום־לבן, שרוול שני צהוב־לבן וכד') ושילובי פסים של רוחב ואורך. לצד אלה – בגדי ג'ינס כותנה משופשף, הדפסי פורטרטים וחולצות־פולו צבעוניות. רוכסנים במקום כפתורים. מיני צר מול ארוך ורחב, מכנסי גרב ומכנסי ברמודה, טוניקות מול חולצות קצרצרות. קיץ ישראלי מפוספס.

טופר

גם ל"טופר" עיצב צביקה בר קבוצת מלחים מפוספסת בכחול־אדום־לבן; פסים עם מצפן ופסים עם אותיות רומיות. לצידם של המפוספסים – הדפסי מכוניות, מספרים, מפתחות וכיוב' וכן הדפסים גיאומטריים ואותיות רוסיות. סגנון הבגדים ספורטיבי, חושפני. עליה: מכנסונים, מכנסי ברמודה, גופיות, חולצות כותונת, סרבלים מטריקו. כותנה וג'ינס הרבה רוכסנים.

אגב, לצד הביגוד מתפשטת "טופר" גם לאבזרים הנילווים: משקפי שמש, עגילים, מחרוזות, צמידים וגם שעונים.

אוברזון

"הגימיק", כרגיל, עורר עניין: פיסת בד א־להיסרון המוחזקת בקליפס. אבל, למעשה, טוען אוברזון, בגד הים הקיץ הוא שמרני וסגור – יחסית. ואכן, מלבד המיניקיני נמצא בקולקציה החדשה הרבה בגדי ים שלמים, קו ירך נמוך יחסית לשנים הקודמות והצאיות. ורק כמה חידושים בגזרות: משולשי צד המחוברים בין גב וחזית, רצועות "איטוריות" בגב בגד הים השלם או בצד הביקיני. מחשוף גב נקשר במותן, מחשוף שנות החמישים משולש, המגלה כתפיים. וכל אלה בצבעים עזים, בפסים, בהדפסי ג'ונגל, בפרחים, עם דובדבנים. ובכסף וברונזה מבהיקים.

"אר"

סריגים לקיץ. "אר" – אותיות ראשונות בשמותיהן של אורית (קמינר) ורינה (אלדון). קולקציה קטנה, סריגי כותנה לנשים וגם לגברים. מערכות דו־חלקיות בקו נקי ומרוחק מן הגוף. הפסים שולטים גם בסריגים. לבן עם אפור, חום־מוקה, ורוד, ירוק וכחול. המחירים: מערכת לנשים כ־375 ש"ח, סריג לגבר – כ־250 ש"ח.

"נאות"

במפעל "נאות" עושים הקיץ מאמץ לשוות לסנדלי הבריאות מראה אופנתי וצבעוני, לילדים, לנוער ולמבוגרים. הגפה עשויה מעור טבעי, הרפידה רפלקסולוגית משעם טבעי מצופה בעור. בכמה דוגמים יש ברפידה נקודות מסאג' והאימומים נחלקים לשניים: לבעלי כף רגל צרה ולבעלי כף רגל רחבה. חמישה צבעים יש לסנדלים התנ"כיים המוכרים ולסנדלי־אצבע חדשים וכן אבזמי פלסטיק ושילובי צבעים מעניינים לילדים. המחירים: למבוגרים (ממידה 36) אחיד – 64 ש"ח ולילדים (ממידה 27) מ־53 עד 59 ש"ח.

מישל פיאג'ה

חצי ישראלי, חצי צרפתי. שבועיים בחודש בפאריס ושבועיים בישראל. בפאריס הוא מעצב וגוזר ומוכר בישראל. ולקיץ זה – בעיקר שמלות שיפון אווריריות, מערכות מכותנה וחליפות ספארי מפשתן.

מקס פקטור

"זריחה איסלקית" לשמש הישראלית. איפור. "מקס פקטור". צבעים קרים לזום הקיץ המזרח־תיכוני: ירוק, כחול וזהב לאיפור העין יחד עם כחול בירוק או בחול, ומעט חמימות לשפתיים וללחיים עם גוני ברונזה, חום־סיינה ודובדבן.

"אר"

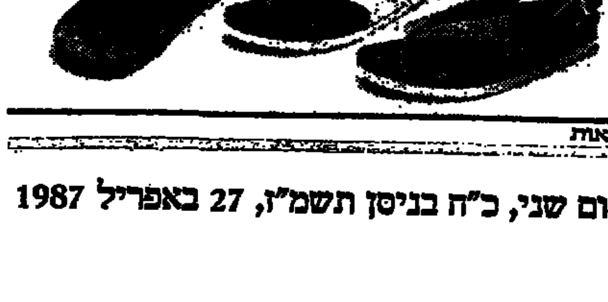
נאות

מישל פיאג'ה

גלי

טופר

אוברזון

עשרת הימים שזעזעו את בני הקיבוץ

בני קיבוצים בטקס זכרון ליד שרידי הבונקר של מרדכי אנילביץ' בוורשה

מאת שמעון וייס

אומר היום פלג ניאגו, בן 17, מאפיקים: „אני כמעט בטוח שאני לא ארד מהארץ". פלג הוא אחד מבין יותר מ־300 בני קיבוצים, שביקרו בתחילת החודש בשרידי מחנות הריכוז והגיטאות בפולין, והוא אינו היחיד מביניהם המשוכנע היום במה שלא היה משוכנע לפני אותו ביקור. רבים בהם מעידים היום, כי הם חוזרו מפולין ציונים טובים יותר ואזרחים טובים יותר של מדינת היהודים. אולי אינם מסוגלים לתפוס בדיוק, גם עכשיו, מה אירע שם לפני ארבעים שנה, אבל הביקור הזה הותיר בהם רישום עמוק. בעברית צברית היינו אומרים: „הוא עשה להם משהו". לא היתה זו המשלחת הישראלית הראשונה, שיצאה לביקור בשרידי השואה. היא גם לא תהיה מן הסתם המשלחת הישראלית האחרונה. אבל היתה זו משלחת הנוער הגדולה ביותר, שיצאה אי־פעם מישראל לפולין וביקרה במחנות הריכוז, בגיטאות ובשרידי הקהילה היהודית הגדולה שהושמדה בידי הנאצים ועוזריהם.

350 בני נוער בגיל תיכון, שנה עד שנתיים לפני השירות הצבאי, כולם מקיבוצי התק"ם והקבה"א, מלווים במורות ומורים וכמה מניצולי השואה, עשו בפולין עשרה ימים כאורחי אגודת „יאנוש קורצ'אק". לא היה זה ביקור גומלין לביקורה של משלחת הצעירים הפולנית, חברי האגודה לזכרו של המחנך היהודי הדגול, שהיתה בארץ לפני מספר חודשים, אבל הקשרים ההדוקים שנוצרו אז בין האורחים לבין מארחיהם [illegible] כצנלסון" בקיבוץ לוחמי־הגיטאות הביאו את התשתית לביקורם של הצעירים מישראל.

אם יש שוני וייחוד בביקורה האחרון של משלחת בני הקיבוצים בפולין, הרי הוא לא רק בגודלה, אלא גם בעובדה ששלטונות פולין הרשמיים שוב אינם מתעלמים מביקור כזה. ההיפך הוא הנכון. לדברי ראש משלחת התק"ם, ישראל לוין מיגור, הפולנים יצאו ממש מגדרם כדי לסייע לישראלים ולהעניק להם תחושת בטחון והרגשה שהביקור נערך בהסכמת השלטון הקומוניסטי, אם גם לא בעידודו הרשמי. אמנם, אומרת סמדר סיני, מורה ב„בית ירח" וחברת קיבוץ עין־גב, זה לא עשה את הפולנים המבוגרים טובים יותר בעיניה ונעימים יותר. „לגבי, הגרמנים והפולנים הם היינו הך ואני מאשימה את אלה כמו את אלה", היא אומרת.

על כל משתתפי הביקור ששוחחנו עימם מקובל, שהביקור בשרידי מחנה ההשמדה מיידנק היה הרגע הקשה ביותר במסע אל העבר. ערימות השיער והבגדים, שרידי המשקפיים, הנעליים ואפילו המראה הכללי של המחנה, שכמעט לא השתנה מאז, הותירו צלקת עמוקה בליבו של כל אחד מאנשי המשלחת. כמעט לא היה מבין הצעירים שלא בכה למראה הערימות הגדולות, המשרפות ושאר חלקי המחנה. נערה אחת הביטה בערימות ואמרה: „חסרים לי כאן רק האנשים שלבשו את כל זה".

„המדהים מכול", אומר פלג מאפיקים, „זה הגודל. הייתי המום מזה. דבר כזה לא לומדים בבית־הספר ולא רואים בסרטים. צריך לראות ים של שערות, מברשות שיניים ובגדים כדי להבין. אתה בא לבירקנאו ואושוויץ ורואה את המרחבים הפרושים שם. זו היתה ממש עיר של מוות. זה מפחיד לראות את הכול היום ולחשוב מה היה אז".

שעה שסבבו הצעירים הישראלים ומלוויהם במיידנק ובאושוויץ, הגיעו לשם קבוצות תלמידים פולנים ששיחקו, צחקו ובילו כאילו שרויים הם בחיק הטבע. הפולנים הצעירים התקשו להבין, מדוע בני גילם הישראלים עומדים ובוכים. הצעירים הישראלים, לעומתם, התקשו להבין את התנהגותם של הפולנים. „זה קומם אותנו מאוד", אומר פלג ניאגו, „אנחנו עומדים ובוכים והם עושים מכל העניין טיול שנתי נחמד. אתה רואה עד כמה זה חשוב להם באמת... רק הערות תקיפות של הישראלים ומוריהם [illegible]

אחרי הביקורים במיידנק ובאושוויץ ערכה הקבוצה הישראלית שיחות נפש עמוק לתוך הלילה. רבים־רבים מהם התבטאו ולא חששו לחשוף את המתחולל בנפשם, לפעמים בגילוי־לב מדהים לגבי בני קיבוץ. „בשום אופן אני לא יכול להבין, איך המוח האנושי המציא דברים כאלה", אמר אחד החבר'ה. אחר אמר: „עכשיו, סוף־סוף, אני רואה מה באמת קרה אז. אני לא מבין, אבל אני יודע יותר. להבין ממש אי־אפשר גם היום. היום אני מבין לפחות, מדוע הם לא הצליחו לברוח מתאי הגאזים".

פלג ניאגו מספר שהוא ורבים מחבריו הזדעזעו בעיקר מן העובדה, שמרבית המחנות נבנו ליד יישובים הומים ובכל־זאת היה, ויש היום, לתושביהם החוצפה לומר שלא ידעו מה התרחש מאחורי הגדרות. „אתה דורך בכל מקום על גבעות אפר של אנשים, והתושבים באזור אומרים שהם לא ידעו... איך זה יכול להיות בכלל?" – הוא שואל.

לגבי ישראל לוין היה הביקור בפולין בבחינת חזרה לילדות. את ליל הסדר ערכה משלחת התק"ם בוורשה, לא הרחק מהמקום שבו ערך לוין עם בני משפחתו את הסדר האחרון שלו בגולה לפני 45 שנים. „אי־אפשר שלא להתרגש", הוא אומר בפשטות. כששוטט עם החניכים הצעירים ברחובות ורשה, הכיר אתרים רבים שהעלו בו זכרונות ילדות. כמה מן האתרים כמעט ולא השתנו מאז, הוא אומר.

בביתה של סמדר סיני לא דיברו בילדותה על השואה, אבל כל השנים התעניינה, ביוזמתה היא, במה שאירע אז ומדוע. „רק עכשיו, בפעם הראשונה", היא אומרת בשובה, „הצלחתי לתפוס את מה שקרה שם, למרות שכל השנים קראתי, שמעתי סיפורים והתעניינתי באופן אישי. בביקור כזה אתה רואה איזה עולם יהודי עשיר וגדול נקבר במחנות הריכוז. אין כמו ראיה בעיניים".

שאלנו את סמדר, אם לדעתה חזרו התלמידים שונים ממה שהיו קודם, והיא משיבה: „אני חושבת שכן. לא שהאישיות שלהם השתנתה, אבל אין ספק שזה עשה להם משהו. אני חושבת שאלה שהיו שם נהיו גאים יותר במדינת ישראל ובחשיבותה. הם מבינים עכשיו טוב יותר את פשר חייהם בארץ. זה השלים בהם מעגל בזהות היהודית שלהם". מה יישאר לטווח הארוך? – שאלנו. סמדר: „[illegible] המחנות מצד אחד ופולין שמנסה להראות פנים אחרות, אבל מתקשה להסתיר את האנטישמיות שבה, מצד שני. זוהי ארץ מאוד קרה ולא רק במזג־האוויר שלה".

סמדר סיני, מורה להיסטוריה ומחנכת, מנסה כבר ליישם את התרשמויותיה על תלמידיה. „גם קודם למדנו על השואה, אבל עכשיו אלמד את הנושא הזה ביתר עומק, אנסה להעביר לחניכים שלי את ההתרשמויות שלי ושל שאר המשתתפים ואעשה כל מאמץ כדי שכמה שיותר צעירים ייסעו לשם". בינתיים היא מנסה לשכנע את קיבוצה, עין־גב, לבדוק פרויקט למידה על השואה עבור צעירי המשק, שיסתיים בביקור בשרידי המחנות בפולין. היא לא מתכוונת להרים ידיים, בוודאי לא אחרי עשרת הימים האלה.

עצות שימושיות לבני משק היוצאים לחו"ל

מבוא

מאות ואלפי בני קיבוצים טיילו ומטיילים בעולם הרחב. חלקם בחרו במסלולים מוכרים, בעיקר באירופה ובארה"ב. אחרים החליטו „לגלות" יבשת עלומה – אמריקה הדרומית או אסיה. יש גם כאלה שהחליטו לתפוס עולם ומלואו והם נודדים, לאורך משכי זמן, מיבשת ליבשת. זוהי עובדת חיים שכולנו – הורים, חברים, קיבוץ, תנועה – למדנו לחיות עימה. למדנו גם להמתין ולייחל שהכול יעבור בשלום וכי הבן או הבת ישובו הביתה בסופו של טיול, עמוסי רשמים, תמונות ושקופיות.

אך נסיון השנים האחרונות מלמד, שציפיות ומשאלות־לב לא תמיד מתממשות, לצערנו. מקרי אסון או פגיעה גופנית שאירעו בשנים האחרונות לבני־קיבוצים, בעת טיוליהם בעולם הרחב, מצביעים על כך שהשכיחות של מקרים אלה בקרב אוכלוסיה זו היא גבוהה בהשוואה לבני גילם הגרים בעיר. הסיבות לכך יכולות להיות שונות ממקרה למקרה, עד שלכאורה לא ניתן למצוא חוט מקשר ביניהן. אולם קיימת גם סברה, כי בן המשק נוטה ליטול על עצמו סיכונים יתרים משום האמונה – והתת־הכרתית, אולי – כי אם ימצא עצמו במצוקה, תמיד ולעולם קיים ה„גב" של הבית הקיבוצי שיחלץ אותו מכל צרה.

בסיוע בני משק שכבר עברו „מסלול" ליקטנו כאן מספר הצעות שימושיות למטייל בחו"ל. הדגש בהצעות הללו הוא על המלה „בטחון". את כל יתר העצות הטובות ניתן למצוא בספרי מסע ומנסיונם האישי של ה„ותיקים".

א. הכנות טרם הנסיעה

1. דאג שיהיו ברשותך כתובות וטלפונים של השגרירויות/קונסוליות הישראליות במסלול המסע שלך.

2. השאר בקיבוץ (הורים, חבר, ומזכיר) כתובות, ציוני־דרך, תכנית הטיול.

3. קח עימך תרופות בסיסיות: טיפות אוזן / אף / עיניים, אקמול, פלסטרים וכדומה.

4. הדא שברשותך גלולות לטיהור מים.

5. ביטוח רפואי מקיף – פק"ל. אל תחסוך בסעיף זה.

6. אל תיסע בגפך. עדיפה נסיעה בזוג או בקבוצה גדולה יותר.

ב. במשך הטיול

1. שמור על קשר קבוע. אם לא ניתן טלפונית, קבע לך מנהג לשלוח גלויה או מכתב לפחות אחת לשבוע. רצוי למספר את המכתבים / גלויות כדי להקל על מעקב, בעת הצורך.

2. רשום מספר פרטים מזהים ב„ספרי מטיילים" בכל מקום שניתן.

3. דאג לדווח לשגרירויות או לקונסוליה הישראלית במקום.

4. לקראת יציאה למסלול ארוך דאג שיהיו מטיילים אחרים (רצוי ישראלים, אך לא רק), שיהיו ב„רע" על ציר המסע.

חוזר זה נשלח לאחרונה על־ידי ועדת הבטחון של התק"ם למזכירים ולרכזי ועדות ה־ דור הצעיר בקיבוצים, כדי שיפיצוהו בין בני קיבוץ המתכוננים ליטול חופשה ולצאת לחו"ל ובין הוריהם. חיבר אותו רן כוהן, מזכיר קיבוץ צרעה, בעקבות הנסיון המר שרכש בסוגיית בני קיבוץ שנעלמו אי־שם בניכר, לאחר שטיפל – ללא הצלחה – בפרשת בן קיבוצו שנעלם לפני חודשים אחדים באיזור דטרויט, בגבול ארה"ב וקנדה, ועקבותיו לא נתגלו

5. כנ"ל לגבי קרובי משפחה או מכרים אחרים.

6. שלח תמונות ממקומות האתרים שונים בציר הטיול. שים לב שלעיתים, במהלך טיול, אתה משנה תסרוקת, בגדים, זקן וכדומה. חשוב שנדע כיצד אתה נראה בזמנים שונים של הטיול.

7. בכל מעבר מארץ לארץ – דווח / שלח מכתב. ציין בהזדמנות זו, אם תצית במטוס, באוניה או בכל דרך אחרת. אינפורמציה זו חשובה במיוחד, אם חצית בנקודות גבול משנית.

8. בשום מקרה אל תנסה לחצות גבול בצורה בלתי־ליגאלית!

ג. בטחון – כללי

1. היזהר מהשתלת סמים בתרמילך על־ידי שוטרים, בבדיקות שגרתיות או במעברי גבול. הפתרון המוצע: במקרה של חיפוש בתרמילך אל תתן לשוטר לגעת, אלא פרק את התרמיל בעצמך.

2. המרדות מיניות מצד שוטרים עשויות להיש[illegible] על־ידי פריצה בכבי. בכל מקרה מוצע לא לנק[illegible] בצעדי הגנה עצמית המקובלים בארצות מערבי[illegible] מסיבת פערים במנטליות.

3. כסף מזומן יש להסתיר בצורה מתוחכמת, כמו למשל בחלקי לבוש מוצנעים. „כסף בטוח", כמו המחאות־נוסעים, כרטיסי אשראי, מוצע להסתיר באופן לא מתוחכם, כמו למשל חגורת בטן. יש להשאיר בכיס „כסף־גנבים" בערך של כ־$10 במטבע מקומי, למקרה של שוד מזוין. בשום אופן לא להתנגד!

4. היזהר מכייסים, במיוחד באוטובוסים ובמקומות ציבוריים צפופים.

5. המרת מט"ח למטבע מקומי בארצות מסוימות אינה חוקית מחוץ לבנקים, מסיבות פערי שער רשמי מול שערי שוק שחור. את המרת הכסף לא רצוי לעשות ברחוב, שכן יש סיכויים כי החלפן הוא שוטר סמוי. התוצאה במקרים אלה היא לרוב אובדן הכסף כולו, או לעיתים גם סכנת מעצר. יש ללמוד נושא זה היטב.

6. במגבלות של יחסי אנוש אלמנטריים רצוי לחשוד בכל „ארם נחמד" באופן יוצא־דופן, המציע מיני מתיקה וכדומה, שעלולים להיות רווי סם מרדים. אתה יכול להתעורר בתחנה הסופית ויתברר לך, כי נותרת בקושי עם הבגדים בלבד. אגב, להמחשה – גם לפחית „קולה" סגורה ניתן להזריק סם מרדים.

7. שים לב לשינויי מזג־האוויר. לא כדאי להיתקע בשטפונות, מפולות שלגים, גשמי זעף וכו'.

8. מזון הוא חלק חשוב ומשמעותי בכל טיול ובכל זאת, מיותר לחלות בצהבת (תופעה נפוצה יחסית). לכן כדאי לצמצם במאכלי שוק מטוגנים, גבינות עיזים וכדומה. כדאי לשתות מים רתוחים מבקבוקים. כמובן רצוי לשמור בתרמיל אוכל בסיסי למקרה של שביתה פתאומית, מחסור וכו' (אורז, קטניות, מרק).

ועוד מלה אחת לסיום

כל יציאה לטיול בעולם הגדול מלווה בהתרגשות רבה. אולם גם כאשר את/ה נמצא/ת בעיצומן של ההכנות, באיסוף אינפורמציה, בליקוט מפות ובליקוט כתובות – אסור שתשכחו לרגע אחד כי אתם משאירים בבית הורים וקיבוץ התומך בכם, אך גם מלווה אתכם בדאגה רבה. מקרי אסון שקרו בעבר רק מחזקים דאגה זו. שמרו על עצמכם וכלכלו צעדיכם בזהירות ובמחשבה צלולה. כדאי גם שתזכרו, כי כל מקרה של הסתבכות מיותרת גורר הרדות מרובות והוצאות כספיות אדירות. שווה לחשוב על כך.

גלעד: לקיים או לא לקיים בית־ספר מקומי

קיבוץ גלעד שבהרי מנשה הוא לא רק קיבוץ יחיד של התק"ם באיזור זה, בצד ארבעה קיבוצים של „השומר הצעיר", אלא גם קיבוץ קטן יחסית, למרות כ־50 שנותיו. העובדה הראשונה גרמה לכך, שבני הנעורים של גלעד נאלצים יומיום להרחיק עד לבית־הספר האזורי ביפעת; בגלל העובדה השניה מונה בית־הספר היסודי המקומי שהוא של הקיבוץ בלבד, כ־50 ילדים בלבד, מכיתה א' עד כיתה ו', ופירוש הדבר: כיתות קטנות מאוד ולפעמים גם היעדר כיתה זו או אחרת (למשל, השנה אין בן כיתה ה').

גם היום נחשבות כיתות ביה"ס היסודי של גלעד קטנות מדי לפי התקנים של משרד החינוך, ומשרד זה מממן רק כ־70 שעות לימוד שבועיות מתוך כ־180 שעות בפועל; ביותר ממחצית ההוצאות נושא, איפוא, הקיבוץ עצמו. מצב זה יחמיר עוד יותר בשנה הבאה לרגל מגמת משרד החינוך לבטל בתי"ס שיש בהם פחות מ־100 תלמידים, ולפי מה שמספר מזכיר הקיבוץ, אריק שחף, השתתפות המשרד בהוצאות ביה"ס של גלעד, אם יוסיף להתקיים, תכסה החל בשנת תשמ"ח רק 40 שעות שבועיות.

פתרון אפשרי הוא לוותר על ביה"ס המקומי ולשלב את תלמידיו, כשם שמשולבים הנערים המבוגרים של גלעד, בבי"ס אזורי, או לפחות למצוא קיבוץ אחר נוסף במצב דומה, כדי להקים איתו בי"ס משותף. הויתור על ביה"ס המקומי הוא החלטה קשה לשעצמה, בגלל רצונם המובן של החברים, שילדיהם יתחנכו בבית, וההחלטה קשה עוד יותר משום שהאופציה היחידה מסוג זה היא שילוב עם התלמידים מאחד הקיבוצים של „השומר הצעיר" באיזור. ועדת החינוך של התק"ם אמנם נתנה את אישורה לכך, אבל יש בגלעד חברים שאינם מאושרים מכך, שילדיהם ילמדו יחד עם ה„שומצניקים" – לא משום שהללו פסולים, חלילה, אלא מפאת הגישות החינוכיות השונות בשתי התנועות הקיבוציות.

על רקע זה נערך בגלעד דיון יסודי ומעמיק. אמר למשל אחד החברים, יחיאל: „הוצאת ביה"ס מהמקום פירושה פירוק אחד הדבקים, עליהם בנוי הקיבוץ... בלי בי"ס, ילדים, בתי ילדים – מה אנו עושים כאן יותר? אם חינוך חשוב לנו, נקום ונחזיק בביה"ס. יש לנו כוחות הוראה מעולים ועלינו לא לוותר על ביה"ס שלנו".

דברים ברוח דומה אמרה החברה לוטה: „ראיתי ולימדתי בשנה האחרונה שני קיבוצים, שעברו מבי"ס בבית לבי"ס בקיבוץ שכן. באחד מהם היה בי"ס מקומי מצוין, אבל הם עברו בגלל המספר הקטן ובעיות כוח אדם. עיקר העבודה שהושקעה בתהליך זה לא היתה עם הילדים, אלא עם המטפלות בגלל שינוי סדר היום והתפקידים. בית הילדים הפך מרכז פעילות ולמידה, ולא עוד בית כללי".

לעומתה, אמרה מרכזת ביה"ס, איה: „הרבה שנים חשבתי שלא ייתכן, שילדינו ייצאו ללמוד בחוץ. דווקא כשנכנסתי לריכוז ביה"ס וראיתי באיזה מאמץ כרוך הדבר, התחלתי לפקפק. ראיתי בתי"ס משותפים ונוכחתי שהשד אינו נורא כל־כך ויש בהם פתרונות שהקיבוץ הבודד אינו יכול לספק. בי"ס בבית – לא בכל מחיר. מספר המורות שלנו לא מספיק, מורים מקצועיים חסרים, ושמונה־תשעה ילדים בשנתון זה מעט מדי. צריך מינימום 15 ילדים כדי לקיים כיתה לומדת".

האופציות הפתוחות עם סגירת ביה"ס המקומי: „מהצד הקיבוצי הכללי נראה לי בי"ס אזורי עדיף על שותפות, כי שם כל הילדים השונים – שווים. גם כיום יש שוני בחינוך בשוה"צ ויש סכנת התנכרות".

בד בבד עם דיון זה ערך קיבוץ גלעד גישושים במשקי האיזור. בסופו של דבר התברר, שהאופציה שנראתה כדיאלית ביותר – איחוד בתיה"ס של גלעד ושל רמות־מנשה – אינה בת־ביצוע, משום שהקיבוץ השני, של השוה"צ, שאף הוא קטן יחסית, החליט לצרף את ילדיו לביה"ס של קיבוץ אחר של השוה"צ באיזור. כיוון שכך, הוחלט לבסוף בגלעד להוסיף ולקיים את ביה"ס המקומי גם בשנת הלימודים הבאה, ולהתור בינתיים להקמת בי"ס אזורי, שיתחיל לפעול בשנת הלימודים תשמ"ט.

יצוין, שדיונים דומים לזה שהתנהלו בגלעד מתנהלים עתה גם בקיבוצים רבים אחרים, אף הם קטנים ברובם, המתחבטים בשאלה, אם להוסיף ולקיים את בתיה"ס היסודיים שלהם ולשאת בחלק ניכר מהוצאות החינוך של ילדיהם, או להוציא את הילדים מן הבית ותוך כדי כך לפגוע במערך החינוכי במקומי.

מנשה יוספסל, לשעבר מראשי „איחוד הקבוצות והקיבוצים", הציגה מצידה, זו מו זו, את שתי

היום לא הייתי מוסר פרוטה

הנסיון לעסוק בשאלת הרכוש הפרטי (או „מקורות חוץ", כפי שנהוג לומר באלגנטיות) של חברי פלמ"ח צובה מעורר בי אי־אלו מחשבות ותחושות מכאיבות. ספק רב אם יש טעם להוציא שדים מבקבוקים סדוקים בלארה"כי.

לפני שני עשורים מסרתי לקיבוץ דמי ירושה עם פטירת הורי, ומאוחר יותר פיצויים מגרמניה. מלבד חובתי כלפי ביתי השיתופי, חשבתי שאין זה רצוי להותיר פיתוי לבני לצאת החוצה. היה ברור ומוסכם כי הכספים הללו, יחד עם אלה שנמסרו על־ידי אחרים (סכומים די נכבדים), ישמשו למטרות לא־שיגרתיות – ובין השאר להנצחת חברים והורי חברים. כספים אלה „נבלעו" אל תוך המערכת הכללית והדבר לא נעשה עד עצם היום הזה בתחום הזכרון.

בינתיים בגרו בנותי ובני ויצאו את מחוזות אחרים. מדי פעם, כאשר הם נזקקים לעזרה, אני שואל את עצמי: האם נהגתי בתבונה וכהגינות כלפיהם? ברור לי לאור נסיוני בהווה, שכיום לא הייתי מוסר פרוטה לקיבוץ. ואכן נראה שכך נוהגים לא רק אותם 28 שהיה להם האומץ להצהיר.

ברור לכולנו, שרכוש ודירות של הורי חברים שנפטרו בשנים האחרונות – לא נמסרו. כנ"ל רכוש ודירות של חלק מהנקלטים. אינני מאמין שיש טעם בדיון כל־שהוא, בטרם יוחזרו כספים שנמסרו למטרתם המקורית (ויפה שעה אחת קודם מסיבות שלא אפרט כאן) ובטרם ייקבע הסדר להבטיח אפשרות עזרה משמעותית של הורים לבני־הם שמחוץ לקיבוץ בעת הצורך. רק אז יהיה תוקף מוסרי לדרישה למסור רכוש פרטי לקיבוץ.

י.ד., קיבוץ פלמ"ח צובה

פרס כוזרי לרופא חבר קיבוץ

ד"ר גלעד הוא גבי ממעוז־חיים

מאת יצחק מרידור

יחסי הגומלין בין תושביה של בית־שאן ובין חברי הקיבוצים באיזור מפרנסים את כלי התקשורת זה שנים רבות, ולרוב, גם אם שלא בצדק, לאו דווקא בהקשרים מחמיאים במיוחד. נקודות המגע בין חברי הקיבוצים ובין אנשי העיירה רבות ומגוונות: בעבודה במפעלים האזוריים ובקיבוצים עצמם, באוטובוסים, ב„גן השלושה", דרך „השילוב האזורי" ועוד.

המכירים את הנעשה היום בבית־שאן יגידו לך, שאותה עוינות ששררה בין תושביה „המקופחים" של בית־שאן ובין „הקיבוצניקים המיליונרים הנצלנים" חלפה ואיננה עוד. בשינוי הזה יש חלק כלשהו, כך הם סבורים, גם לרופא ד"ר גבי גלעד, מומחה ברפואת נשים ומיילדות וחבר קיבוץ מעוז־חיים, שזכה לאחרונה בפרס השנתי על שם פרופ' יצחק כוזרי ז"ל, הניתן לרופאים צעירים (עד גיל 35), בזכות טיפולו המסור בנשות בית־שאן.

ילדותו של גבי גלעד עוברת עליו בתל־אביב, כבנם של הורים יוצאי הונגריה, בעלי בית־מלאכה לבגדי ילדים. הוא לומד בתיכון עירוני ערב של „הנוער העובד" ועובד לפרנסתו בצינקוגרפיה. כחניך „התנועה המאוחדת" הוא מגיע לגרעין נח"ל בקיבוץ ראש־הנקרה, ומשם הוא עובר לאחר כשנתיים לעמק. הוא עובד כרפתן בבית־אלפא ואחר־כך יוצא ללמוד רפואה בירושלים.

ב־1973 מסיים גבי גלעד את לימודי הרפואה שלו. הוא חוזר לבית־אלפא, הפעם כחבר קיבוץ מן המניין, ומתחיל את עבודתו כרופא־סטז'ר ביום הראשון של מלחמת יום הכיפורים, בבית־החולים המרכזי של קופת־חולים בעמק בעפולה. ב־1981 הוא עובר לקיבוץ מעוז־חיים. לאחר שד"ר גלעד מסיים ב־1982 את ההתמחותו במיילדות וגינקולוגיה, הוא מתחיל פרק חדש בחייו, פרק שבזכותו זכה עתה ל„פרס כוזרי".

על הענקת הפרס לד"ר גלעד המליצו בפני חבר הנאמנים של הקרן ד"ר י. אבני, הרופא המחוזי של קופ"ח בעמק, וד"ר י. זילברג, מנהל ביה"ח בעפולה. וכה כותב בין השאר ד"ר אבני: „... בזכות יכולתו, מרצו ונכונותו (של ד"ר גלעד) פותח שירות גינקולוגי ושירות רפואה מונעת מילדותית מעולה לכל תושבות האיזור. השירות הניתן ברמה גבוהה וביחס אישי מעולה מהווה דוגמה לאפשרות הרבה והמגוונות לעבודת בקהילה בתחום המקצועי... המטופלות, נשות בית־שאן ויישובי הסביבה האחרים, יודעות שיש להן רופא נשים אחד המטפל ברוב בעיותיהן והוא זמין ועונה לכל ציפיותיהן". ומוסיף ד"ר זילברג: „ד"ר גבי גלעד הוא רופא נשים מעולה, תמיד זמין, מקשיב ודואג, המטפל בפונות אליו במרפאתו ומלווה את החולות בבית־החולים. טוב להן, לנשות בית־שאן והסביבה, שיש להן רופא כמוהו..."

עבודתו של ד"ר גלעד במרפאת קופ"ח בבית־שאן משולבת עם פעילותו במחלקת הנשים והיולדות בביה"ח. מעניין שדווקא עבודתו במרפאה קוסמת לו יותר מעבודתו בביה"ח. „בבי"ח לא 'מפרגנים' לך. עובדה: איש מהקולגות שלי לא בא לטקס חלוקת הפרס". לעומת זאת הוא מספר בהנאה רבה על עבודתו במרפאה: „בהתחלה לא היתה שם הרבה עבודה. נשים רבות עקפו את המרפאה, אולי בגלל חוסר אמון, והן העדיפו להגיע לחדר המיון בביה"ח, גם כשלא היה צורך בכך, או אל הרפואה הפרטית. אבל מאז שאני עובד בבית־שאן השתנו ההרגלים של הנשים, והרפואה הציבורית מספקת את כל הצרכים. היום אין עוד, כמו בעבר, המתנה ארוכה של חודשים לעריכת בדיקות רוטיניות שונות ופשוטות. הדבר הושג דווקא על־ידי הגבלת מספר המטופלות והקדשת יותר זמן לכל פונה. יצרתי מצב שאשה היוצאת מהמרפאה שלי נשארת עם מעט מאוד סימני שאלה.

„היקף של האוכלוסיה הנזקקת למרפאה שלנו הוא 25,000 נפש. המחצית הם תושבי בית־שאן והמחצית השניה הם מיישובי הסביבה. בשנת 1986 היו באוכלוסיה שלי 660 לידות.

„העבודה כוללת מעקב אחרי המטופלות משלב „אם וילד", תכנון משפחה, מעקב אחרי נשים מפגם לגיל המעבר/(?) ההורות, טיפולים לפוריות ובבעיות שונות של נשים. אני מקבל בין 40 עד 50 נשים ליום. בסך־הכול אני עובד שבע שעות ליום – נטו".

„אווירת המרפקים", כהגדרתו של ד"ר גלעד, השוררת בין רופאים בביה"ח, איננה אהובה במיוחד על הקיבוצניק ממעוז. „אני משתדל להתרחק מהאווירה הזאת. טוב לי במרפאה בבית־שאן. אני רואה בה ייעוד וגם רוצה להמשיך בעבודה בעתיד".

במעוז־חיים משתדל גבי גלעד לתפקד ככל האפשר כחבר רגיל: „חברות מעטות ראשיות לבוא אלי או לרופא אחר. יש לנו רופא משפחה במשק ורק חלק מהן מקבלות את הטיפול הגינקולוגי אצלי. האחרות ממשיכות לנסוע לעפולה. יש בתק"ם ובקבה"א תקנון מיוחד לעבודתם של חברים־רופאים, הבא להסדיר את אורח חייו של הרופא בקיבוץ. אחד הסעיפים קובע במפורש, שרופא חבר קיבוץ לא יחייב לעבוד במקצועו בתוך קיבוצו, ובמעט אין לי בעיות עם זה. נשות משקי באות למרפאה, לביה"ח, אך לא פונות אלי בבית. אבל אני עסוק מאוד בבית, בקיבוץ, בכל מיני תפקידים אחרים: למשל בארגון אירועי תרבות, בחגיגות המחשים של הקיבוץ, בארגון תערוכות של חברי קיבוצים ועוד. כל התפקידים האלה שמטילים עלי בקיבוץ, לא כרופא, די מוצאים חן בעיני. רק שלא תמיד יש לי הכוח והמרץ כדי לעשותם."

הבקר חוסך מים חמים

עד לפני כשנה וחצי היה השימוש במים חמים חופשי ללא הגבלות במשך 24 שעות ביממה.

תמיד התנהל ויכוח, אם יש צורך להפסיק את פעולתו של הדוד. הרי יש טרמוסטט המגביל את מעלות החום של הדוד ואת מספר שעות החימום. הוויכוח התנהל והדוד בשלו: מתחמם ודורש קילווטים ללא רחם גם בפרופורציה ארצית.

כאשר הגיעו „מים חמים עד נפש" ואחרי דיונים רבים במוסדות המשק, הותקן הבקר לאנרגיה, בעזרתו הוגבל השימוש החופשי וחלוקת המים ניתנת בפרופורציה מתאימה לכל האוכלוסיה. כמות השעות הניתנת מספיקה, אם יודעים לנצל בתבונה את חלוקת הזמנים.

התקופה „החופשית" חלפה ואיננה עוד, ואנו בעידן חדש של צורך בחסכון וייעול. העובדה היא שרוב החברים למדו ומתרגלים לתנאים אלה. וחלק קטן מציבור החברים מתקשה להתרגל לכך, אך הזמן יעשה את שלו.

אנו גומרים כמעט את המחזור השני של עונות השנה עם פעילותו של בקר האנרגיה ויש לציין, שהעסק פועל כהלכה ומשימות שעד עתה הוטלו עליו מבוצעות. החסכון שהגענו אליו, משמעותי גם כיחסי וגם כמוחלט. בעיקרו מוסכם בהפעלת דודי מים חמים מאוקטובר 85' עד אוקטובר 86' חסכנו 20% קילווט. מינואר 86' עד ינואר 87' חסכנו 30% קילווט. אלה סכומים לא מבוטלים ואנו צריכים להמשיך כך. אוזננו תמיד קשובה ומוכנים לשמוע הצעות ובקשות להכניס שינויים קלים בלוח הזמנים.

אני חוזר על מה שכתבתי והסברתי להרבה חברים: קבענו אמנם שעות של עבודת הדודים, אולם ישנם חברים שלגביהם כמות המים היא מעבר לצריכה ולכן כדאי לכבות את הדוד ולהפעילו מחדש לפני השינה.

בעיה קשה נוספת בתחום היא לפקח באמצעות הבקר על השימוש בתנורי חימום (בניגוד למגבלות עליהם אפשר באמצעות הבקר). היו לנו החודשים הקשים מאוד, לא רק לנו, כי אם גם לחברת החשמל, אשר התקשתה להתגבר על העליה הגדולה בצריכת החשמל דווקא בשעות הקריטיות. חברת חשמל פנתה לאוכלוסיה להמעיט בצריכה בשעות העומס וכך גם עלינו לעשות.

ישנם הרבה דברים למה שאנו עושים בכל הארץ והכל שואלים בכל מיני פגישות וכנסים: איך עשיתם זאת, והתשובה: בואו ותראו.

עלון מעוז־חיים

„עם הספר" מתחיל היום את שבוע הספורט העממי־משפחתי

מטרתו של „שבוע הספורט העממי" שיחל היום, ביוזמתו של איגוד הספורט העממי בישראל, היא להגביר את מודעות הציבור לנושא הפעילות הגופנית. לשיכך, יערכו במסגרת זו בכל רחבי הארץ אירועים רבים הנושאים אופי משפחתי מובהק.

בין היתר יערך הפנינג ספורט עממי הכולל התעמלות המונית, תחנות משחקים, רכיבה משפחתית על אופניים וצעדות.

גם צה"ל ישתלב באירועים ויקים מוקדי כושר שיכוונו בעיקר לנוער העומד לפני גיוס.

ישראל היא מדינה אוהבת ספורט. אולם אהבה זו באה לידי ביטוי בדרך כלל בקריאה במדורי הספורט בעיתונים ובצפיה בטלוויזיה. לעסוק בספורט לא כל כך אוהבים בארץ ובמסגרת תרבות הפנאי הנושא אינו תופס עדיין מקום חשוב.

לא כך פני הדברים ברחבי העולם. שם עוסקים מיליונים בפעילות גופנית סדירה בשעות הפנאי. הסטטיסטיקה מורה כי לפחות 50 אחוז מכלל האוכלוסיה במרבית מדינות המערב עוסקים בפעילות עצמית או במסגרת מאורגנת. בארצות סקנדינביה למשל עוסקים בספורט יותר מ־70 אחוז מהאוכלוסיה.

הממשל במדינות אלה מכיר בתרומה הרבה של הספורט העממי לבריאות ותושבים ולכן הוא מסייע בקידומו ע"י הקצבות כספיות, פיתוח אתרי פעילות ומתקנים. גם ראשי המדינות ואישי ציבור עוסקים בספורט ונותנים דוגמא אישית.

גם אמצעי התקשורת במערב מייחדים מקום נרחב לספורט העממי. מוסדות חברות מסחריות נותנות חסותן למבצעי הסברה ופירסום בתחום זה.

בארץ לא זכה עדיין הספורט העממי בתמיכה אינטנסיבית מצד הממשל, אישי ציבור ואמצעי התקשורת. זוהי כנראה גם הסיבה שהעיסוק בספורט עממי אינו מן הדברים החשובים ומספר העוסקים בפעילות גופנית עומד על 25 אחוז בלבד.

גם המחסור במתקנים תורם למספר הירוד של ספורטאים. מעמדו של החינוך הגופני בארץ נתון בירידה מתמדת וכל קיצוץ בתקציבי החינוך פוגע בראש ובראשונה בשיעורי החינוך הגופני. כושרם של בני הנוער הישראלים ירוד ונופל בהרבה לעומת בני נוער בני אותו גיל במדינות אחרות.

המפגע העיקרי מהכושר הגופני הלקוי הוא צה"ל המקבל חיילים חסרי יכולת בתחום זה.

יחד עם זאת ניתן לראות בחיוב את האירועים העממיים הכוללים צעדות, מירוצים ומישחים המתקיימים זה שנים רבות במספר משתתפים גדול. כמו כן נמשך פיתוח הספורט במקומות העבודה.

האחראי לטיפוח הספורט העממי בארץ הוא כאמור איגוד הספורט העממי שהוא התאחדות גג במסגרת מוסדות הספורט, במעמד עצמאי. תפקידו יצוג בנושא לפני רשויות וגופים שונים וקידום העיסוק בפעילות גופנית בארץ.

תקציב קבוצות היצוג דומה כיום למפעל תעשייתי בגודל בינוני

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, קרא אתמול בישיבת הוועדה המרכזת למגבשי ההצעה בדבר העברת האחריות על קבוצות היצוג ממועצות הפועלים למרכז הפועל – לחשוב על כמה שינויים בה, כך שההצעה שתתקבל תוכל להיות מעשית.

קיסר הביא כדוגמא את הדרישה, שלא תהיה העברת גרעונות מהמגזר המקומי למגזר המרכזי. כן קרא המזכ"ל להבטיח את המשך התרומות המקומיות לקבוצות הפועל. קיסר הבהיר, שאת דעתו בנושא יאמר בישיבה הקרובה, שתוקדש לסיכום הדיון.

מחזיק תיק הפועל, יעקב ישי, אמר כי ההצעה שגובשה ע"י גדעון בן־ישראל, יצחק אופק ועל־ידו ושאושרה ברוב קולות בכנס מזכירי מועצות הפועלים, התבססה על ממצאי הביקורת של מבקר ההסתדרות לגבי חמש מועצות פועלים. לדברי ישי ניתוק הקשר בין קבוצות הפועל המקומיות לבין מועצות הפועלים בהתאם לתקנון, שיקבע מרכז הפועל, יהווה המשך ישיר להחלטה על הקמת עמותות לפני כמה שנים.

ישי התאים, שחובה היא להביא לידי סדר את המצב בקבוצות הייצוג ומניעת המשך ההידרדרות הכספית שלהן. „קבוצות שירדו לליגות נמוכות יותר נקלעו למשברים קשים ביותר". ישי הוסיף, כי תקציב קבוצות הייצוג כיום זהה לזה של מפעל תעשייתי בגודל בינוני ומדובר בסכומים גבוהים ביותר. ישי גם יצא נגד המצב הקיים, שההנהלות אינן מתחשבות בהיקף החובות, בעיקר בחובות למס־הכנסה, בבואן לחתום על הסכמים חדשים. מה שקורה למעשה הוא, שמזכירי מועצות הפועלים אינם מסוגלים להתמודד עם חובות ובעיות.

משק העובדים לא מסוגל כיום לאמץ קבוצות וכה בעת ממשיכים נציגי הנהלות קבוצות כדורסל לצאת לארה"ב, כדי לרכוש שחקנים זרים ללא ידיעת מזכיר מועצת הפועלים.

ישי קרא לקבל החלטה מיידית, שכן כבר בימים אלה חותמות הקבוצות על חוזים חדשים.

מזכ"ל הפועל, יצחק אופק אמר, כי לדעתו יש לשבת על הנושא עד שיצא „עשן לבן" ולא לדחות את הדיון. אופק הדגיש, כי יהיו השלכות מרחיקות לכת להעברת האחריות, על כל המשתמע מכך, לידי מרכז הפועל, כמערכת אחת שלמה.

לדבריו, החליטה מזכירות מרכז הפועל לעמוד מאחורי כל החלטה שתתקבל בועדה המרכזת ולבצע אותה. בהמשך דבריו עמד אופק על הבעיות שיגרמו כתוצאה מהפעלת ההחלטה, שתקבל הועדה המרכזת, בהדגישו שהמצב הקיים אינו יכול להימשך.

מזכיר מועצת פועלי ירושלים, ניסן הרפז, תבע לקבל החלטה מיידית נוכח מצבן הקשה של קבוצות הייצוג.

הדיון ימשך בישיבתה הקרובה של הועדה המרכזת.

מובטל מרמלה זכה בטוטו

מובטל מרמלה, שני תושבי רשדבן [?] ואורח מקרית־מלאכי ניחשו את כל 14 התוצאות הנכונות של משחקי השבת ויתחלקו בפרס הראשון של הטוטו. כל אחד מהם יקבל כ־162,000 ש"ח. כל הארבעה השקיעו בס"ה 146 ש"ח.

74 מנחשי 13 תוצאות נכונות יקבלו 3,256 ש"ח כ"א; 860 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 280 ש"ח כ"א; 6,913 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 34 ש"ח כ"א; 38,376 מנחשי 10 תוצאות נכונות 6 ש"ח.

ההכנסה במחזור היתה כ־3,376,978 ש"ח. לפרסים הוקדש כ־1,619,396 ש"ח.

המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור הבא הוא 500,000 ש"ח ולכלל הפרסים 1,100,000 ש"ח.

העתודה בכפ"ס הנבחרת בחולון

מאת אשר גולדשלגר

בני קרושוויל, אלון זהן ואלון נתן, שהוסיפו עם נבחרת הנוער בטורניר הבינלאומי בשוויץ, צורפו לסגל נבחרת העתודה, שתתמודד היום בכפר־סבא מול הפועל המקומי.

בשל העובדה שאיצטדיון ר"ג אינו פנוי לאימוני הנבחרת עד תום משחקי הפועל, הוחלט שהמשחק יערך בכפר־סבא. את הנבחרת יאמן מאמן מכבי חיפה, שלמה שרף.

במקביל לעתודה תשחק הנבחרת הלאומית מול הפועל צפירים חולון מצמרת הליגה הארצית. המשחק יערך בהרצליה. המאמן הלאומי, מלייאנקו מיחייץ', החליט לזמן למשחק זה 18 שחקנים, בהם גם אחד אשש ואלי יאני.

היום תאושר שיטת הפלייאוף

מאת אשר גולדשלגר

הנהלת ההתאחדות לכדורגל תאשר היום את קיום שיטת משחקי הפלייאוף בליגות הלאומית והארצית בעונה הבאה.

יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, שאול סוררי, מסר כי ההנהלה תאשר את עצם קיום הפלייאוף וגם את שיטת המשחקים.

על־פי ההצעה, בתום ליגה רגילה של שני סיבובים יתמודדו הקבוצות שדורגו במקומות 1–8 בסיבוב אחד בלבד על האליפות והאחרות יתמודדו נגד הירידה.

בשני המקרים יגיעו הקבוצות למשחקי הפלייאוף עם נקודות הזכות לזכותן ממהלך משחקי הליגה.

נותרו עוד 7 ימים למשחקי הפועל ה-13

אזלו כמעט כל הכרטיסים למופע הפתיחה ברמת־גן

מזכ"ל הפועל ויו"ר הועדה המארגנת של משחקי הפועל ה־13, יצחק אופק, דיווח אמש לחברי מזכירות מרכז הפועל על ההכנות האחרונות הנערכות לקראת פתיחת המשחקים במוצאי יום העצמאות.

לדבריו של אופק היה ביקוש עצום לכרטיסי מופע הפתיחה. למעט מספר מצומצם של כרטיסים שנשארו במשרדי הכרטיסים, נמכרו כבר כל הכרטיסים למופע.

לפי הוראת המשטרה, לא יורשה לקהל להיכנס לאיצטדיון בעת שתתקיים בו החזרה הכללית ב־3 במאי בשעה 8 בערב (שעת המופע עצמו). זו אחת הסיבות ללחץ הגדול לרכישת כרטיסים למופע.

אלופי ג'ודו בריטיים יגיעו

שישה ג'ודאים מבריטניה – חמישה גברים ואשה אחת – ביניהם אלופי עולם, אישרו את השתתפותם במשחקי הפועל ה־13.

רשימת האורחים נכבדה ביותר: הג'ודאית ל. דויל (52 ק"ג) אלופת העולם לשנת 1984; נ. קוקסילד (95 ק"ג) בעל מדלית הזהב במשחקי חבר העמים הבריטי; ג. באטורף (65 ק"ג) בעל מדלית ארד באליפות העולם 1985; פ. שילס (78 ק"ג) אלוף משחקי חבר העמים הבריטי ומשחקי הפועל ה־12; ר. סטון (71 ק"ג) בעל מדלית ארד באליפות העולם לנוער 1986; ל. אלכסנדר (86 ק"ג) אלוף אנגליה לשנת 1986.

בתחרויות הג'ודו ישתתפו שש מדינות: גרמניה, בלגיה, ארה"ב, ספרד, אנגליה וישראל. הם ייערכו בימים 7 – 8 במאי באולם „אוסישקין" בצפון ת"א.

דגלים אדומים בכפר המכביה

עשרות מיטות ארוזות במיוחד, תפריטים עשירים ויוצאי דופן, מערך אבטחה „צפוף" ועוד „שרותי פינוק" שונים הכינו אנשי כפר המכביה ברמת־גן למאות ספורטאי משחקי הפועל ה־13, שיתארחו במקום.

מנכ"ל הכפר, יורם אייל ציין: „זוהי הפעם הראשונה שמרכז הפועל הוליט להפעיל את מטה המשחקים שלו בכפר המכביה. נעמיד לרשות אנשי הפועל את כל הנסיון הרב שצברנו בארגון והפעלה של משחקי ה... מכביות".

לראשונה בהיסטוריה של כפר המכביה הונפו כבר במקום דגלים אדומים. לרשות מאות הספורטאים היהודיים יעמדו כל המתקנים המשוכללים של הכפר כמו מגרשים, מתקני אימונים, בריכת וחדרי כושר. טלביזיות הותקנו בכל השטחים הציבוריים, בהן יוקרנו אירועי הספורט השונים.

מפגש יוצא דופן בין ראשי הפועל ומכבי יצויין בארוע מיוחד – קבלת פנים חגיגית, שיערכו ראשי מכבי העולמי וכפר המכביה ל־150 נציגי הפועל מרחבי העולם.

טרייסר אלופת איטליה

★

כדורסלני אלופת אירופה, קבוצת טרייסר מילאנו, השלימו את הזכיה המשולשת, אליפות אירופה, הגביע האיטלקי ולקינוח ניצחו את קאזרטה במשחק השלישי והמכריע בגמר הפליי־אוף (83:85). זו העונה ביותר בתולדותיהם. בתמונה: מאבק איתנים מתחת לסל בין האמריקאי של מילאנו, בוב מקאדו ולבין הבראזילאי של קאזרטה אוסקר שמידט

בין הסלים / משה כהן

התשבץ: שרף לנתניה קצורין לגליל־עליון

תשבץ מאמני הליגה הלאומית בעונה הבאה ממשיך להתמלא. השבוע יתגמו שני מאמנים נוספים: צבי שרף באליצור נתניה ומולי קצורין בהפועל גליל־עליון.

צבי שרף עומד לחתום הבוקר על חוזה אימון לעונה הבאה באליצור נתניה. ראשי הקבוצה יכנסו הערב על־פי בקשתו של שרף מסיבת עתונאים, בה ימסרו פרטים על השידוך החדש ועל הצפוי לקבוצה בעונה הבאה.

למולי קצורין תהווה העונה הבאה תפנית חשובה בקריירה שלו. המאמן הצעיר, שלו שבע נחת בהפועל חולון, יקח חופשה ללא תשלום ממקום עבודתו בקופת חולים לאומית ויעבור להתגורר בגליל.

כעת נותר לראות לאיזה הסדר כספי יגיעו מנהלי הגליל ומאמנם, אריה מליניאק, שיש לו חוזה לעוד עונה בקבוצה, אבל כשלונות הקבוצה במשחקי הגמר־סל וחילוקי הדעות בינו לבין חלק מחברי הנהלת הקבוצה גרמו כנראה לסוף השידוך.

קבוצת בית"ר ת"א תחתים כנראה לעונה נוספת את אלי קאנטי. הדבר מותיר למעשה את יאירשון כמועמד יחיד לשמש כעוזר מאמן מכבי ת"א.

שני מאמנים בכירים שנותרו מחוסרי עבודה הם פנחס גרשון ואריה מליניאק. אין להוציא מכלל אפשרות, כי אחד מהם יאמן בעונה הבאה את הפועל חולון. אומנם בחולון מדברים על בואו של המאמן האמריקאי, מרווין קסלר, אבל בימים האחרונים התעוררו קשיים בהבאתו ויתכן, כי החולונים יעדיפו לתת הזדמנות נוספת למאמן תוצרת כחול לבן.

הלאומית והמאמנים המיועדים:
מכבי ת"א – רלף קליין/אמריקאי
הפועל ת"א – משה ויינקרנץ
הפועל חיפה – ידיב רושצקי
אליצור נתניה – צבי שרף
מכבי חיפה – יוסי הררי
הפועל חולון – קסלר/גרשון/מליניאק
גליל־עליון – מולי קצורין
בית"ר ת"א – אלי קאנטי
הפועל ים – רני כהנא
מכבי ר"ג – אפי בירנבויים
אליצור רמלה – יעקב אולר
מכבי נתניה – דני ברזילי

●●● משחק הגומלין בין קבוצות מכבי ת"א ואליצור ת"א עשוי להכריע הערב את גורל אליפות המדינה בכדורסל נשים. במשחק הראשון זכו שחקניות אליצור בנצחון קל. הערב הן מעוניינות לזכות בנצחון גם במשחק הגומלין, שיערך באולם הכפר־הירוק. במשחק הגומלין על המקום ה־3 תתמודדנה קבוצות הפועל ת"א והפועל גבעת־חיים. במשחק הראשון זכו שחקניות גבעת חיים בנצחון דחוק – 51:55. משחק הערב יערך באולם אוסישקין. ●●●

ג'רבי: ירידה לארצית היא לא סוף העולם

מאת ניסן פרידמן

„גם אם יורדים לליגה הארצית זה לא סוף העולם", זוהי הצהרתו של שוער בית"ר ת"א, אלי ג'רבי, אך מיד הוא מוסיף באופטימיות: „בכל זאת, אני עדיין בדיעה שאנו נשאר השנה בליגה הלאומית".

שלשום לא ניצלה בית"ר ת"א ביתיותה וסיימה בתיקו 1:1 את קרב התחתית הגדול מול הפועל באר־שבע. מכבי יבנה גברה בביתה על הפועל לוד 0:2 וצימקה את הפער מבית"ר לשלוש נקודות בלבד, כשנותרו בקופה עוד 12 נקודות.

תזכורת: לפני שנתיים היה לבית"ר ת"א חמש נקודות „פור" על הפועל באר־שבע. מצבה נראה טוב וחסר דאגה. ואז, באו שלושת

48 שעות אחרי שבת

מחזורי הפיניש המדהימים. ב"ש ניצחה בשלושתם, כולל הנצחון הביתי המפתיע על בית"ר ירושלים 1:2. בית"ר ת"א נוצחה לאלופה שבדרך ראז, מכבי חיפה (4:0) ובקרב המכריע הפסד חוץ 3:1 ל... מכבי יבנה.

העובדה שהפער בתחתית הולך ומצטמק וההיסטוריה מתגלגלת בדרך לשיחזור, הביסה את הבית"רים ללחץ. מריבה בתוך ההלבשה על רקע הכללתו של יוסי גדבי הצעיר, אחיו של אלי, ואח"כ כניסתו הדראמטית של היו"ר דוד לויאן שהדיע: אף אחד לא מדבר. מצב חירום. הדברים שאמר ג'רבי נאמרו עוד לפני המשחק שלשום.

● ג'רבי, בית"ר לא בנויה למצבי לחץ?

„יכול להיות שלא. בסך הכל יש קבוצה די טובה. לא פחות טובה מרוב קבוצות הליגה הלאומית. פתחנו את הליגה ברגל ימין, אח"כ באה ירידה מסויימת ופתאם אנחנו שוב במערבולת התחתית. צריך לזכור שאנו משחקים עם הרבה צעירים. יש בסיס לקבוצה לעתיד. אבל, כמו שאמרתי, לא אסון כשיורדים".

● זה אומר שאתם מרגישים ידיים כבר עכשיו?

„חס וחלילה. לא אמרתי דברים כאלה. אנחנו משתדלים. חבל שלא תמיד כל השחקנים אוכלים את הדשא, אבל אני מאמין שבמשחקים האחרונים ניכנס למצב רוח מלחמתי. לא נרצה לחזור על הטעות של לפני שנתיים".

●●● נבחרת ישראל בכדורסל תפתח מחר את הכנותיה לאליפות אירופה בכדורסל במשחק בבאר־שבע מול נבחרת אס"א. רכליס עומד להגיע מארה"ב. לאסוף ומרסר ייעדרו מסיבות אישיות.●●●

82,000 צופים הכניסו לנאפולי שיא הכנסות והריעו לאלילם:

שער נצחון מרגלי מראדונה ונאפולי גברה על מילאן 1:2

יותר מ־82,000 צופים ראו באיצטדיון סאן–פאולו בנאפולי בנצחון המוליכה על מילאן 1:2, במסגרת המחזור ה־27 בליגה האיטלקית בכדורגל. נאפולי שמרה על פער שתי הנקודות בצמרת, בשלה 39 נקודות, לפני אינטר (37), שניצחה את פיורנטינה 0:1. האלופה יובנטוס מדורגת שלישית עם 34 נקודות, לאחר שסיימה בתיקו 1:1 עם טורינו בדרבי העירוני.

נאפולי הוליכה במחצית כבר 0:2. קארנאבלה פתח במסכת השערים בדקה ה־30 וחמש בדקה ה־45, לפני השריקה שתמה את המחצית הראשונה, נכנס לפעולה דייגו ארמאנדו מראדונה שקבע 0:2. הקהל יצא מגדרו ולא הורשם משער הכבוד בדקה ה־80 מרגלי אנטוניו וירדיס הבינלאומי.

שיא הכנסות בכדורגל האיטלקי – 1.4 מליון דולר – נכנס לקופתה של נאפולי. בלמה של יובנטוס, סרג'ו ברייו, היקנה יתרון לקבוצתו בדקה ה־56 לאחר שהבקיע את השוער רנאטו קופאראוני, אולם ארבע דקות מן הסיום הצליח דובינו להשוות ל־1:1. תוצאות נוספות: רומא – אסקולי 1:1. סמפדוריה – אבלינו 2:2. אמפולי – ברשציה 0:0. אטלאנטה – אברוחמה 2:4. קומו – ורונה 1:1

● קדם־אולימפי:

ברזיל – אורוגוואי 1:1

הנבחרות האולימפיות של בראזיל ואורוגוואי נפרדו בתיקו 1:1, בטורניר הקדם־אולימפי המתקיים בסנטהדרוס, בוליביה. מירנדיניה הבקיע לבראזיל בדקה ה־13 ובאנגוצ'אה השווה כעבור שמונה דקות.

קולומביה, שניצחה את פאראגוואי 0:1 משער של גרסייה בדקה ה־76, צועדת בראש הבית עם שבע נקודות מ־4 משחקים ומקדימה בשלוש נקודות את אורוגוואי משלושה משחקים, בראזיל שלוש נקודות, פראגוואי שתיים משני משחקים ופרו בלי נקודה משלושה משחקים.

● בלגיה:

נצחון גבוה לבריז' של רוזנטל

קבוצת פ.צ. בריז', בה משחק הישראלי רוני רוזנטל, הביסה בבגרשה את שרלרואה 0:5, במסגרת המחזור ה־29 בליגה הבלגית בכדורגל ותופסת את המקום השלישי עם 39 נקודות.

האלופה אנדרלכט השיגה נצחון חוץ על פ.צ. ליאז' 0:1 וממשיכה לצעוד בראש עם 48 נקודות, כשהיא מקדימה בנקודה את מאלין, שהביסה את ברשם 0:3.

● אוסטריה:

מידול הבקיעה שביעייה

גם מידול אינסברוק כילתה את המתח בליגה, לאחר שהודחה כמה ימים קודם לכן מגביע אופ"א. במחזור ה־27 בליגה האוסטרית הביסה מידול את שטורם גראץ 1:7 והיא ממוקמת שלישית עם 36 נקודות, כמו ראפיד וינה מעליה, שנוצחה על־ידי לאסק (לינץ) 2:0.

האלופה אוסטריה וינה ממשיכה להוליך עם 41 נקודות, לאחר שהביסה את פאסט לינץ 1:5.

אודיסהזואקר גברה ב„דרבי" הוינאי על ספורטקלוב 1:4.

נ.ב.א.:

נצחון שני ללייקרס ב„פליי־אוף"

לוס־אנג'לס השיגה את נצחונה השני הרצוף על דנבר נאגטס 127:139, בתחרויות ה„פלייאוף".

הלייקרס מוליכה 0:2.

גם יוטה ג'אז מוליכה 0:2 נגד גולדן סטייט, לאחר שגברה עליה 100:103 בעזר שסיאטל סופרסוניקס ודאלאס מאווריקס, התחלקו ביניהן בנצחון אחד, לאחר שסיאטל ניצחה באחרונה 112 [illegible]

● צרפת:

בורדו – מונאקו 0:2

במשחק הראשון בסיבוב השלישי בגביע הצרפתי בכדורגל, ניצחה בורדו את מונאקו 0:2 (0:0), לעיני 25,000 צופים. משחק הגומלין יתקיים ב־6 במאי במונאקו.

ג'וזה טורה (54) והיוגוסלאבי ולוסקו וויוביץ' (67) הבקיעו את השערים.

וילאנדר זכה במונטה קרלו

הטניסאי השוודי מאטס וילאנדר זכה בטורניר מונטה־קרלו, לאחר שגבר במשחק הגמר על האמריקאי ג'ימי אריאס 3:6,1:6,5:7,6:4.

בתואר הזוגות זכו הצמד גילדמייסטר מצ'ילי ואנדרס גומז מאקוודור, שגברו בגמר על מנסור באהראמי מאיראן ומיכאל מורטנסן מדנמרק 4:6,4:6.

ג'ים גראב זכה בטורניר סיאול, כשניצח בגמר כל אמריקאי את אנדרה אגאסי 2:6,4:6,6:1. במשחק גמר הזוגות ניצחו מייק לייז'ואריק קוריטה את ג'ים גראב ובן פלאך 5:7,1:6,7:6. כולם מארה"ב.

בטורניר הנשים בטייפה זכתה האוסטרלית אן מינטר, כשניצחה במשחק הגמר את הגרמניה קלאודיה פורוויק 1:6,4:6.

בגמר הנשים ביוסטון, ישחקו מרטינה נאוראטילובה וכריס אוורט. בחצי הגמר ניצחה נאורטילובה את זינה גאריסון 6:7,1:6 ואוורט גברה על הנה מנדליקובה 5:7,3:6.

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
שלמה המלך – שלמה המלך 78 – 246461
קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 225142
ירושלים
העמודים – יפו 50 – 233081
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
גמ"א – חפץ חיים 6 – 910541
בני־ברק – רמת־גן
הדסה – כצנלסון 151 רמת־גן – 722271
בת־ים – חולון
מזור – חביבה רייק 20 בת־ים – 583360
אסותא – טרומפלדור 4 חולון – 5058197
רעננה – כפר־סבא – הוד השרון
אבנר גלעד – וייצמן 34 כפר־סבא

מוקד מידע טלפוני

של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הנהלים הראשיים בישראל.

בתל אביב
בימים א' – עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערב חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה

אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא – 03־284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
הנביאים 26 קומה ג' 04־523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת ושבתות חגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית

תל־אביב
קו למבוגרים 03־261111
קו לילדים ונוער 03־261113
בירושלים – 02־227171
בחיפה 04־672222/3

קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רח/151/א'.

אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3650 חלקה 7 וחלק מחלקה 8, גוש 3651 חלקות 38, 39 וחלקי חלקות 27,30,31,35,36,37, גוש 3654 חלקי חלקות 1,4,5,8,9,10,14,17,30 דרך יבנה.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שנוי יעוד מקרקע חקלאית לאזור תעשיה, התוויית דרכי גישה ואיחוד וחלוקת חלקות.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3181 התשמ"ה, עמ' 14 18 והעתון בוקר הגמור מתאריך 17.3.85 והעיתון ערב מעריב מתאריך 20.3.85 בשפה העברית והעתון בוקר נוסף על המספר מתאריך 17.3.85 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א. זהבי
מ"מ יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז.

הריני מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למשרד מהנדסים ויועצים לתקופה של 5 שנים בקומת א' רב' של הבנין ברחוב המכבי מס' 7 גוש 6912 חלקה 95 תיק בנין 007־0081/ר' בקשה מס' 870373.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כהנוי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס' רצ/3/6/1/1" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי במיקום השביל בין רח' צדגוב לרחוב בלקינד. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3938 חלקה 100, 105 וחלקי חלקה 112

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט הנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר תומך ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
6.4.1987

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי כרמיאל
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה כרמיאל שבעירית כרמיאל הופקדה תכנית מפורטת הנקראת „תכנית מפורטת מס' ג/4838 – מרפאה שכונתית בשכונת אשכול, כרמיאל ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 18968 חלקי חלקות 140, 143, 151.

עיקרי מטרת התכנית: איתור שטח למבנה צבורי, חניה צבורית ושטח צבורי פתוח.

כל המעונין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקבלת קהל.

כל המעונין בקרקע, ובכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתה, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה.

את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר תומך על־ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

תאריך: ו' בניסן תשמ"ז 5.4.1987
עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון

★ של היום הוא חדש

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 2374
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 68 בגוש 7175 רח' ארלוזורוב מס' 72 חולון הכוללת מתן הקלה ב:
א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 548/3 מ"ר
ב. קו בנין 10% מקו בנין צדדי (צפוני)
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדויות שתוגשנה חייבות להיות בכתב ומנומקות.

עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „מבוא העמקים"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית „מבוא העמקים" בנצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 11/87 מוגש ע"י מר תמר אבנון משוב יקעם עילית גוש 10083, 11496, חלקה 40,16, 23, 21. מהות ההקלה גובה בניה מעל למותר.

את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רח' כרמל 2/5 נצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישראל קיס
יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי חדרה
הודעה בדבר הפקדת שנוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, הופקד, ביחד עם התשריט והנספח המצורפים אליו, שנוי תכנית מפורטת הנקרא: „תכנית מס' חד/762 א' – אזור מגורים ומגורי נופש במערב גבעת אולגה".

המהווה שינוי לתכנית חד/762 – חוף הרחצה ואזור מבנה הנופש (מ"5)

השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 10570 – חלקה 4 וחלק מחלקות 481, 482.

המקום: ממערב לשכונת גבעת אולגה, חוף הרחצה ואזור מבנה הנופש בחדרה.

עיקרי התכנית:
1. קביעת אזורי מגורי נופש, מגורי נופש ומסחר, שטח ציבורי פתוח.
2. ביטול דרכים.
3. חלוקת מגרשים.
4. קביעת תכליות והוראות בניה.

כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

התנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

התצהיר יינתן בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.

משה בלוני
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה.

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

טלוויזיה

חינוכו של יצחק

יומן ליל שבת במתכונתו החדשה מחזיר אותנו אל ימיה הטובים של הטלוויזיה. שוב אנו למדים כי מיומנות מקצועית וכשרון עיתונאי לא חסרים בבניין רוממה. אך אין די בכשרונות – אפילו רבים – כדי לעשות טלוויזיה טובה. מה שחסר שם בדרך כלל הוא יד מכוונת, שתדע לתעל את הכשרונות לאפיקים הנכונים. יומן ליל שבת היה הפעם מרתק, מגוון וערוך היטב.

שר הבטחון יצחק רבין בראיון עם משה שלונסקי נשמע כמי שעבר סידרת חינוך־מחדש. רבין, הסמן הימני במפלגתו, מגנה עכשיו בתקיפות את "ישובי הבטחון" במרחק חמש דקות מכפר־סבא ומגדיר את גבולות הבטחון האמיתיים. לא אריאל ולא אלפי־מנשה.

מישהו היה צריך לנפץ את תעצומות ההתלהבות של האידיאליסטים הגדולים שהקימו לעצמם נאות איכות־החיים בלב אוכלוסיה ערבית צפופה בקצה הגדה המערבית.

כתבתו של בני ליס על חיילי הגדוד שאיבד שניים מחייליו בשבוע שעבר, היתה מסמך מרגש. חייל צעיר אחד אומר: "חשבתי שאני מגן על המדינה". מסרתם – מרים החיילים – היא "למשוך את הזמן של הצבא". איש, כנראה, אינו הולך לשם עם אמביציות גבוהות יותר.

מרגשת היתה כתבתו של איתן אורן על סיפורו האישי של אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד, ילד־שואה, שאומץ על ידי משפחה בלגית נוצרית, התוודע אל אמו־הורתו ואל יהדותו כשהיה נער. הנוזיה הזאת מלווה אותו בבגרותו והוא מנסה לבחון כיצד היה נוהג בנו אילו היה במצבו. מעוצת היתה התכחשותו של פלד לגורלו של אביו שנספה באושוויץ.

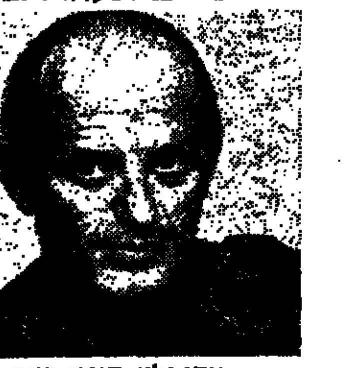

יוסי פלד, סיפור חיים

פלד מודה שבדה סיפור על "האבא הלוחם", כיון שלא היה יכול להשלים עם מות שאין בו גבורה. האם משום כך העדיף לעצמו קאריירה של גבראל, דרך חיים המזמנת עלילות גבורה? פלד לא חלם שיפקד על צבא ישראלי. הוא מן המעטים שזכו בבגרותם ליותר ממה שהעזו לחלום בנעוריהם.

זקולוגיה בגרוש

אל מצעד המתהדים המאכלסים את משדרי הבידור של ליל שבת הצטרפה עתה ד"ר רות וסטהיימר. ד"ר רות היא תופעה מהממת לא פחות, ואולי יותר, מן המהלכים על מסמרים, בולעי אש ויורקי עשן למיניהם, שאליהם התוודענו בשבועות האחרונים. צריך לראות כדי להאמין. סוד הצלחתה בפשטנותה המדהימה. היא מודעת היטב לתפקידה כספקית בידור להמונים. יותר משהיא אמורה לסייע בפתרון מצוקות זקולוגיות של מיקפה האורגזמה, היא צריכה לבדר את קהל המנויים המאזין לתכניותיה. יש לה נוסחת אינסטנט לכל בעיה, כמו שהאמריקאים אוהבים. ואם אין לה – היא פונה אל זה ששבמרומים, ולו, כידוע, כל הפתרונות.

לווסטהיימר פתרונים

פולה האמיתית

הופעתה הקצרה של ערבה פלידל ב"סיבה למסיבה" היתה גולת הכותרת של התוכנית הזאת מאז שיצאה אל האוויר. פלידל היא שחקנית יוצאת דופן. היא חסרת שאיפות מסוחררות, למרות כשרונה הרב. במשך שנים רבות הצטיינה בתפקידי משנה. לדעת מכבת לא הגיעה, ואין היא מצטערת על כך, על פי עדותה. עתה היא יוצאת בהצגת יחיד "מוטקישה לפולה בקיבוץ". פלידל... היתה משכנעת כל כך הן בהבעתה והן בקולה, עד שלרגעים נדמה היה שאנו צופים בסרט תעודי על פולה. פולה שלה מצטיירת כקטנונית קטנה אך קשוחה ונחושה. אשה מדור אחר שצימצמה את שאיפותיה ופעלה בעניין אחד בלבה בן גוריון. על המסורה אפשר להתווכח. על הדבקות בה – לא.

מירי פז

בימים הקרובים עומדת הכנרת הצעירה שירה רבין לצאת ללונדון כדי להופיע בשני קונצרטים: ב"רויאל פסטיבל הול" עם תזמורת "פילהרמוניה", בקונצרט לכבוד יום העצמאות הישראלי, תנגן את "המבוא ורונדו קאפריציוזו" מאת סן־סאנס. ב"קווין אליזבת הול", בערב מוצארט, עם התזמורת הקאמרית "הסולנים של לונדון" ותהיה סולנית בקונצ'רטו החמישי בלה מז'ור. כמו כן תופיע, בנגינת קטעים מאת פגאניני ווינאבסקי, בטקס החגיגי להענקת "פרסי וולף", ב־31 במאי בירושלים, שם יוענק פרס גם למלחין הפולני הנודע פנדרצקי ולכנר שטרן. בקיץ הקרוב הוזמנה להשתתף בסמינר בין־לאומי למוסיקה קאמרית בארה"ב.

לאחרונה ניגנה שירה רבין יחד עם הכנר הדגול הנריק שרינג (בשעה קונצרטים בפילהרמונית) את הקונצ'רטו לשני כינורות מאת ויואלדי. בהופעותיה הקרובות תוכל שירה רבין לנגן בכינור משובח ויוקרתי, מבית־היוצר של אחד מבוני הכינורות המהוללים באיטליה, שיועמד לרשותה בהשאלה על־ידי תורם הרוצה בעילום שמו.

ישראל דליות

תזמורת קאמרית בצה"ל

בשבוע שעבר התקיים בבסיס צבאי, לפני קהל של חיילים ומוזמנים, קונצרט הבכורה הפומבי של תזמורת קאמרית המורכבת ממוסיקאים מצטיינים בכל־יקשת המשרתים בצה"ל. 17 הנגנים הצעירים מנגנים בתזמורת כחלק מהשרות הצבאי שלהם בנוסף על תפקידיהם האחרים בצה"ל.

התזמורת הוקמה במסגרת חיל החינוך, בעזרת קצין חינוך ראשי, מתא"ן (מפעל לתרבות ולאמנות לנוער), מרכז המוסיקה בירושלים וקרן התרבות אמריקה־ישראל. התזמורת התאמנה בעבודיה הראשונים בהדרכתו של המנצח שלום רונלי־ריקליס. לפי המתוכנן, ינצחו עליה בעתיד מנצחים צעירים שונים בסדרות מיוחדות ברחבי הארץ. מנהל התזמורת הוא רפי עמרם, המנהל הכללי של מתא"ן.

ישראל דליות

הפילהרמונית תנגן באמסטרדם בצהרי יום הזכרון

התזמורת הפילהרמונית הישראלית יוצאת לאמסטרדם, לשם הוזמנה כדי להשתתף באירוע מיוחד שיציין שני ארועים: 400 שנה להקמת הרובע היהודי באמסטרדם, ופתיחת המוזיאון ההיסטורי היהודי הגדול בעולם. האירוע יערך בצהרי יום הזכרון לחללי צה"ל. התזמורת הפילהרמונית תשמיע יצירה של המלחין נעם שריף שהוזמנה במיוחד לאירוע זה על־ידי ההולנדים ונקראת: "מחייה המתים". תזמורת ענק, מקהלת גברים, מקהלת ילדים ושני זמרים, ביניהם החזן היהודי הנודע מבית הכנסת הגדול בניו־יורק, יוסף מאלובני, ישתתפו בקונצרט. על התזמורת ינצח המאסטרו היהודי ההולנדי דוד פורסלן, מנצחה של תזמורת רשות השידור ההולנדית.

את הטקס יכבדו בנוכחותם מלכת הולנד, בית המלוכה ההולנדי, ראש הממשלה, חברי פרלמנט, אורחים וראשי מדינות מחו"ל. היצירה, שתבוצע בביצוע בכורה עולמי, תועבר בשידור חי סטריאופוני בטלוויזיה לכל רחבי אירופה והחוף המערבי של ארה"ב.

היצירה "מחייה המתים" תושמע בשנה הבאה במסגרת הקונצרט למנויים בארץ עם התזמורת הפילהרמונית.

ספר

אבי המשיח עכשיו

ג'וזף הלר: "אלוהים יודע". עברית: מאיר ויזלטיר. עם עובד. 349 עמ'.

תארו לכם את דוד המלך עכשיו. גבר מזדקן ותשוש קרבות, נשים ואינטריגות, אבל עדיין מפוכח, צלול, שנון, חכם מאוד. החוכמה והשנינה הן תולדות הנסיון הרב, זה הנוכר מספר הספרים, בתוספת ידע בתולדות ימי העולם מאז וכן התובנה, הסגנון הציניות של שלהי המאה ה־20. דוד המלך על פי ג'וזף הלר בספר משעשע ומבריק.

הלר מספר את תולדותיו של דוד מלכנו בגוף ראשון. דוד שלו נוטה למות אך לא לגמרי. אבישג השונמית הסכה את בשרה עשר פעמים ביום אינה מצליחה להחיותו, אבל חלציו עוד יוצאים לבת־שבע. היא אמנם מטרונית בכירה ואנוכית, שכל מעייניה נתונים להבטחת ירושת המלוכה לבנה היקר, אך זה אינו מרפה את רצונו. להפך: תמיד היתה אנוכית, וטוב שיש משהו יציב בטבע. המולות והתשישות אינן פוגמות בבשר השיפוט שלו והוא עושה חשבון נוקב עם ההיסטוריה כולה: עם חותנו שאול, עם נשותיו, עם כותב התנ"ך, עם מיכלאנג'לו, אפילו עם ג'והן מילטון, שקספיר ואלוהים. לפעמים הוא משלים את מה שההיסטוריה החסירה. למשל, את קורות מאבקיו עם שאול שצנזרה, לטענתו, בדברי הימים. מתוך צלול דיו כדי לערוך ניתוחים משווים בפואטיקה, בינו לבין ג'והן מילטון. "שנינו משוררים, לא היסטוריונים ולא עתונאים... פנו אלינו למען היופי ולא כדי לחפש אמת עובדתית"... והוא מסכם את המשותף ביניהם, אך לדעתו הוכיח מילטון אי הבנה מוחלטת בפואמה שלו על שמשון. את שקספיר הוא מאשים בגניבה ספרותית ממרלו, תומאס קיד, פלוטרכוס והתנ"ך. הרי את "מקבת" כתב אותו "כתבן נחשב יתר־על־המידה" רק אחרי ששמע על שאול ואת "המלך ליר" שדד בחוצפה הכתבן הידוע מפרשת אבשלום.

דוד מלכנו בא חשבון עם מחבר התנ"ך על שלא קרא אף ספר בתנ"ך על שמו (ולמה לשמואל מגיעים שני ספרים?). על מיכלאנג'לו הוא כועס על שהציב את פסלו בפירנצה ולא ברומא כמו את פסלו של משה רבנו, ועל שפסלו שלו קטן יותר. מיכלאנג'לו גם שגה בפרט קטן כשהשאיר לדוד את הערלה. בת־שבע, על פי הלר, היא גירסה קדמונית של ג'קי קנדי־אונאסיס. היא היתה "קניינית שטופה בבולמוס של בגדים. היא שהמציאה את מכנסי ההרמון, אתם יודעים... את הקפטן ואת חצאית הסיני"... ואילו מיכל היתה נסיכה יהודית־אמריקאית, מנובית תרגנת מציקה שלא היתה שווה ערלת פלשתי אחת, שלא לדבר על הפריג'ידיות שלה. הגירסה של מיכל: זה לא שאני פריג'ידית, אני פשוט שונאת להתלכלך...

יש לו הארות למכביר על כוחו של גורל – "טוב לקדם את הגורל כשהוא פועל לטובתך. כשאינו נוהג כן, אל תקרא לו גורל, קרא לו אי צדק, מזמנות, או סתם מזל רע"... וגם סקירה גיאופוליטית על המרחב המזרח תיכוני – "אכן אזור מעורב, רב־פנים וססגוני הוא האזור... בדרך כלל כשלא היינו עסוקים במלחמה, התוודענו כאן לא רע, עברים, כנענים ופלישתים... היחידים שלא היה להם זכר באזור היו הערבים, ואיש לא הרגיש בחסרונם"...

כמובן, גם עם הארץ המובטחת הוא בא חשבון. "אמנם יש בה דבש, אבל את החלב ייבאו אבותינו בעטיני בהמותיהם מחו"ל, ובכלל יש כאן חלוקה פגומה: לקליפורניה נתן אלוהים חופים נהדרים, לקאן – פסטיבל סרטים וזהר ולנו – חולות, שבר במפשעה, ואת הארגון לשיחרור פלשתין. המרגלים המספקים קצת הגזימו כשתארו את הארץ הזאת כמלאה נפילים. אך לא שגו כשתארוה כארץ אוכלת יושביה.

את החשבון הנוקב ביותר הוא עורך עם אלוהיו. ככלות הכל, זה היה הרומאן ההפכפך המר ביותר שלו. תחילה הוא מתרברב על שהוא היה הראשון שניתק את היחסים ביניהם. בהמשך הוא מתמרמר שאלוהים מביאו לא לידי נסיון בלבד, אלא לידי משגים רבים ובסוף הוא מודה בלעג שכל המיטיבים עמו לא הבינו לצרכיו: "אני רוצה שישיבו לי את אלוהי, והם שולחים לי נערה".

דוד המלך מצטייר בספרו של הלר כאגרמאניאק לא קטן, אבל גם עניין זה אינו חד משמעי. לא אחת הוא טורח לנפץ כמה ממיתוסי הגבורה המופלאים שנרקמו סביבו, חלקם על לא "עוול" בכפו... [illegible] מלכנו. גם העסק עם גולית יותר פחות ברטרוספקטיבה של דוד־הלר על דוד, שלא להזכיר צרות גדולות יותר: פרשת הילד המונגולואיד שנולד לו ולאביגיל, המעילה באמנון של אבשלום. בסך הכל מלך בשר ודם, שבע אכזבות ואופטימי, כלומר, יהודי מאוד. דוד, גם בנזמנותיו, מרגיש כמו פליט נרדף. "וכך אני מרגיש עד היום, פליט שנרדף זמן רב בשדים... כרף תשוש בסופו של מרדף עד מוות".

"אלוהים יודע" הוא ספר "יהודי" מאוד. מדובר בגורל היהודי, בהיסטוריה היהודית, בחוכמה יהודית, הלא היא חוכמת המוכסים היודעים, כמו דוד המלך: "למדתי דברים כה רבים שתועלתם מעטה". ההומור שלו הוא הקו המחבר בין שלום עליכם לבין ניסים אלוני ו"הנשש החיוור" בתוספת הסופיסטיקציה של אסכולת ניו־יורק הנודעת.

כמה אושר הבאה מקריאת הספר שאבים מן התרגום העברי הנהדר של מאיר ויזלטיר. ויזלטיר תרגם את הלר בעברית קולחת ועסיסית, מלאה עכשוויזמים (כמו "משה־משה"), שבהקשר התנ"כי משעשעים במיוחד.

מירי פז

לקראת שידור

"ההלה בלחץ", סדרה בריטית חדשה, בכיכובם של פנלופה קית וג'אופרי פאלמר (21.35)

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

08.00 טלטקסט – עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 אורחות – תנה"ב – המהפכה הפאשיסטית.
08.40 בלי סודות – שודוק 1.
09.00 אנגלית ה.
09.20 חשבון פשוט ד' – חילוק ארוך.
10.10 אנגלית ד'.
10.30 הגיל הרך – רגע עם דודלי – מי שמע, מי ראה?
11.00 ערבית מדוברת (ע"ה) – וין (אל) סלה?
11.15 אנגלית ו'.
11.30 ארץ מולדת – המלחמה לעצמאות.
12.00 אנגלית ח'
12.25 תלמוד – שניים אוחזין – מאי טעמא.
1.00 מדעי הטבע (ו'–ז"ב) – כלבי הים.
1.30 צרפתית – העשרה.
2.00 טלטקסט – עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 קסים קסם – ים החול.
2.35 רכבת ההפתעות – סרט אנימציה.
3.00 קשר משפחתי.
3.40 הפונדק בעורף חמשת המייל – פרק 21: מעבר לפרשת המים.
4.30 מדינת ישראל נגד ג'ון (איוואן) דמיאניוק.
5.00 ערב חדש.

כללית

5.30 "הנביא המהולקתי" – דרמה.
6.00 "הילדים מרחוב הגראנט" – סדרה קנדית, בת 13 פרקים. הפרק השלישי: "קתרין מוצאת את האיזון שלה".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 "אלגרו" – שעשועון מוסיקה, עם שובבות ומצבדרות.
8.50 "נקודת חן".
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תשדירי שירות.
9.35 "ההלה בלחץ" – סידרה קומית אנגלית חדשה בת 7 פרקים. רונאלד וקרוליין פרצ'יילד – בעל ואשתו החיים באושר – נקלעים למצבי לחץ, כאשר הם נהפכים לשותפים בעבודה בחברה להוצאת ספרים.
10.00 "מיאמי – מחלק מוסרים" שם הפרק: "הולך חלק". צמד השוטרים קריקט וטאבס יוצאים במרדף אחר כנופייה של מבריחי סמים, הפועלים בשירותו של ארגון סודי.
10.45 "שפינוזה, אלוהים וחוקי הטבע": תכנית הדנה ברעיונו של שפינוזה: אלוהים זהה עם הטבע וחוקיו הם חוקי הטבע. בדיון משתתפים הוגי דעות מארצות שונות, שבאו לכינוס בירושלים.
11.30 פסוקו של יום וחדשות הלילה.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – קורלי: קונצ'רטו גרוסו בסול מינור אופוס 6 מס' 8; שפוהר: קונצ'רטו מס' 2 במי במול מג'ור לקלרינית ותזמורת אופוס 57; היידן: רביעיית כלי־קשת בסי במול מג'ור "השקיעה"; רספיגי: רפסודיה על נושא של פגניני לפסנתר ותזמורת, אופוס 43; ביזה: סימפוניה מס' 1 בדו.
09.00 קונצרט בוקר – רוסיני: סונטה מס' 1 בסול מג'ור לתזמורת כלי־קשת; מוצרט: קונצ'רטו מס' 2 ברה מג'ור לכנור ותזמ. ק. 211; שוברט: רביעייה בסול מג'ור לחליל, גיטרה, ויולה וצ'לו; הנדל: [illegible] לצ'לו ותזמורת, אופוס 20; בוקריני: חמישיית כלי־קשת בפה מג'ור, אופוס 15; מנדלסון: קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר ותזמורת ברה־מינור, אופוס 40; ברהמס: סרנדה מס' 1 ברה מג'ור, אופוס 11.
12.00 מן הגרסה – פרסל: המצוק בוקר הימצוק ערב; מעייני: סונטה לכנור סולו; דביסי: סירינקס לחליל סולו; בטהובן: סונטה מס' 3 לצ'לו ופסנתר, אופוס 69 בלה־מג'ור.
13.05 בהאזנה נינוחה – באך: קונצ'רטו במי מג'ור לכנור, וכלי קשת ולקונטינואו; ג. קרמר/סינטי־טמוסיק; הנדאל: רביעייה בפה מג'ור לאבוב ולכלי קשת (ר. סטיל, אבוב/י. פרלמן, כנור/פ. צוקרמן, ויולה/ל. הארל, צ'לו); שוברט: רביעיית כלי קשת מס' 10 במי־במול מג'ור (רביעיית ברנדייס); מנדלסון: קונצ'רטו בסול מינור לפסנתר ולתזמורת אופוס 25 (א. שיף/תז. [illegible]). רדיו בבריה/ש. ויטואווה גליבקה: סינפונייטה לכלי קשת (תזמ. הסימפ. של נירנברג/ה. פרידנטאל).
15.00 הצץ של ברג (ש.ת.)
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – התזמורת הסימפונית של רדיו הולנד ליאור שמבול (ישראל) – אנריק מסיאס (ספרד): שיר בוקר; מוצרט: קונצ'רטו בדו מינור לפסנתר ותזמ. ק. 491 (ו. סיני, אירלנד); ברליוז: רומאו ויוליה.
18.00 רגש על הביצוע.
19.00 תזמורות כלי נשיפה.
20.05 אינטרלוד – רצף מוסיקלי.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – התזמורת הסימפונית של רדיו פרנקפורט – במהוקן: המישייה במי במול מג'ור, לפסנתר וכלי נשיפה, אופוס 16; שוסטקוביץ': סימפוניה מס' 14, אופוס 135 (ה. הרסוויג, סופראן/ס. מבן, בס); פסטיבל העוגב בלאכסי (פינלנד); רסיטל מיצירות ליסט (ה. מכיס).
22.30 מעם ועד – היינץ אלדריך להמן: "סונטה כנסייתית" לכנור ועוגב (1970) (ה. היינץ שבנגר/ה. להמן)
23.00 [illegible] פנינים קסומות לכנור.

רשת א'

08.27 משפט דמיאניוק – שידור חי מ"בנייני האומה" בירושלים.
13.05 שירים עבריים.
13.27 השכלה חינה לכל.
15.57 משפט דמיאניוק – שידור חי מ"בנייני האומה" בירושלים.
19.05 עיונים בפרשת השבוע "תזריע" ו"מצורע".
22.05 לכל אדם כוכב.

רשת ב'

18.06 שעה חופשית – עניני הנוער.
19.35 דין ודברים – עניני חוק ומשפט.
20.05 סולם המזירות – מצעד הפזמונים המסורתיים.
22.05 פינת הג'ז.
23.05 משחק לילה.

רשת ג'

18.06 היה היה.
20.05 לי ולך – שיר וברכה.
21.05 קצת אחרת – פופ מתקדם.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

10.55 שירותרום 87 – פינה מיוחדת.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 ספרא וסייפא.
19.05 שירים מכאן.
19.05 רדיו רדיו F.M.
19.30 תיק פלילי 373/86, מדינת ישראל נגד ג'ון איבאן דמיאניוק – יומן מיוחד לסיקור ארועי המשפט.
20.05 ספרים רבותי ספרים – המגזין הספרותי של גלי־צה"ל (ש.ח.).
20.05 סבבבבבבס F.M.
21.30 אוניברסיטה משודרת – פרקים באתיקה יהודית – האמונם מוסר יהודי (ש.ח.)
21.55 שירותרום 87 – פינה מיוחדת.
22.05 אש – מופע הבכורה של רמי קליינשטיין ולהקתו ב"סינרמה" בשידור חי בגלי־צה"ל.
23.55 שיחות חצות – עם דליה מור מרצה לסוציולוגיה באוניברסיטת ת"א.

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר.
07.07 פרטים על התכניות.
11.57 מבישים שיר.
20.27 מבישים שיר.

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 חוגה.
09.05 סלודיה.
10.05 פניני בוקר.
11.05 רגע של עברית.
11.10 שירים עבריים.
12.05 מעורב ירושלמי.
14.06 בראש צעיר.
17.10 שירים עבריים.
18.06 מנחת ערב.
18.50 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

06.06 "שמע ישראל".
06.12 התעמלות בוקר.
06.22 לחקלאי.
06.30 סקירות מאמרי המערכת.
06.53 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הקשת.
11.30 סע לשלום.
11.40 הודעות.
12.10 "אא בב".
12.50 מה נשמע.
13.00 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 רגעי קסם.
15.51 לוח מודעות.
16.05 תוצרת הארץ.
16.55 קראתי ספר.
17.05 יומן כלכלה.
17.30 על מספרים ואנשים.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת ג'

06.11 בוקרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר חשוב.
10.05 שבעים מי יודע.
11.05 ברור פתוח.
12.05 רק מוסיקה.
13.05 חג לאוזן.
14.06 פזמון חוזר.
15.05 חדש חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באמפן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקחים עין.
07.02 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 הפסקת עשר.
11.05 נבון לעכשיו.
13.05 מקום טוב באמצע.
14.05 דו רה מי.
15.05 מה יש.
16.54 באמפן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משלש.
18.54 הודעות לחיילים.
19.05 שירים מכאן.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועלא כיפק.
23.05 עשרים הצבע היום שהיה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
שיר לב לשידורי F.M.

במוזיאון טיקוטין לאמנות יפאנית בחיפה נפתחה תערוכת הדפסי עמוד של אמנים יפאנים. הדפסי העמוד שייכים לקבוצת ההדפסים הפחות ידועים מבין הדפסי העץ ביפאן. הם זכו אמנם לפופולאריות מסויימת במאות ה־18 וה־19 בשל ערכם הפונקציונלי כעיטור עמודי הפנים בבית היפאני, אולם בגלל מידותיהם הבלתי מקובלות והפורמט הצר והמאורך הם לא קסמו במיוחד לאספנים במערב וביפן כאחד. נדירותם היחסית של ההדפסים הללו ניתנת להסבר גם בעובדה כי בשל דרך השימוש הפופולרית שנעשתה בהן ביפן – נתבלו רבים מהם והושמדו. גם חלק לא מבוטל מבין ההדפסים ששרדו אינם במצב טוב.

בתערוכה הנוכחית מוצגים כ־100 הדפסים, מחציתם מאוסף המוזיאון ומחציתם מהאוסף הפרטי של יעקב פינס.

אריאלה ראובני

בקצרה

● שוהבל אצל ראובן. המשורר יהודה עמיחי ידבר מחר בערב על ירושלים ות"א בציוריו של איבן שוהבל, במסגרת ערב שייערך ב"בית ראובן" בת"א שיוקדש לספרו החדש של שוהבל "זירת ירושלים".

● תיאטרון התנועה של אשרה אלקיים הוזמן להיות אורחה של העיר רומא. שם יופיע בתיאטרון לה קומא עם היצירה "נרמולד בצול וחצי". הקבוצה תצא לאיטליה באמצע חודש מאי לשבוע ימים. המשתתפים במופע הם הזמרת עדי עציון והשחקנים־רקדנים סרג' אלבו, ורד נהרין, עטרה אריאב וחזר כהן.

● המלחין יאיר רוזנבלום התמנה למנהל האמנותי של חגיגות הזמר העברי בערד אשר יתקיימו בין ה־20 ל־22 ביולי. בימים אלה החל לפעול מטה הפסטיבל, בראשותו של רוזנבלום, להכנת תשתית הפסטיבל. את חגיגות הפסטיבל השנה יחתום פסטיבל הזמר העברי המחודש, המופק בשיתוף רשות השידור.

● זמרת הסופראן מונסרה קאבאיה תגיש ב־7 במאי רסיטל יחיד בהיכל התרבות בת"א. קאבאייה, שזו הופעתה השלישית בארץ, תלווה על ידי הפסנתרן מיגל זאנטי ותגיש בחלקו הראשון של הערב מיצירותיהם של ויואלדי, באך, הנדל ושירים ספרדיים של ראוול. בחלק השני תבצע שירי מלחינים קאטאלוניים.

כתב־עת

חשמל בכפות ידיים

"Eטון", כתב עת למוסיקה אלקטרונית. עורך: רוני בלכנר. 31 עמ'

מילת הקסם הפעם: "מיל־מאל", או בעברית "המועדון הישראלי למוסיקה אלקטרונית". מדובר בכת לא חדשה המחפשת את האושר אצל מקלדת מחוברת לשקע החשמלי ונוטה לרדוף ללא לאות אחר "המילה האחרונה". זו לעולם משתנה, משתכללת, נושאת שמות קוד אקוסטיים, במיטב הרמיזה המזרחי של היצרנים היפאניים. ועכשיו גם כתב עת. "Eטון" יקרא שמו המחובכ, כמו המועדון ופעילויותיו, גם הוא פרי מוחו של רוני בלכנר. גליון ראשון של הדו־ירחון יצא בימים אלה והתחשב בכך שמדובר בעבודת יד, זהו מוצר נאה מאוד: גרפיקה הנעה בין "פאנזין" מחתרתי וכתב עת "סולידי". בלכנר, כמובן, חתום כעורך. הוא גם רוכש המודעות, הקלדן, המפיק והמו"ל, הוא גם שכתב את הכתבה היחידה המעריבת בן אנוש, שאינו נזקק לחשמל כדי לענות על שאלות (הגרדה חלקית: ירדן בבר, קלירן מעודכן שהרשים בהופעת במה עם יהודית רביץ ("דרך המשי") ובאולפן עם רבים אחרים). גם במאמר זה וגם באלה המקצועיים יותר, נדרש הקורא לידיעה בסיסית בנושא ("...הרבה צלילים אינם תופסים נפחיכון כל כך רב. צלילי תופים, למשל. אני מארגן לי מערכת משלימה לצלילים של ה־RX11 על גבי המיראז' ולא קרה לי שסבלתי מחוסר זכרון בכלי..." מתוודה בבר בפני המראיין).

כפי שאפשר לצפות מכתב־עת שכזה, נסקרים כאן כלים חדשים (סינטי־סאמפלר EMAX ומודול K3m של KAWAI), על ידי היבואן (מי כמוהו מכיר את הסחורה), מומחים מפורים "טיפים" לשואפים להקים אולפן ביתי, על ניצול נכון של התופים האלקטרוניים שבביתך, על טיפול נכון בפסנתר (הישן והטוב), מעט נקודות בסיסיות בתיאוריה של המוסיקה, לוח מודעות ועוד. הכותבים הם מהנדסי קול, סטודנטים, מוסיקאים וכו'. הישג מרשים רשם לעצמו המו"ל ברכש מודעות. אלה מרכיבות מחצית מנפח הגליון הראשון, כולן מיועדות לקהל היעד של כתב העת ועל כן רווח בלעדיות. לקראת הגליון הבא (שייצא ב־15 ביוני) מבטיח בלכנר התרחבות בתחומים, נגיעה גם באנשים שמאחורי הכלים, סקירת תקליטים והופעות – כלומר, יותר שימת לב לצד המוסיקלי שבמוסיקה האלקטרונית ובכך מובטח לו גם שירחיב את קולו.

אמיר רותם

סרטים

תל־אביב

אסתר: קשוחים שכאלה 9.40, 7.15, 5
אורלי: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7, 4.30
בית ליסין: הערפדים ("סלח לי אתה נועץ את צוארי") 11.15
בית בריל: פלאטון 9.15, 7
בי־יהודה: שמתי בדו לסורה 9.30, 7.15, 5
גורדון: אהבה גבוהה 9.30, 7.15
גת: חנות קטנה ומטריפה 9.40, 7.15, 5
דיזנגוף 1: שיחות מלוכלכות 9.50, 7.30, 5, 1.30, 11
דיזנגוף 2: זכרונות אהבה מפירנצה 9.50, 7.30, 5, 1.30, 11
דיזנגוף 3: המודדת 9.50, 7.30, 5, 1.30, 11
הוד: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
דרייב־אין: בן לוקה בת 7.30, הזבוב 9.30, סקס – חצות
הדר: מלכודת 52 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית אוהבי אמריקה): שבעת עדין 9.30, 7.15, 5.30
חן 1: צבע הכסף 9.45, 7.15, 4.45
חן 2: הרומן שלי באוקספורד 9.45, 7.30, 5
חן 3: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.35, 4
חן 4: חטיפה בטיסה 9.40, 7.30, 11, 2, 5
חן 5: בלשע אתמול והיום 9.40, 7.30, 5, 2
לב 1: חליפת ערב 9.50, 7.50, 2, 5
לב 2: בקצב השטן 9.40, 7.40, 2, 5
לב 3: קיץ 9.40, 7.40, 2, 5
לב 4: מלו 9.40, 7.30, 2, 5
ליפשה: הבוקר שאחרי 9.30, 7.15
מוגרבי: 2.00 שכרון חושים
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון: תמרים 7.30, 7.30; שואה 1.00
מקסים: כלא הנשים 9.45, 7.45
סינן (לשעבר אלנבי): האינסטלטור 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15, 5
סינמה 2: בעקבות הדרך 9.30, 7.15, 5
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: ללא רחמים 9.30, 7.30, 5
פריז: כסף קל 9.30, 7.00
צפון: שם הוורד 9.45, 7.00, 11.30 [illegible]
שחף: פלאטון 9.30, 7.00, 4.30
תמוז – רמת־אביב: מצבים משתנים 9.30, 7.35
תכלת: דקה לחצות 9.35, 7, 4.30
תל־אביב: נער הזהב 9.30, 7.15, 5

ירושלים

אדיסון: נער הזהב 9.30, 7.30, 4.30
אוריון: אהבה גבוהה 9.15, 7.15
אורין 1: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.15, 4.30
אור 3: להתחתן שבית 9.15, 7.15, 4.30
אור 4: ג'ק פלאש המקפיץ 9.15, 7.15, 4.30
אור 5: חליפת ערב 9.15, 7.15, 4.30
אור ג'יל: אל תקרא לי לבן 9.30, 7.15, 4.30
בית אגרון: תיאטרון גיבון "כסחי כמוך" 8
עמנואל 10.15
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור לרגל שיפוצים
הבירה: האינסטלטור 9.30, 7.30, 5
כפיר: פלאטון 9.30, 7.15, 4.30
סמדר: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.15
סמדר: חנה ואחיותיה 9.15, 7
עדן: מלכודת 52 9.30, 7.30, 4.30
רון: הבוקר שאחרי 9.30, 7.30
תיאטרון ירושלים: כס הדמים 9.15, 6.45

חיפה

אורה: פלאטון 9.00, 6.30, 4.30
אורלי: אהבה גבוהה 9.15, 7
אמפיתיאטרון: מלכודת 52 9.15, 7, 4.30
ארמון: קשוחים שכאלה 9.00, 6.45, 4.30
חן: דקה לחצות 9.15, 6.45, 4.30
עצמון 1: ילדים חורגים לאלוהים 9.10, 6.45, 4.30
עצמון 2: הבוקר שאחרי 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 3: ניפגש בחוף 9.15, 7.00, 4.30
פאר: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.00, 4.30
קריגאור: האינסטלטור 9.15, 7.00, 4.30
רון: נער הזהב 9.10, 7.00, 5
רב גת 1: חליפת ערב 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 2: אל תקרא לי לבן 9.15, 7, 4.30

קרית חיפה

כפיר: אהבה גבוהה 9.30, 7.15
מכיה: צבע הכסף 9.15, 6.45
אורות: 3 אמיגוס 9.15, 7
בית העם: חנה ואחיותיה 9.15, 7
היכל: האינסטלטור 9.15, 7
ניצן: כלא הנשים 9.15, 7

אשדוד

אסתר: כלא הנשים 9.30, 7.30
אשדוד: ללא רחמים 9.30, 7.00

אשקלון

אסתר: מלקולם 9.15, 7.00
מאור: ניפגש בחוף 9.30, 7.15
רחל: שוטר במשרה חלקית 9.15, 7.15

באר־שבע

קרן: נער הזהב 9.30, 7.30, 5

הרצליה ורמת השרון

היכל: נער הזהב 9.30, 7.15, 5
מלון דניאל: שיחות מלוכלכות 9.30, 7.15
כוכב: כולם נפלו על הראש 9.30, 7.15

עפולה

מוסיקון: מכבסה יפהפיה שלי 9.00

חולון, בת ים

ארמון: האינסטלטור 9.30, 7.15, 4.30
מגדל: הרומן שלי באוקספורד 9.30, 7.15
כתנים קרית שרת: בשם כל בני ביתי 9.30, 7.15
סביון: פלאטון 9.30, 7.00, 4.30
רינה: נער הזהב 9.30, 7.15
עצמאות: כלא הנשים 9.30, 7.15, 5

טבריה

אביב: חטיפה בטיסה 9.30, 7.15

כפר־סבא, רעננה

עמל: שיחות מלוכלכות 9.15, 7.00
חן: הזבוב 9.15, 7
אורות: ניפגש בחוף 9.15, 7.15, 5

לוד, רמלה

כוה זהב: כלא הנשים 9.30, 7.30
אורן: חושים ולא מסוכנים 9.30, 7.15

נהריה ועכו

הוד: ניגודה האפריקאי II 9.30, 7.15
רון: האוצר בארץ האש 9.30, 7.15
אמפיתיאטרון: ניפגש בחוף 6.00

נתניה

סמדריה: מלקולם 9.15, 7, 5
אסתר: נער הזהב 9.15, 7.00
שרון: פלאטון 9.30, 7.00, 4.45

קרית אונו

מתנים: 9, 6.30 עסקה ללא רחמים

פתח־תקוה

שלום: האינסטלטור 9.00, 7.15
היכל 1: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: 3 אמיגוס 9.30, 7.00, 5
היכל 3: פלאטון 9.30, 7.15, 4.30

ראשון־לציון ורחובות

ג.ג. רון 1: נער הזהב 9.30, 7.00, 5
ג.ג. רון 2: פלאטון 9.30, 7.00, 4.30
נקסון: האינסטלטור 9.30, 7.15
ראשון: סגור
בית העם: אהבות משתנות 9.30, 7.15
הדר: ילדים חורגים לאלוהים 9.15, 7.00
חן: הזבוב 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים
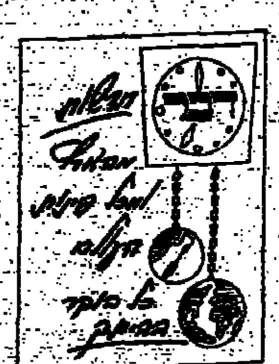
ארמון: ללא רחמים 9.40, 7.15
ארמון: קרוקודיל דנדי 9.40, 7.15, 5
לילי: פלאטון 9.30, 7.00, 4.30
הדר: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.00, 4.30
רב חן 1: קשוחים שכאלה 9.45, 7.25
רב חן 2: חנות קטנה ומטריפה 9.45, 7.25, 5
רב חן 3: אהבה גבוהה 9.45, 7.25, 5
רב חן 4: אל תקרא לי לבן 9.30, 7.15, 5
שבעה: ניפגש בחוף 9.30, 7.30